

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
NOVEMBER 21

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
ST PETERSBURG, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

«LAIKS» IS PUBLISHED SINCE 1949 // «LAIKS» IZNĀK NO 1949. GADA
Published 48 times per year except the first week in January, the first week of May, the last week in June, the last week in December
Published weekly by: Latvian Newspaper «Laiks», Inc., 6145 SUN BLVD Apt. 203, ST PETERSBURG, FL 33715
POSTMASTER: Send address change to: «Laiks», 50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXXI Nr. 44 (5981)

2020. gada 21. novembris – 27. novembris

"Tu esi Latvija!" Ojārs Vācietis

Dārgie latvieši visā pasaulē!

Pirms 102 gadiem 18. novembrī – dienā, kad tika pasludināta Latvijas valsts dibināšana – izcilais valstsvīrs, ārlietu ministrs Zigfrīds Meierovics atradās Londonā.

Todien viņš pašrocīgi rakstīja nelielu vēstulīti Dublinā dzīvojošajam slavenajam Pētersonu pīpju ražotājam latvietim Kārlim Pētersonam. Meierovics lūdz tikšanos, lai runātu par iespējām sadarboties Latvijas labā.

Tātad Latvijas valsts sadarbībai ar tautiešiem ārzemēs ir tikpat gadu, cik pašai valstij.

Daudziem no jums latviešu lieta ir kļuvusi par otro darbu. Par sirds darbu, kurā jūs ieguldāt savas idejas, savu laiku un arī naudu. Paldies jums par to!

Dažādās latviešu mītnes zemju organizācijas, visdaudzveidīgākās profesionālās un interešu apvienības, diasporas mediji satīklo latviešus visā pasaulē un savieno ar dzīvi Latvijā. Baznīcas, svētdienas skolas un kultūras kopas uztur latviešu valodu un dzīvesveidu. Tas ir jūsu ieguldījums latviešu tautas pastāvēšanā un attīstībā 21. gadsimtā. Tas vienlaikus ir arī jūsu darbs Latvijas valsts labā. Jo Latvijas valsts ir mūsu visu mazo un lielo darbu kopums.

Es gribu uzsvērt, ka Latvijas valsts nekad nav bijusi tik gatava sadarboties ar diasporu kā šo-

brīd. Tam radīts tiesiskais pamats – Diasporas likums, iedibinātas daudzas pastāvīgas sadarbības programmas. Darbojas remigrācijas atbalsta pasākumi, palīdzot tiem, kuri izvēlējušies atgriezties, iedzīvoties Latvijā. Ir daudz vēl iespēju un daudz vēl darba priekšā, un mēs visi esam aicināti līdzdarboties.

Godātie tautieši!

Pandēmija ir mainījusi mūsu ikdienu un plānus, ierobežojusi mūsu iespējas pulcēties. Daudziem no jums droši vien nācies atlikt ieceri apciemot dzimteni 18. novembrī vai Ziemassvētkos. Digitālā laikmeta iespējas to nevar aizstāt, tomēr mēs tās varam izmantot, lai pāri valstu un kontinentu robežām turpinātu sadarboties, kopt savu latvietību un piedalīties Latvijas valsts uz-

labošanā un attīstībā. Kaut gan latvieši pēc savas dabas esot viensētnieki, digitālajā laikmetā globālajam latvietim jāveido "globālā viensēta".

Mani mīlie tautieši!

Kā ik gadu Valsts svētkos mūs visus Zemgalē, Vidzemē, Sēlijā, Latgalē, Kurzemē un visos kontinentos vieno vārds "Dievs, svēti Latviju!". Jau gandrīz 150 gadu Baumaņu Kārļa sacerētā dziesma skan Latvijas zemē, jau 100 gadu tā ir mūsu valsts himna. Tā ir mūsu gribas un spēka dziesma, mūsu solījums strādāt savas valsts labā.

Paldies par jūsu paveikto!

Lai visiem mums skaisti Valsts svētki!

Dievs, svēti Latviju!

Egils Levits,

Latvijas Valsts prezidents

"Būsim lieli tik, cik mūsu grība"
Lai mums izdodas!

Laika un Brīvās Latvijas redakcija

Mīlie tautieši plašajā pasaulē!

Klāt Latvijas Valsts svētki – mūsu tautas gaišākie svētki, ko svinam gan šeit, Latvijā, gan visā plašajā pasaulē, it visur, kur mīt mūsu tautieši. Latvijas neatkarība ir apliecinājums mūsu cilvēku spēkam, ticībai un vienotībai. Ja stipri tic, ja ir mērķis un ideja, kā to sasniegt, tad viss izdodas. To pierāda mūsu tautas vēsture gadsimtu griežos.

Šogad svētkus svinam sarežģītā un pārbaudījumiem pilnā

laikā, kad mums ir būtiski ierobežotas iespējas satikties iepriekš ierastā veidā – pulcēties, dejojot, dziedāt, bērniem – apmeklēt latviešu skolas. Tāpēc ir milzīgs gandarijums, ka šajos sarežģītajos apstākļos latviešu organizācijas visā pasaulē turpina savu darbu jaunās – digitālās platformās, lai nezaudētu gadiem kopto latvisko identitāti, latviešu valodu, kultūras tradīcijas un piederības izjūtu Latvijai.

Šajā svētku laikā aicinu visus – atbalstīsim savu valsti, priecāsimies par mūsu cilvēkiem, palīdzēsim cits citam saprast, ka, tikai kopā esot un sadarbojoties, mēs saglabāsim svarīgāko, kas mums pieder, mūsu zemi – Latviju!

Šajos svētkos vēlos pateikties visiem un ikvienam par to nesavtīgo darbu, ko darāt ikdienā, lai uzturētu un vienotu latviešu sabiedrību, rūpētos par latviešu valodas un kultūras saglabāšanu, veicinātu Latvijas vēstures apguvi, sniegtu atbalstu Latvijas centieniem būt demokrātiskai, tiesiskai un drošai valstij.

Sirsniņi sveicu Latvijas dzimšanas dienā!

Elita Gavele,

*Latvijas Ārlietu ministrijas
speciālo uzdevumu vēstniece
diasporas jautājumos*

Latviju ir cēlušas tūkstošiem mūsu valsti mīlošu roku.
Šobrīd tās ir mūsējās, kas veido Latvijas nākotni.
Būsim atbildīgi, būsim tālredzīgi, strādāsim Latvijai!

Saules mūžu Latvijai!

A. Krišjānis Kariņš

Latvijas Republikas Ministru prezidents
2020. gada 18. novembrī

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - JAN, 1ST WK - MAY,
LAST WK - JUN; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros:
3 mēn. US \$ 50.00
6 mēn. US \$ 100.00

Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us

Redaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us

Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM, kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.

Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.

Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklāmdevējs.

Sarīkojumu un dievkalpojumu ziņas sūtīt Inesei Zaķis
e-pasts: rigaven@aol.com

Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM, kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.

Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adreses
50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
e-pasts: LaiksDSR@aol.com

Ja vēlaties saņemt vairāk informācijas par avīzi,
lūdzu, zvaniet LAIKA ASV tālr.: 727 385-4256

Laika Mākslas kalendārs "Četri gadalaiki Rīgas dārzos"

Dāvājiet saviem bērniem, mazbērniem un cittautu draugiem!

Laika Mākslas kalendārs 2021

Šoreiz Jūs ievēdīs Rīgas dārzus pasaulē, arī tādā, ko nepazīst pat katrs rīdzinieks. Kalendāra tēma šogad – "Četri gadalaiki Rīgas dārzos". Vai Jūs esat bijuši, piemēram, dabas parkā "Piejūra" Mangaļsalā un Buļļos? Vai sen redzējāt Vērmanģdārza lauvas rožu laikā? Uz kalendāra vāka šogad neparasti krāšņā puķudobe pie mūsu Baltā nama – Rīgas Operteātra. Un vēl pastaiģas pa Mežaparku, Esplanādi...

Pastaigāsimies un priecāsimies kopā! Ik mēnesi Jūsu mājās būs gabaliņš skaistās, mīļās Rīgas.

Kalendāra izdošanu atbalsta **AIA**

Kalendārus var iegādāties par **USD 22,-** plūs pasta izdevumi,
rakstot čeku Latvian Newspaper *Laiks* 50 Sternberger Ave,
unit 5 Long Branch, NJ 07740

2021. gada kalendārs: ..... gab. US \$22.00.....

Piesūtīšana: ASV – par pirmo US \$3.00

Par katru nākamo uz to pašu adresi US \$1.50

Ārpus ASV – par katru US \$3.50 (NB! Maksa ASV dolāros), tai skaitā pasta izdevumi

Kopā..... US \$.....

Vārds, uzvārds .....

Adrese .....

Tālr.: ..... E-pasts .....

GODĀTIE LASĪTĀJI!

Ir pienācis laiks sveikt radus, draugus un citus mīļus cilvēkus
Ziemassvētkos. Ielieciet savu apsveikumu *Laikā* – un to izlasīs
Amerikā, Kanadā, Latvijā un citur Eiropā!
Maksa par sludinājumu šajā lappusē un šādā izmērā – USD50,-

LAIKS

50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laikdsr@aol.com
www.laiks.us

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz «Laiks» Inc. vārda
Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
[www.laiks.us!](http://www.laiks.us)

«LAIKA» abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$50.00
6 mēnešiem.....ASV \$100.00

FLORIDAS IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI! Lūdzu pievienojiet
7% Floridas nodokli par laikraksta abonēšanu!

Laiks pa gaisa pastu Amerikā ..... 3 mēneši \$69.00
6 mēneši \$138.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā ..... 3 mēneši \$69.00
6 mēneši \$138.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā ..... 3 mēneši \$75.00
6 mēneši \$150.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs 3 mēneši \$93.00
6 mēneši \$186.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

«Lielā Amerika savos plašumos glabā tik daudz vēl
izzināma mūsu mūžam. Dosimies izzināt!» Jūsu Inese

RigaVen Travel Inc.

Zvaniet – INESE ZAĶIS
Tālr.: 727-623-4666, e-pasts: rigaven@aol.com
6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

Lūdzu iesūtīt
līdz š.g.
14. decembrim

Sveicināti, mīlie tautieši, sagaidot Latvijas 102. gadadienu!

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBA

ALAs pārstāvji nevar pavadīt svētkus kopā ar jums, jūsu kopienu jaukajos latviešu namos, viesmīlīgā sabiedrībā, un tas ir skumji. Mēs visi šajās dienās izjūtam, cik ļoti mūsu dzīvi ir izmainījis vīruss... Bet mēs varam kopā atcerēties un domāt par jaukiem brīžiem, kad esam bijuši kopā.

Amerikas latviešu apvienības valde ir centusies apmeklēt un iepazīt latviešu centrus visā Amerikā. Pēdējos gadu desmitos ALAs kongresi ir notikuši Losandželosā, Sietlā, Denverā, Milvokos, Detroitā, Indianapolisē, Čikāgā, Filadelfijā, Sanktpētersburgā, Floridā, un Vašingtonā. Pēdējos piecos gados, kamēr esmu bijis ALAs valdes priekšsēdis, mūsu apvienība ir noturējusi savas valdes sēdes

Sanfrancisko, Portlandē, Līnkolnā, Atlantā, Ņujorkā, kā arī Čikāgā, Detroitā un mūsu "sēdekļi" Vašingtonā. Mūsu valdes locekļi ir uzstājušies ar uzrunām vairākos latviešu centros ASV – Klīvlāndē, Kalamazū, Ročesterā, Gaņzerā, Katskiļos un Priedainē un citur.

Visur esam sagaidīti ar viesmīlību, uzmanību un rūpēm. Esam uzklusījuši jūsu domas un piedāvājuši savus risinājumus par to, kā mums visiem labāk rūpēties par latvisko vērtību saglabāšanu un par to, kā strādāt, lai latviešu valoda, latviešu gars un interese par Latviju Amerikas latviešu diasporā turpinātos. Mēs palīdzam, kā spējam - atbalstām skolas, kultūras pasākumus un politiskās aktivitātes.

Man jāatgādina, ka tās pilsetas un latviešu kopienas, ko nepieminēju, mums bija planots apmeklēt. Piemēram, šogad ALAs kongress bija plānots

Minesotā, bet mūsu septembra valdes sēde bija iecerēta Bostonā. Mēs ceram jūs drīz atkal satikt, it visur Amerikā, tostarp jaunajās kopienās, kas tiek vie-

dotas Dienvidkarolinā, Teksasā un Dienvidkalifornijā.

Vai nav jauki, ka ir tik daudz Amerikas latviešu, kas vēlas būt kopā! Mums ir prieks un pagodinājums sadarboties ar jums visiem. Mēs esam gatavi būt jūsu sabiedrotie, organizācija, kas spēj apvienot visdažādākās intereses un vajadzības. Bet mums visiem ir viena misija, viena izvēle – sargāt un saglabāt mūsu piederību Latvijai.

Es ceru, ka šis laiks mums atgādinās to, cik svarīga vieta mūsu dzīvē ir latviešu draugiem, kopienām un organizācijām. Un es ticu, ka mēs drīz tiksimies vēl stiprāki un vienotāki!

Priecīgs Valsts svētkus!

Jūsu
PĒTERIS BLUMBERGS

KĀRLIS
STREIPS

Lāčplēšu dienā, 11. novembrī Rīgā ir tradīcija doties uz Rīgas pili un pie tās mūra Daugavmalā iedzīnāt un atstāt svecīti. Šogad Rīgas pašvaldība aicināja cilvēkus tā vietā iedzīnāt svecīti mājās. Nākamajā rītā presē ziņots, ka svecīšu pie Rīgas pils tomēr bijis papildināts, bet nekāda īpaša drūzmēšanās nav novērota. Cilvēki izmantoja izdevību svecīti nolikt 11. novembra krastmalas otrā pusē, pie Daugavas krasta margām un citur. Mājā, kas otrpus manējai, Purvciemā, nevienu iedegtu svecīti nepamanīju. Varbūt cilvēki tādu iedzīnāja simboliski, savā sirdī...

Tradicionāli Lāčplēšu dienā Daugavmalā notiek militārā parāde, jo tā ir diena, kurā pieminam kara veteranus. Šogad parāde atcelta, tādas nebūs 18. novembrī, nebūs arī ierastā svētku salūta. Tāpēc arī skaistie gaismas svētki "Staro Rīga" noritēs citādi, mājās.

Domājot par šīs nedēļas komentāru, uzdūros tekstam tīmeklī, kurā tapa apspriests, kā tad par Lāčplēšu dienu un par 18. novembrī runāt ar bērniem. Vēsturnieks Kārlis Sils sabiedriskā mediju portālā LSM.LV saka: "Notikumi Latvijā starp 1918. un 1920. gadu pat pieaugušajiem ar priekšzināšanām var būt mulsinoši. Kauju virknes, raibi personāži, afēras un dramatiski pagriezieni – dažkārt šķiet, ka komfortabli šajos vēstures džungļos var justies vien cilvēks ar patiesi labi izkoptu vēstures izglītību." Un vēl: "Ik gadu 11. novembris neapšaubāmā pozīcijā nostāda Latvijas skolotājus, kuriem ir jāspēj paskaidrot skolēniem tas, ka vieni no nozīmīgākajiem Latvijas valsts svētkiem ir veltīti Latvijas armijas uzvarai pār kādu... gruzīnu karavadoni un viņa vadīto kara-

spēku. Jāatzīst, ka to, kas bija Pāvels Bermonts un kāpēc viņš bija Latvijā, es pats sāku izprast tikai pēc specializēta studiju kursa pabeigšanas augstskolā."

Atļaujos uzskatīt, ka par 11. un 18. novembrī zinu gana daudz, ko pastāstīt jaunajai paaudzei. Arī, piemēram, faktu, ka 1918. gada 18. novembrī pa dienu Rīgas pilsētas Krievu teātrī (mūsdienās Nacionālajā teātrī) notika kādas lugas mēģinājums un pie scenografa profesora Jāņa Kugas rīta pusē ieradies politiķis un dzejnieks Atis Ķeniņš un teicis, ka četrus pēcpusdienā Nacionālā Padome te pasludināšot brīvu un neatkarīgu Latvijas valsti. Viņš uzaicinājis profesoru šim vēsturiskajam gadījumam dekorēt teātra skatuvi, uz kuŗas pasludināšana notikšot. Nekādas sevišķas vēlēšanās Ķeniņš neesot izteicis, tikai norādījis, ka jaunās Latvijas karogs būšot sarkanbalsarkans, un visu pārējo atstājis Kugas ziņā.

Profesors ar kundzi steigušies uz teātri, lai redzētu, kādi materiāli tur atrodami dekorēšanas vajadzībām. Izrādījies, ka teātri neatraduši nekā tāda, ko šinī gadījumā varētu izmantot. Profesoram pēkšņi iekritis prātā, ka vienīgā dekorācija, ko tik īsā laikā varētu radīt, būtu liels jaunās Latvijas karogs, kas kā mātes villaine pāri visai skatuvei aptvertu un tādā simboliski sargātu visus tos Latvijas tautas pārstāvjus, kas šinī svinīgajā aktā pasludinātu sengaidītās Latvijas neatkarību. Skatuves sānos un priekšā, ja dabūtu, varētu novietot lauru kokus un citus zaļumus. Bet kur ņemt drēbi karogam? Profesors ar kundzi apskrejuši visus lielākos veikalus, bet nekur nav atraduši tādu daudzumu sarkanās drēbes. Bijis slapjdraņķis, un viņiem abiem nav bijis dubļņu. Beidzot kādā

Iekšrīgas veikaliņā vajadzīgo drēbi sameklējuši. Ar dārgo nastu steigušies uz teātri, kur Kugas kundze ar teātra šuvēju Tillu Siliņu, profesora attālu radinieci, ķērušās pie karoga šūšanas. Profesors ar Ernestu Ūdri un pārējiem teātra skatuves strādniekiem gājuši sagatavot skatuvi. Ūdriem laimējies arī ar lauru kokiem. Redzot kādu smago ormani tos vedam, viņš pieskrējis pie braucēja un teicis, lai tik brauc pie teātra. Ormanis, skaidri nezinādams, kur viņam koki jānogādā, arī paklausījis, un tādā veidā lauru koki pavisam nacerēti tikuši skatuves dekorēšanai. Tā kā karoga krāsu proporcijas netikušas pateiktas, tad šuvējas sagriezušas visas trīs svītras vienādā platumā. Dekorēšana notikusi tādā steigā, ka

vācu skatuves strādnieki nepaspējuši piestiprināt kādu listi, un ceremonijas laikā vieni sāni noslidējuši uz leju." (Avots: Alberts Brīvkalns. „Krāsu varā”. Grāmatu Draugs, 1978, 84. lpp.)

Un vēl tieši šogad no vārdbraļa un vēsturnieka Sila uzzināju, ka Pāvels Bermonts bijis gruzīns! (Manās zināšanās „galvenais gruzīns” iz vēstures līdz šim bija Josifs Džugašvili jeb rikļurāvējs Staļins. Citur tīmeklī uzzināju, ka Bermonts bijis Usūrijas kazaks. Arī uzzināju, ka galu galā viņš nonāca Ņujorkā, kur, skatoties pēc dažādiem datiem, viņš nomiris 1966., 1973. vai 1974. gadā.)

Taču Sila kunga pieminētās kauju virknes, raibi personāži, afēras un dramatiski pagriezieni, manuprāt, te nav galvenais. Gal-

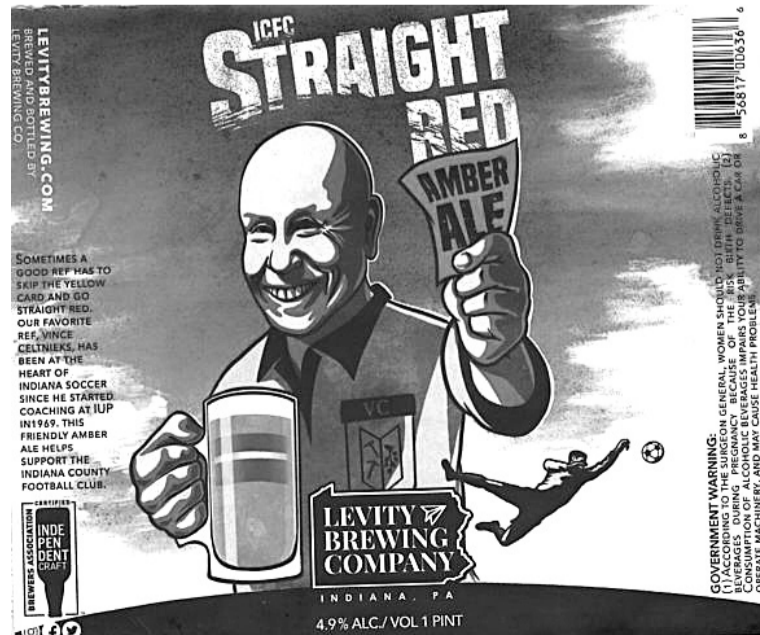
venais – un gribas domāt, ka to arī saprātis arī saprātīgs un skolots bērns, – ir fakts, ka mūsu valsts neatkarība būtībā bija brīnums.

Pirmais mūsu valsts neatkarības posms bija īss, tad pusgadsimtu mūsu valsts bija okupēta, bet – 1991. gada augustā reakcionāri Maskavā sarīkoja puču, tas izgāzās, un nākamajā dienā Latvija atkal bija neatkarīga, suverēna un starptautiski atzīta republika! Pirmajā „piegājienā” bija vajadzīgi gandrīz trīs gadi, līdz Latvija tika uzņemta Nāciju līgā. Otrajā Latvija par Apvienoto Nāciju organizācijas dalībvalsti kļuva mazāk nekā mēnesi pēc neatkarības atjaunošanas. Nu vai nav īstens brīnums? Dievs, svētī Latviju!

LASĪTĀJA BALSS

Levit Brewing Co. Indianā, Pensilvānijā, brūvē alu, ko pārdod "kannās", uz kuŗām ir mūsu tautieša Vidvuda Celtnieka portrets. Straight Red ir Dzintara alus, un dzintars taču simbolizē Latviju. Vēl vairāk – uz etiķetes alus baudītāji var izlasīt: "Sometimes a good referee has to skip the yellow card and go straight red. Our favorite REF Vidvuds Celtnieks, has been at the heart of Indiana University of Pennsylvania in 1969. This friendly Amber Ale helps support the Indiana County Football Club."

Red.

Latvieši ir visur!

PBLA balva 2020. gadā piešķirta dzejniekam Jurim Kronbergam

Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) balva šogad pēc nāves piešķirta izcilajam latviešu dzejniekam Jurim Kronbergam par viņa mūža ieguldījumu latviešu literatūrā, dzejas jaunradē un tulkošanā, kā arī latviešu valodas uzturēšanā un popularizēšanā pasaulē.

Juris Kronbergs dzimis 1946. gada 9. augustā Stokholmā, Zviedrijā, gleznotāja un aktiera Rūdolfa Kronberga ģimenē. Topošais dzejnieks no 1966. līdz 1972. gadam studējis Stokholmas universitātē ziemeļu un baltu valodas un to literatūras vēsturi. Tai laikā arī tapušas pirmās Juŗa Kronberga dzejas publikācijas. 1970. gadā publicēta dzejlapa "Zemes dzeja", bet 1971. gadā Kopenhāgenas latviešu grāmatu apgādā "Imanta" izdots Juŗa Kronberga pirmais oriģināldzejas krājums "Iesnas un citi dzejoļi".

60. gadu otrajā pusē un 70. gadu sākumā Juris Kronbergs arī spēlēja bungas un rakstīja dziesmu tekstus trimdas latviešu mūzikas grupās "Sauls brāļi" un "Dundurs", kā arī rokgrupā "Pru-saku ansamblis".

Juris Kronbergs no 1991. līdz 1993. gadam bija Latvijas PEN kluba priekšsēdis, 90. gados strādājis par kultūras atašeju Latvijas vēstniecībā Stokholmā.

Pēc smagas slimības dzejnieks Stokholmā aizgāja Mūžībā 2020. gada 6. jūlijā.

Juris Kronbergs izdevis dzejoļu krājumus "Biszāles" (1976, apgāds "Daugava", Stokholmā), "Par īstenību, četrām sāpēm un bezizejas istabu" (1989, apgāds "Zinātne", Rīgā), "Tagadnes" (1990, apgāds "Daugava", Stokholmā), "Laiks" (1994, kopā ar dzejnieku Uldi Bērziņu, apgāds "Zinātne", Rīgā, piešķirta Zinaidas Lazdas godalga), "Mana lat-

Juris Kronbergs

viskā ikdiena" (1994, apgāds "Teātra anekdotes", Rīgā), "Vilks Vienacis"/ *Varg Enōgd* (1996, apgāds "Minerva", Rīgā, latviešu un zviedru valodā), "Notikumu apvārsnis" (2002, apgāds "Jumava", Rīgā), "Rudens mani raksta" (2005, apgāds "Valters un Rapa", Rīgā), "Peti-ŠU" (2005, apgāds "Neputns", Rīgā), "Ik diena" (2011, apgāds "Mansards", Rīgā) un "Uz balkona/bet ja visu laiku..." (2016, apgāds "Dienas grāmata" Rīgā).

Juŗa Kronberga dzejai raksturīgs sociāli un psiholoģiski ass, brīžiem sarkastisks un ironisks laikmeta tēlojums, konkrētība, kas uzdzirkstī ar oriģinālām metaforām, un rotaļīga, delikāta ekstravagance. Latviešu valoda ir Kronberga istās mājas, tomēr tajās spēcīgi piemājo pasaules elpa. "Man pašam vissvarīgākais tas, kas veicina rakstīšanas procesu: ka spēju pats sevi pārsteigt. Jo dzeju rakstīšana ir arī rotaļa – brīžiem visai nopietna, bet rotaļa," tā savu radošo darbu savulaik raksturojis Juris Kronbergs.

Juris Kronbergs tulkojis zviedru valodā Imanta Ziedoņa epi-

fānijas un dzeju, Vizmas Belševicas dzeju un prozu ("Bille" tulkota zviedru valodā 1997. gadā), Aleksandra Čaka, Veronikas Strēlertes, Knuta Skujenieka, Dzintara Soduma, Guntara Godiņa, Edvīna Raupa, Montas Kromas u. c. latviešu autoru dzeju. Juris Kronbergs sakārtojis un tulkojis zviedriski latviešu literatūras antoloģiju *Nāra rōster över vatten* ("Tuvas balsis pāri ūdeņiem", 1997), atdzejojis zviedru valodā latvju dainu izlasi *Blāa blommor, gyllne dagg* ("Zili ziedi, zelta rasa", 1994).

Juris Kronbergs tulkojis latviski L. Frika un Ž. Kārļbranda bērnu grāmatu "Vai aļņi ēd sunus?" (1983, apgāds "Atvase", Stokholmā) atdzejojis latviski mūsdienu zviedru autoru izlasi "Mani zviedri" (2000, apgāds "Nordik", Rīgā) un Nobela prēmijas laureāta literatūrā Tomasa Transtremera izlasi "Dzeja" (2011, apgāds "Mansards", Rīgā, kopā ar Guntaru Godiņu) u. c.

Juris Kronbergam piešķirta Ojāra Vācieša prēmija (1989), Zinaidas Lazdas fonda balva (1995), Dzejas dienu balva (1998), Latvijas Rakstnieku savienības tulkotāju balva (1999), Aleksandra Čaka balva un PBLA Kultūras fonda Krišjāņa Barona prēmija (abas 2005), Anšlava Egliša un Veronikas Janelišas fonda balva (2007, ASV), "Poēsiā pavasaris" balva (2010, Lietuva) un Zviedru akadēmijas tulkošanas godalga (2014).

Juris Kronbergs bija Latvijas Zinātņu akadēmijas goda loceklis kopš 2003. gada, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris (1998) un Zviedrijas Polārzvaigznes ordeņa kavalieris (2000).

PBLA 2020. gada balva dzejniekam Jurim Kronbergam *post mortem* tiks pasniegta dzejnieka dzīvesbiedrei Mārai Rozītei.

Lai 18. novembris vieno mūs visā pasaulē!

PBLA priekšsēdes Kristīnes Saulītes apsveikums latviešiem pasaulē 2020. gada 18. novembrī

**Tu esi Latvija
Šo pašu svētāko
Tu neaizmirsti:
vai celies debesīs,
vai jūras dzīlēs nirsti
vai draugu pulkā
dali savu prieku,
vai viens pats satieci
ar pretinieku -
Tu esi Latvija!
/O. Vācietis/**

Pirms 102 gadiem 18. novembra pievakares stundā notika kaut kas liels un vienreizēji svarīgs visai mūsu tautai – tās nacionālo spēku priekšstāvji vienoti proklamēja suverēnu un neatkarīgu Latviju. Proklamēšanas aktu Nacionālajā teātrī Tautas Padomes vārdā pasludināja tās viceprezidents Gustavs Zemgals. Tam sekotāja vienota tautas lūgšanas - mūsu topošās valsts himnas nodziedāšana.

Ikdienā mēs bieži nenovērtējam šo notikumu un šo mūsu vienreizējo valstiskumu un brīvību, kas ir milzu vērtība. Tāpēc šai svētku dienā aicinu mūs visus būt lepniem par to, ka esam kā tauta palikuši dzīvi, pārvarējuši daudzu gadu piespiedu germanizāciju, rusifikāciju un kolonizāciju, atguvuši savu brīvību, savu skaisto valsti un brīvas nācijas pašapziņu!

Arī tie, kas šodien esam tālumā no Latvijas, sveicināsim ar savām dvēselu balsīm 18. novembrī – mūsu brīvās un neatkarīgās valsts šūpuļa dienu! Domāsim labas domas un darīsim lielus darbus mūsu mīļās Latvijas labā!

2020. gada PBLA KF apbalvojumi

KRIŠJĀŅA BARONA PRĒMIJA

Jānim Liepiņam (Latvija) par ilggadēju un izcilu darbu, laikrakstā *Latvija Amerikā* publicējot rakstus par kultūrvēsturiskiem notikumiem un personām un uzsvērot latviešu valodas skaistumu un neizsmeļamo bagātību.

ATZINĪBAS RAKSTI

Austrālijas Latviešu 36. Jaunatnes dienu Rīcības komitejai par svētku izcilu sarīkošanu un novadišanu Melburnā – par latviešu dziesmu un deju tradīciju, un latviešu kultūras veicināšanu Austrālijā, it īpaši, piesaistot jauniešus.

Latviešu Nacionālajai Padomei Lielbritānijā par virtuālo izstādi "Latvieši Lielbritānijā".

Selgāi Apsei (Kanada) par izcilu un ilggadēju kalpošanu tautas deju tradīciju veicināšanai un kopšanai, vadot deju kopu "Daugaviņa" Kanadā, un virsvadītājam XVI Deju svētku lieluzvedumā

"Māras zeme" Latvijā, kā arī tautas deju nozares un lieluzveduma vadītājam XV Latviešu Dziesmu un deju svētkos Kanadā.

Latviešu lugu lasījumu - "LLL2020" idejas autoram **Ingmāram Čaklajam ar komandu** (Lielbritānija) par adaptēšanos sarežģītā situācijā, radot jaunus iestudējumus, nepadodoties apstākļiem.

Daigai Dupatei, Ievai Lapšānei (Latvija) un **Leldei Vikmanei** (Francija) par akcijas "Savij Latviju vainagā" ideju un īstenošanu, skaistā rotā savijot vairāk nekā 1300 dalībniekus visā pasaulē.

Ligai Ejupei (ASV) par ilggadēju čaklu un dedzīgu kalpošanu kultūrai Amerikas Latviešu apvienībā un Gaŗeŗeŗā.

Guntaram Gedulim (ASV un Venecuēla) – *post mortem* – par ilggadēju un dedzīgu kalpošanu dziesmai ASV un Dienvidamerikā.

Kārlim Kasparsonam (Austrālija) par mūža ieguldījumu lat-

viešu sabiedrības veidošanā un attīstībā Austrālijā.

Minsteres bibliotēkarei **Dinai Krastiņai** (Vācija) par izcilu ieguldījumu – profesionāli sakārtoto bibliotēku un organizētājiem pasākumiem Minsteres bibliotēkas auditorijai.

Larim Krēšlīnam (ASV) par dzejoļu krājumu "Kad tu dosies prom".

Elvirai Latišai (Austrālija) par ilggadēju un izcilu darbu Austrālijas latviešu sabiedrībā, it īpaši darbojoties Melburnas etniskās raidstacijas "3ZZZ" radio programmā.

Aijai Meŗalei (Vācija) un **Ingridai Annai Tāraudai** (Īrija) par *Pasaula latgaliŗu salidojumu*, virtuālā lidojumā ļaujot satikties Latgales cilvēkiem pasaulē.

Henrijam Paceram (Austrālija) par ilggadēju un izcilu darbu Austrālijas latviešu sabiedrībā, it īpaši darbojoties skautu kustībā un jaunatnes latviskā audzināšanā.

Arnim Siksnam (Austrālija) par ilggadēju un izcilu darbu

Austrālijas latviešu sabiedrībā, it īpaši par sabiedrības organizāciju uzturēšanu, atbalstīšanu, kā arī Brisbanes latviešu draudzes un Brisbanes latviešu sabiedrības garīgās dzīves uzturēšanu.

Mārai Siksnai (Austrālija) par ilggadēju un izcilu darbu Austrālijas un Brisbanes latviešu sabiedrībā, tās kultūras uzturēšanā, attīstīšanā un jauniešu latviskās audzināšanas darbā, kā arī par Brisbanes Latviešu draudzes un sabiedrības garīgās dzīves uzturēšanu.

Ievai Šaulei (Austrālija) par ilggadēju un izcilu darbu Austrālijas latviešu sabiedrībā, it īpaši, nodrošinot latviešu sabiedrību Tasmānijā, kā arī nesot Latvijas vārdu austrālieŗu sabiedrībā.

Ingridai Annai Tāraudai (Īrija) par jauno Londonā nesen klajā nākušo bilingvālo dzejas antoloģiju *The Last Model/ Pādeŗais Modelŗs*.

Jurim Zommeram (Kanada) par dzejoļu krājumu "Vārdu sapnis".

GODA BALVA

Arturam Tāivaldim Rubenim (ASV) – *post mortem* – par izcilu ilggadēju darbu teātrā mākslā.

Kārlim Gulbergam (Austrālija) par mūža ieguldījumu latviešu teātrī un jaunākās paudzes skatuves gaitu veicināšanā.

GODA DIPLOMS

Pēterim Korsakam (Latvija) par ilggadēju un izcilu darbu, laikrakstā *Latvija Amerikā* publicējot informatīvus rakstus un fotografijas par vēsturiskiem notikumiem, kā arī grāmatas "Latvieŗu fotogrāfi – kaŗa liecinieki" izdošanu.

Filma “Katra diena Simtgadē. Gadalaiki” – atzišanās mīlestībā Latvijai!

“Filma ir atzišanās mīlestībā Latvijai, savai dzimtenei, savai Tēvzemei, tā ir oda, apliecinājums Latvijai,” saka filmas režisore un producente Dzintra Geka. “Mūsu tautā ir milzīgi liels spēks,” piebilst komponists Pēteris Vasks.

TAIRA ZOLDNERE

Patriotiskajā novembra mēnesī Sanfrancisko latvieši sagaidīja ar priecīgu notikumu – skatījās filmu “Katra diena Simtgadē. Rudens”, ko skatīšanai sarūpēja Ziemeļkalifornijas latviešu biedrība. Pēc filmas noskatīšanās Zoom virtuālajā telpā notika tikšanās ar filmas režisori, nu arī Rīgas domes deputāti Dzintru Geku un mūzikas autoru, komponistu Pēteri Vasku.

Šogad, dzīvojot pandēmijas ēnā, kad nevaram nedz tikties, nedz apmeklēt dzimteni, prieks par filmu “Katra diena Simtgadē. Rudens”, kuŗas galvenais varonis ir Latvija un Latvijas cilvēki, bija īpašs.

Filmas fonā emocionāli piesātinātā Pēteru Vaska mūzika, un tikai dažī varoņi pasaka pa vārdam. Mierīgais, nerimtīgais lietus, rēnās pustoņu krāsas dabā kontrastā ar sarkanbaltsarkanajiem karogiem, ar sveču un lāpu mūžam dzīvo uguni – 2018. gada rudens. Sākas studiju un skolas laiks, notiek Saeimas vēlēšanas, kas šoruden, 2020. gadā tik spilgti sabalsojas ar prezidenta vēlēšanu norisi ASV. Ievēlēto Saeimas deputātu pacilātais prieks, un turpat blakus neliela ironijas deva, kad nākamais kadrs rāda tirgu, un vecs onkulītis beŗ vienādu kartupelišus visus kopā vienā maisā... Rīgas pils izgaismotie mūŗi Lāčplēšu dienā, patriotiskais lāpu gājiens pie Brīvības pieminekļa, Latvijas Nacionālo bruņoto spēku parāde, laime cilvēku sejās Valsts dibināšanas svētkos 18. novembrī – tik daudz latviskā, pazīstamā šajā filmā, ar

kuŗu asociēties varam jebkuŗš.

Dzintra Geka. Ideja par filmu radās kinooperatoram Viktoram Gribermanam. “Kā būtu, ja mēs filmētu 2018. gadā katru dienu?” – viņš reiz teica. Man šī doma ļoti patika, kaut arī sapratu, ka tas nebūs viegli. Filmēt katru dienu, 365 dienas – tas bija vienreizīgs komandas entuziasms un darbs!

Pēteris Vasks. Cik brīnišķīgi, ka 2018. gadā bija arī Dziesmu un deju svētki! Cik skaisti ir cilvēki, kad viņi dzied un dejo! Viņos kaut kas “atveras”, un varbūt viņi paši ir apmulsuši no tā... Tā ir mūsu tautai neizsakāma vērtība! Mēs reizēm esam tik kildīgi, bet tas viss ir tīrais nieks iepretim tam, kā mūsu tauta dzīvo, dzied un dejo! Mūsu tautā ir milzīgi liels spēks, un filmā jūs to redzējat. Protams, arī, cik skaista ir mūsu dzimtā zeme, cik skaista ir Latvija. Lai mēs būtu tās cienīgi, – to varu tikai novēlēt mums visiem! Brauciet uz Latviju!

Sarunā iesaistījās visi klātesošie, un Dzintrai tika uzdots jautājums par to, kā šobrīd iet kino nozarei Latvijā. Dzintra Geka atzina, ka filmas Latvijā top un ir daudz jaunu, talantīgu režisoru. Jautājums gan, kā vienmēr, ir par finansējumu, un tieši kino nozarē varbūt visi nevar atrast darbu. Covid-19 laikā filmēt lielus projektus nav bijis iespējams, tomēr darbs norit, montējot, rakstot scenārijus, un kino industrija Latvijā neiznīks.

Atbildot uz jautājumu par radošajiem plāniem un iecerētajiem kino projektiem, Dz.Geka

stāstīja, ka pirms divdesmit gadiem viņa bija nolēmusi uzņemt trīs filmas – par Sibīrijas bērniem, trimdas bērniem un padomju vai pēckara bērniem, kas veidotos kā triptihs. Tomēr, uzņemot filmas “Sibīrijas bērni”, ir

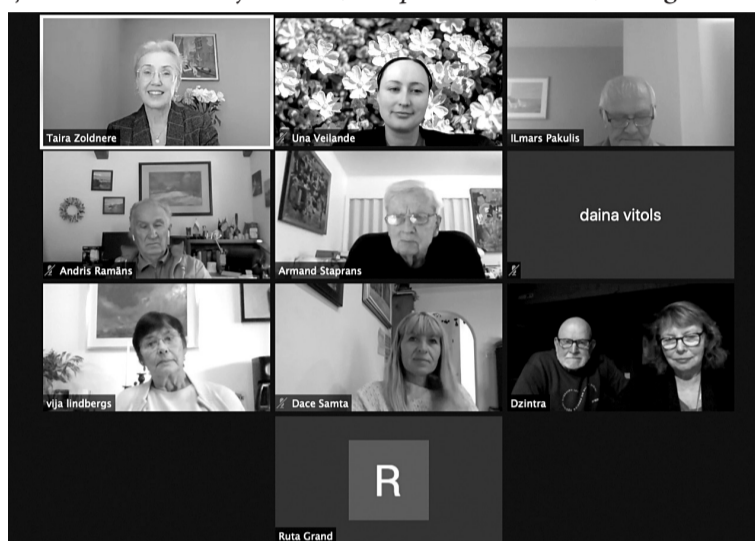
Sarunas turpinājumā apsveicām Dzintru Geku ar ievēlēšanu Rīgas domē un jautājām par Dzintras jaunajiem pienākumiem. (Partijas “Jaunā Vienotība” sarakstā Dzintra Geka startēja ar četrpadsmito numuru, un Rīgas domē

kuŗām tagad ar visu sirdi ķeros klāt, lai gan pašlaik visu ir apturējis Covid-19... Pēc desmit gadiem latviskās partijas Rīgas domē ir atkal pie varas... tik daudz kas ir ticis pazudināts, un, liekas, taisnība ir atkal jāatgūst un jācinās par to.

Jautājām Pēterim Vaskam, kā veicas viņa radošais darbs tagad, kad visi dzīvojam zināmā vienpatībā.

Pēteris Vasks. Manam radošajam darbam šis laiks ir bijis ļoti iedvesmojošs. Nav vairs tik daudz iespēju apmeklēt koncertus, teātrus, kino, nav vairs braucienu uz ārzemēm, lai piedalītos skaņdarbu atskaņojumos. Mūziķiem ir grūti, jo viss ir apstājies. Bet es vienkārši sežu un rakstu savas notis, strādāju. Komponistam vientulība ir dabīga sajūta, viņš reizēm mēnešiem ilgi sēž viens savā darbtabā un “liek notis vienu otrai blakus”. Mājas arī esam pārrunājuši, ka mums bijusi sevišķi skaista vasara, jo mēs tik daudz braucām pa Latviju! No stāvjiem Kurzemes krastiem līdz Baltkrievijas robežai – mēs tik daudz ko redzējām. Manuprāt šobrīd daudzi sapratuši, ka tas ir vienkārši greķis vasarā braukt projām no skaistās Latvijas... Ir jāapaceļo Latvija!

Paldies Dzintrai Gekai un Pēterim Vaskam, paldies visiem atsaucīgajiem Sanfrancisko un Ziemeļkalifornijas latviešiem par sirsniņo un pacilājošo sestdienas ritu kopā, virtuālajā telpā. Tiksimies atkal nākamajos filmu seansos!

pagājuši divpadsmit gadi, bet filma “Dieva putniņi” par trimdas bērniem tika uzņemta 2015. gadā. Tagad režisore domā un jau sākusi darbu pie trešās daļas, kas stāstīs par bērniem, viņas laika biedriem, kas dzimuši pēckara laikā, piecdesmitajos gados Latvijā. Turpinās arī darbs pie filmām par latviešu bērnu likteņiem Sibīrijā, jo, kaut arī pandēmijas dēļ nav bijis iespējams šogad aizbraukt uz Sibīriju, tomēr ir ļoti daudz materiāla, kas safilmēts iepriekšējos braucienos. Režisore arī cer, ka tad, kad pandēmija būs pārvarēta, “Sibīrijas bērnu” braucienus varēs atkal atjaunot.

tika ievēlēta ar piekto (!) kārtas numuru.)

Dzintra Geka. Ievēlēšana Rīgas domē nāca pilnīgi negaidīti, tomēr patiesībā biju priecīga. Ir vairākas lietas – kultūras joma un otra – sociālo lietu joma, kuŗas turpināšu strādāt. Jau daudzu gadu garumā es ļoti pārdzīvoju par saviem “Sibīrijas bērniem” – vai viņi nokļūst pansionātos, vai slimnīcās... es eju, un mēģinu “taisīt traci”... Tagad saskaros ar to, ka viena lieta ir tā, ko grib domes deputāti, bet otra lieta ir gadu desmitiem iesīkstējusi sistēma, ko ļoti grūti izmainīt, jo jāmaina arī likumi. Tās ir lietas,

Mirkļi no “Katra diena Simtgadē. Gadalaiki” filmēšanas

Operātors Viktors Gribermans

Diskusijas par skaistumkopšanu

Literārā tikšanās ar rakstnieci Agati Nesauli Rīgā

Lauku pastniece darbā

Gidons Krēmers Kremerata Baltica mēģinājumā

EDUARDS
SILKALNS

Drīz Latvijā mūsu valodas kopēji izvēlēties un nosauks 2020. gada vārdu, nevaru un spārnoto izteicienu. Ir liela ticamība, ka izvēlēti tiks kādi šogad bieži lietoti veidojumi no leksikas jomas, kas saistīta ar *Kovidu Devīnpadsmi*. Bet, ja līdzās vārdam un uzvārdam, nāktu izvēlēties neparastāko, oriģinālāko kādas 2020. gadā izdotas latviešu grāmatas virsrakstu, uzvarētāja godā noteikti tiktu ar Edžu Vējiņa kā sarakstītāja nosauktā grāmatu *Nepārtraukušie*. Tā ir

stāsts par Otrā pasaules kara bēgļiem. Vītolu dzimtu, kas nonāca Venecuēlā un ar neatlaidīgu centību un prasmi kļuva, tagad spārnoto izteicienu lietājot, stāvus bagāta. Grāmatas centrālais varonis ir tagad no jauna Latvijā dzīvojošā mecenāta, labdaļa Viļa Anša tēvs Vilis Vītols, bet iepazīstam arī vectēvu Vili Andreju Vītolu un daudzus citus tuviniekus un dzīves ceļu līdzgaitniekus.

Ar grāmatu *Laika lasītājus* 3. – 9. oktobra numurā jau paguva

iepazīstināt viens no šiem daļas ceļa līdzgaitniekiem Pēteris Bolšaitis, tāpēc turpmākās rindas uzskatāmas vienīgi par Bolšaiša izstāstītā papildinājuma, ne pilnīgu grāmatu apskatu.

Grāmatas virsraksts ir burvīgi daudzdomīgs. Vispirms jau kvadrātā, kas vārda vidū atstāts tukšs, var ierakstīt gan burtu *b*, lai iznāktu *nepārtraukušie*, gan burtu *t*, lai iznāktu *nepārtraukušie*. Lai kuŗu no šiem burtiem izvēlētos, iznākumam var būt vairāki iztulkojumi. – Visi 1944. gadā rietumu virzienā devušies bēgļi taču cerēja, ka pavisam drīz varēs pārbraukt savā dzimtenē, bet tas nenotika. Dzenulis pārbraukt dzimtenē, kā to darija dēls Vilis Ansis ar dzīvesbiedri Martu, būtu varējis būt pēc Latvijas neatkarības atgūšanas, bet Vilis jau bija miris 1984. gadā, savukārt 1909. gadā dzimušajai Valentīnai mūža gadu slogs bija par lielu, lai viņa uzņemtos tālo atgriešanās ceļu.

Grāmatas izskaņā, Viļa Anša rakstītā epiloga pavisam skaudri un ne caur puķēm teiktais vedina iedomāties tādu grāmatas virsrakstu, kur viena trūkstoša burta vietā varētu svītrot trīs burtus (pār), lai to vietā liktu trīs citus (aiz): *nepārtraukušo* vietā tad iznāktu *neaizbraukušie*. Par laikiem, kas mainās un arī paaudzēm, kas cita citu nomaina, Vilis Ansis raksta:

”Mēs spējam pastāvēt kā tauta tikai šeit, mūsu Tēvzemē, citur

pēc otrās vai trešās paaudzes pazūdam, asimilējamies. Mums nav tādas tīrības, kas mūs saturētu kopā ilgā laika tecējumā, kā tas ir ebrejiem un musulmaņiem. – No Viļa 19 mazmazbērniem, manus mazbērņus ieskaitot, tikai septiņi perfekti pārvalda latviešu valodu, pieci puslidz, septiņi nemaz. Tikai septiņi dzīvo Latvijā. Šī mūsu tautas traģēdija ir līdzīga visās ģimenēs, kuŗas pagājušā gadsimta laikā bija spiestas atstāt Latviju.”

Piesakās doma: kā būtu bijis, ja pēc 1991. gada trimdinieki ar visiem saviem pēctečiem masveidā būtu atgriezušies Latvijā, kā tas trimdas „ziedu laikos” vēl tika sapņots. Cik diži tad gan būtu kaunināt tos Latvijas latviešus, kas pēdējos gadu desmitos emigrējuši ne represijas draudu, bet vienīgi labākas peļņas gūšanas nolūkā! Varbūt kādreizējo bēgļu tik priekšzīmīga rīcība pat nāktu brīvprātīgo prombraucēju skaita samazināšanai? Vai utopiska domāšana? Lai neizirtu ģimeņu un paaudžu saites, pārbraucējiem būtu jāņem līdzi arī aizbraucēji, t. i., jaunāki cilvēki, kas dabūtu atstāt savu dzimteni (šī vārda burtiskajā nozīmē!) savai tēvzemei par labu. Bet ja nu tēvs venecuēlietis...?

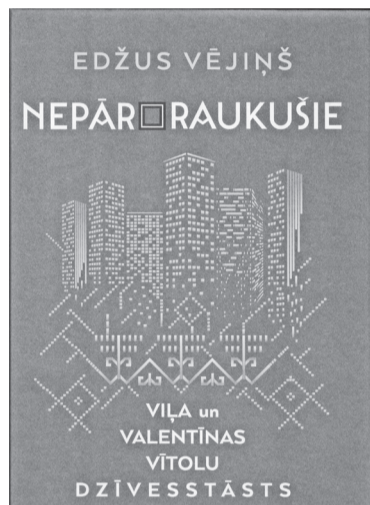
Kā saprast otru iespējamo grāmatas virsraksta vārdu *nepārtraukušie*. Tāpat kā *nepārtraukušie*, tas visistenāk būs attiecināms uz grāmatas galvenajiem varoņiem – Vili un Valentīnu

Vītoliem. Par spīti visām iespējām, kādas viņiem deva viņu materiālā labklājība, viņi sirdī un garā visu mūžu palika latvieši un cieši iekļāvās Venecuēlas nelielās latviešu kopienas sabiedriskajā dzīvē. Nonākšana Venecuēlā viņos neiezīmēja pārvērtību jeb pārtraukumu viņu latviskajai būtībai. Protams, vēl pilnīgāk mūža rituma un savas latviskās būtības nepārtrauktību spēj izjust pārbraukušais Vilis Ansis ar dzīvesbiedri.

Grāmatu var lasīt un daudzu fotoattēlu dēļ skatīt ar patiesu baudu. Izdevums gana elegants, lai to sauktu par greznu. Stāstījums raitis un saistošs. burtu lielumus iepriecinās arī gados vecāku lasītāju acis. Grūti pateikt, cik īsteni lielu lomu grāmatas tapšanā būs spēlējis Edžus Vējiņš, bet ir skaidrs, ka lielumieloties informatīvā un ilustratīvā materiāla viņam būs piespēlējis Vilis Ansis Vītols.

Kamēr grāmatā ielasās, mazliet traucē daudzie dažādu paaudžu un radniecības pakāpju Viļi Vītoli. Visi Vītolu dzimtas vīrieši vienu no katra dēliem būs gribējuši nokristīt par Vili gan senču godināšanas, gan vārda un uzvārda saskaņas dēļ. Divi vē, gluži kā Vairai Viķei, labi skan kopā. Galīgi aplam būtu bijis bērniņu kristīt, teiksim, par Jāzepu: tāds priekšvārds viņu būtu nolēmis drīzāk mūziķa nekā miljonāra liktenim.

JAUNA GRĀMATA!

Edžus Vējiņš. "Nepārtraukušie"

Viļa un Valentīnas Vītolu dzīvesstāsts. – Rīgā, 334. lpp.

"Šo grāmatu arī pavisam nopietni iesaku izlasīt kā mācību grāmatu tiem, kas studē mārketingu un menedžmentu, jeb kā man patīk teikt, "studē par miljonāriem". Prof. Pēteris Bolšaitis

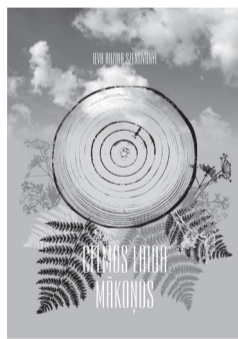
USD 35,-

Grāmatas Jums piesūtīs pa pastu (t.sk. pasta izdevumi).
Rakstiet Inesei Zaķis 6051A Sun Blvd #604, St.
Petersburg, Florida 33715

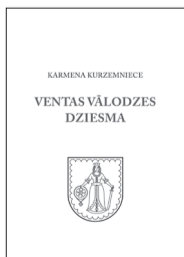
Laika grāmatas izdevumi Jūsu dāvanām par USD 20,- un USD 35,- FREE SHIPPING

Čekus rakstiet Inesei Zaķis – 6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

Auziņa Szentivanyi. Celmus laida mākoņos.

Par šo grāmatu atzinīgi izteikusies latviešu dzīvesziņas labākā pazinēja, mūsu bijusī Valsts prezidente Vaira Viķe-Freiberga.
USD 20,-

Karmena Kurzemniece. Ventas vālodzes dziesmas.

Trimdas gados un, dzīvojot Latvijā, tapušas vārsmas. Īpaši iesakām dzejas draugiem, kam tuvi reliģiskie motīvi.
USD 20,-

Leons Briedis. Melnais akmens, baltās kājas.

Augstas raudzes dzeja – par dzīvi, likteni, Mūžību. Ziemsvētku un gadumijas laika vakariem gaišā noskaņā.
USD 20,-

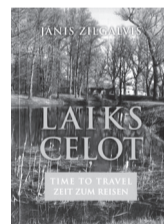
Gundega Repše, Dzintra Vilks. Gobelēni un Esejas.

Neliela, bet grezna grāmata angļu un latviešu valodā. Lieliska dāvana latviešu un cittautu mākslas cienītājiem.
USD 20,-

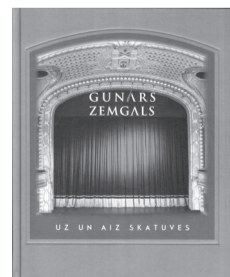
Vaira Paegle. The Thorns of Freedom.

Izcilās politiķes, PBLA valdes priekšsēdes atmiņas par Latvijai nozīmīgo laiku pēc neatkarības atgūšanas.
USD 20,-

J. Zilgalvis. Laiks ceļot. 3. daļa.

Baģātīgi ilustrēts un informējošs ceļvedis pa Latvijas sakoptākajām pilīm, muižām un dārziem. Attēlu paraksti un kopsavilkums arī angļu un vācu valodā.
USD 35,-

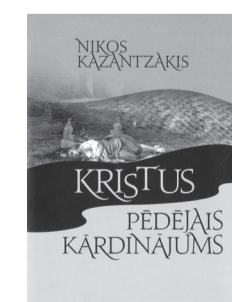
Gunārs Zemgals. Uz un aiz skatuves.

Greznā grāmata par pazīstamā latviešu scenogrāfa Gunāra Zemgala mūža veikumu. Meistara rokraksti un skices ļauj ielūkoties viņa radošajā laboratorijā.
USD 35,-

Māris Visendorfs. Latvijas armijas kara orķestri.

Unikāls vēsturisks apskats ar daudz seniem foto par mūsu valsts bruņoto spēku orķestriem un mūziķiem.
USD 35,-

Nikos Kazantzakis. Krištus pēdējais kārdinājums.

Romāns literatūras gardēžiem ar Pētera Bolšaiša priekšvārdu. Viņš arī tulkojās.
USD 35,-

PUBLIKĀCIJA PĒC LASĪTĀJU VĒLĒŠANĀS

Grāmatu drauga dzīves dēkas jeb „The Adventures of my life from Helmars Rudzītis”

(Continued from No. 43)

“Austra, communism is almost like religion,” she said. “It proclaims justice, equality and freedom, and it is too bad that this lesson is being brought to life by the damn Russians. They have killed the lesson. If communism had started in a different, more cultural country, it would be very different.” That is what Ķempe thought about communism in June 1941. I suppose that the year of terror had shook up her illusions. She was far too intelligent to fail to see and understand what was happening. That was our last meeting. When she left the apartment, she still doubted whether she should stay or flee.

I guess that she had doubts until the final moment. I heard that she jumped into one of the last cars that were leaving Rīga without any baggage, in a thin dress and in high-heeled shoes, as if she were driven by some kind of impulse. She left with the Russians, and there was no return. I don't know what she thought about communism in later years, because I never met her again. Perhaps she changed her mind and thought that the Russians were, at the end of the day, new messiahs. Perhaps she was even more disappointed in them. In any event, when Mirdza returned to Rīga from Russia, she became a hard-working troubadour for the communist system. What was she thinking? Who knows? People want to stay alive, and I would not criticize her for that.

Was Mirdza the only one? Did we not have poets who, without being forced to do so, spontaneously composed odes of praise to the father of the nations, to Stalin? Was it not a female poet who wrote the lines “May the world be praised for the young and greatest friend of humanity, the earth will no longer be ashamed because it has become a friend of Stalin's”? Even Pēteris Ērmanis composed odes about Stalin because he was joyful. The joy soon disappeared, and he became silent. Was it not the case that an authoress dressed in a folk costume traveled to Moscow to beg that we would be admitted to the “happy community”? After the arrival of Russians in Rīga, a poet told me that now Latvia would flourish and writers would be able to feel free. After the repressions of president Ulmanis, truly great artworks would be possible. I have met all of them in emigration, nobody has shot them, and if they were still alive, they would be very great patriots. Of course, they were naive people who were lost. It did not take very long for them to wake up from their dreams. How soon they had to swallow the words of

praise that they had dedicated to the new system.

The noise of war came closer and closer. If we peeked through the curtains of a window in the Martas Street apartment in the direction of Tērbatas Street, we could see larger or smaller groups of Russian soldiers, as well as several individual and weary soldiers who were moving toward the North. A hearse full of people rolled into Martas Street, and several other people from the building on the opposite side of the street crawled onto the hearse with difficulty. Then the car roared away. The reds were fleeing without looking back.

And then, on a bright sunny Sunday morning, July 1, an open window on Martas Street allowed me to hear our national anthem, “God, Bless Latvia.” The radio station was playing it. I cannot tell you how much joy we felt upon hearing those sounds. It seemed that our hymn had never sounded so mighty and uplifting. Only those who experienced that moment will understand those emotions.

We immediately went down to the street and saw that people were flowing into the streets from all directions. The streets were full of happy people, and at long last I could see people who were smiling. Strangers hugged each other, and Latvia's flag appeared at a few buildings. The long flags that were popular during the Ulmanis era were hung from the highest buildings, and they almost reached the street. If a group of German soldiers appeared, the mob greeted them with applause and shouts of joy.

It is hard to describe the joy that governed the streets of Rīga on July 1. It was unique and could not be repeated. The experiences of that day will only be understood by those who experienced it themselves. The terrible year of nightmares was gone. That was a day when no one thought about what would happen next. The joy of liberation was true – overshadowed any thoughts about the future. Even Social Democrat Fēlikss Cielēns wrote in his memoir that the Germans really were “liberators.” The barbaric hatred of the Stalin empire was at the highest level.

Mountains of flowers were placed alongside the Freedom Monument, and everyone wanted to place at least one flower at the base of Latvia's symbol of freedom. Several armored vehicles were in the square by the National Opera. Thin, blond, athletic and smiling young men were standing next to the vehicles. Unlike the ragged Russians, the Germans were perfectly happy to talk to people freely. Milda Brechmane-Štegele came out of the opera house dressed in a folk costume. She had a tray

of sandwiches which she offered to the soldiers. Men offered Russian cigarettes to the soldiers, and the soldiers gave them their own cigarettes.

Gypsum busts of Lenin and Stalin had been thrown out the window on Teātra Street from the Valters and Rapa building, where the state-owned publishing house had been. The busts

in their heads.”

“They are gone and will never return” – that was the central thought that day. No one doubted that Communism was over. No one at all doubted that, though today a few people have forgotten it. I have heard a few smarty-pants declaring that they knew from the very beginning that the Germans would lose the

the result from the very beginning. This omnipotent and excessive wisdom appeared among them when the events had already happened.

Perhaps it was just one day of joy on July 1, but it was universal. No one thought that day that we had moved from one occupation to another. We didn't think that the Latvian people would not regain at least partial freedom, and we didn't think that Latvians would have to face new and difficult challenges. That day we didn't know that Hitler, who had almost won the war, was so dizzy and eager for power that he would not provide freedom to nations and earn their friendship. Instead he was crazy enough to lose everything and destroy his own country. We understood reality only later, but not on that first day of July. I was on the streets until late in the evening, watching the mob of happy people in the streets of Rīga, and it was hard to imagine that our ancient Rīga had ever experienced anything similar. Awakening from the nightmares of the year of terror was far too beautiful to continue.

When I returned to my apartment, I learned that the KGB agents had entered it one night, hoping that we might have come home. When they did not find us, they locked drawers in desks and cabinets which had keys, and they took the keys with them so that no one would steal the people's property. When I returned to my apartment, the only problem was to open up my desk and cabinets.

Thus the fact that Pētersons forced me to accept his invitation to work for the publishing house saved my whole family from deportation to Siberia. If Pētersons had not insisted that I work for the publishing house, I would not have asked Riekstiņš for permission to go on a vacation at the beginning of June.

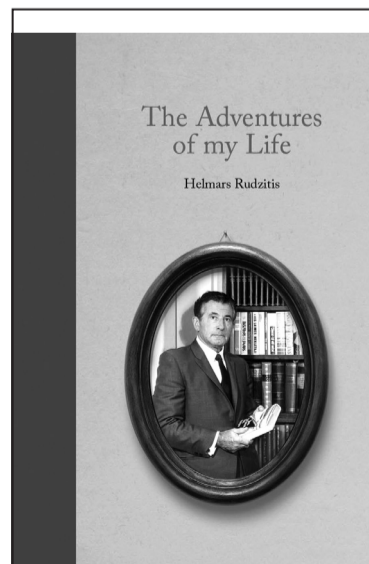
(To be continued)

Jalna and Lotārs, 1949, the first year in USA

had broken, and just imagine, they were full of straw! Straw had fallen out of the noble heads of Lenin and Stalin. People who saw that laughed and said “Look, both of the big men have straw

war, and there could be no doubt about it. On July 1, I think, it would not have been easy to find such smarty-pants, but as we look at the past, there are always those who say that they forecast

Helmara Rudziša grāmatas „Manas dzīves dēkas” oriģināls, izdots 1984. gadā *Grāmatu Drauga* apgādā, atrodams vai ikviena tautieša grāmatplauktā un kļuvis par bibliografisku retumu Latvijā...

Laika 70 gadu jubilejā apgāds *Laika grāmata* laida klajā tās atjaunoto izdevumu angļu valodā – ar mērķi, lai šis krāšņais vēstījums par latviešu trimdu nonāktu arī pie nākamajām paaudzēm, kam lasīšana latviešu valodā sagādā grūtības.

Šī grāmata, kas aptver nozīmīgu laiku un svarīgus notikumus latviešu vēsturē saistībā ar lielo pasaules vēsturi 20. gadsimtā, būs objektīva un interesanta lasāmviela arī cittautu interesentiem un pētniekiem.

Iegādājieties šo grāmatu un dāviniet saviem bērniem, mazbērniem un draugiem! Tā palīdzēs labāk izprast un iemīlēt mūsu tautu, mūsu talantus un spēku.

Cena USD 35,-

Grāmatu Jums piesūtīs pa pastu (t.sk. pasta izdevumi).
Rakstiet Inesei Zaķis 6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

DAIGA
MAZVĒRSĪTE

(Turpināts no nr.43)

Atceros, bija ļoti skaista Berenikes dziesma no operas *Dievi un cilvēki* – „Es jūra, tu pērle, kas dziļumā mirdz!” Kaut kur zem apziņā laikam sajutu sevi kā dziedātāju...”

Valentīna stāstīja arī par Daugavpils latviešu teātri, kur uzveda arī operetes, dziedāja Irmgarda Kalnakārkle un Edgars Sirmāis: „Zināju visus aktierus, daudzi no viņiem aizbrauca uz ārzemēm. Kara laikā šad tad aizgāju uz dienas izrādēm – mamma nemaz nezina. Pēc kara laikā bērniem obligāti bija jāiesaistās mākslinieciskajā pašdarbībā, un 9. klasē pēc latviešu valodas skolotājas Ģipteres ieteikuma uzstājos klases vakarā ar priekšnesumu. Pašķirstīju notis, izvēlējos Dargomižska *Apbur mani*, pavadījumu man spēlēja matemātikas skolotāja. Nākamajā klases vakarā jau dziedāju duetu, tad noorganizēju meiteņu sekstetu – meklēju repertuāru, iestudēju balsis un pavadījumu pie klavierēm.

Pilsēta pēc kara bija tik tukša – visi bija prom – aizbēguši vai izvesti, teātris pagalam, un mūzikas skolā arī valdīja klusums. Vienlaik mums direktors bija Daugavpils mūzikas dvēsele – vijolnieks Pauls Krūmiņš, kurš mācīja solfedžo, viņa dēls Andrejs vēlāk strādāja Konservatorijā. Un tā kā nebija citu skolotāju, viņš man mācīja arī klavieres. Spēlēju Paderevska *Menuetu*, un viņš man teica – „cik tev ir skaists piesitiens!” Tad neiznāca, kurienes atbrauca tāda „*madam Taic*”, kas man pilnīgi pārtaisīja roku, ilgu laiku sēdēju uz vingrinājumu „diētas”. Viņai bija maniere – spēlēt pa muguru tā, ka pat radās zilumi, viņa ļoti strādāja pie toņa un frazējuma, skraidīja pa klasi, dziedāja un rūca – tas, ko iemācījos pie viņas, mani pavada visu mūžu. Pie „*madam Taic*” spēlēju sarežģītu repertuāru – Šopēnu, Lista *Milas sapni*, bet Rachmaņinova *Do dieza* Prelūdiju reiz spēlēju tik aizrautīgi, ka klavierēm satrūka stīga – skrēju uz māju pie tēta, lai glābj!

Tad skolotāja brauca uz Rīgu un teica maniem vecākiem, lai laiž mani līdzi, bet mums bija ļoti spiedīgi materiālie apstākļi, un tā nekur neaizbraucu. Patiesībā, es jutu, ka pianismam mana roka ir par mazu, un biju jau iestājusies arī vokālajā klasē, par ko Taicas kundze bija ļoti sašutusi. Reiz viņa atskrēja uz māju, uztraukusies, ka dziedāšana traucē pianismam, un tēvs mani izņēma no vokālās nodaļas.

Mana klase bija pēdējais izlaidums, kam bija jābūt 12 gadu, pat divus gadus arī latīņu valoda! Jāmācās bija tiešām ļoti daudz, tāpēc es pametu mūzikas skolu, bet vidusskolā, protams, turpināju dziedāt. Vienam klases vakaram es pat iestudēju Polīnas āriju no *Piķa dāmas*, un pēc noklausīšanās mana klases audzinātāja izteica milzīgu komplimentu: „Es nupat pabiju Milānas operā!”

Kara laikā viens mācību gads bija izkritis, un tā, vidusskolu beidzot, 1949. gadā man jau bija 20 gadu. Pēc diploma saņemšanas atgriezies mūzikas vidusskolā, šoreiz vokālajā nodaļā, un jau biju izlēmusi braukt uz Rīgu – studēt Konservatorijā. Daugavpili mana skolotāja bija Berta Braunfelde, un viņas centrālais jautājums bija rezonatori, tāpēc daudzas lietas palika novārtā. Paralleli bija jāpelnā maizīte, un klavierskolotāja Taica atdeva man savu krēslu Daugavpils Krievu teātri, kur kā pianiste orķestra bedrē nostrādāju trīs gadus, biju

roju, ka viņa pirms kara bija Radio ārštata dziedātāja; Brutāne bija ļoti mīļa un jauka, teica, ka man ir dabas dota balss. „Valij, – viņa mani sauca par Valiju, – ja es te ar citiem kaujos, plosos un mēģinu tikt pāri visādām barjērām, tad jums tas viss nav vajadzīgs!” Es bibliotēkā vienmēr sameklēju sev tādas ārijas, kādas neviens nedziedāja, un pati iestudēju.

1954. gadā braucām uz Ļeņingradas Vissavienības vokālistu konferenci, no mana kursa bijām trīs – es, Veronika Pilāne un Michails Kravčonoks, mans kād-

otro balsi, kā duets uzstājāties arī Maskavā, dziesmu konkursā, kur mums klāt pienāca komponists Podēlskis, kurš teica, ka es noteikti būšu operes dziedātāja.” Duetā ar Čumačenko Butāne vairākkārt uzstājusies arī televīzijas koncertos, arī uz Operteātra skatuves, piemēram, Vīspasauls jaunatnes festivāla ieskaņu koncertā 1956. gadā.

Studiju gados Valentīna dziedāja arī kinoteātru uzgaidāmajās zālēs, kur pirms seansiem, saskaņā ar padomju darbaļu audzināšanas kultūras programmu, arī bija jāskan populārai

Rozalīdes Eizenšteins bijis Kārlis Zariņš (iestudējuma piedalījās arī Vera Davidjona, Edgars Zveja u.c.). Arī iepriekš viņa ierakstos sadziedājusies ar Operetes solisti Ramonu Kepi un Edgaru Zveju, Miķeli Fišeru, kas liecina par dziedātājas augsto profesionālo līmeni, tad nu likumsakarīgs ir jautājums – kāpēc pēc aiziešanas no Liepājas teātra viņa savus talantus nav piedāvājusi Operetes teātrim? Butāne atbild, ka piedalījies konkursā uz krievu trupu un to nav izturējusi, kas liekas samērā neticami, ja vien nav bijuši kādi atklātība neapaukti iemesli atbrīvoties no dziedātājas. Lai nu kā, kopš 1964. gada Butānes balss sabiedrībai palika nedzirdama. No 1976. līdz 1979. gadam viņa strādāja par redaktori Latvijas radio Bērnu mūzikas raidījumu redakcijā, veidojot koncertprogrammas, organizējot ierakstus.

Vēl pieminama ir Valentīnas Butānes skaņrades darbība, aprobežojoties gan tikai ar dziesmas formu – jau pensijā esot, tapušas vairākas melodijas kā veltījumi dzimtajai pilsētai – *Atceroties Daugavpili*, *Daugavpils tango*, bet pazīstamākā laikam ir *Latvij, brauciet jūrīnā!* Noras Bumbieres un Ulda Leiškālna priekšnesumā – par savu dziesmu ieskaņojumiem Butāne rūpējusies pati, atlasot izpildītājus un reiz pat ziedojošiem mētelim nolikto nauđiņu studijas izdevumu samaksai. Dažas dziesmas tā arī palika neierakstītas, jo veselības dzīves nogalē vairs neļāva daudz kustēties.

Jau pārcēlusies uz Dobeli, dziedātāja pasniedza klavierstundas pāris privātskolniekiem, centās garu uzturēt možu, taču veselības problēmas liedza būt tikpat sabiedriskai kā agrāk. Par viņas mīļu aizgādni kļuva kādreizējā skolniece, kordiriģente Vizma Zandersone. Tieši viņa 2011. gadā sarīkoja labdarības koncertu, par kuŗa līdzekļiem radās cerība beidzot izdot Butānes ierakstu izlases albumu, taču naudas pietika vien kapavietas iekārtošanai, jo nākamavasaris Valentīnai kļuva par pēdējo. Jācer, ka viņas samierināšanās ar savu likteni bija patiesa, jo, atceroties aiziešanu no skatuves slavas zenītā, Butāne centās par to runāt bez rūgtuma: „Kāpēc es beidzu dziedāt? Tas skar manu personīgo dzīvi, par kuŗu es negribu izteikties. Bet varbūt labi, ka dziedāju tik īsu laiku. Tolaik jau manā vietā bija nākusi jauna un ļoti „gruntīga” dziedātāja Margarita Vilcāne, vēlāk nāca Nora Bumbiere un citas. Arī Raimonds Pauls nekad nav gribējis dziedāt ar vienu dziedātāju mūžīgi, un, piemēram, kad Aino Bāliņai piedāvāja Maskavā, viņa nerēķinājās ne ar orķestri, ne ģimeni. Bet atgriežoties vieta vairs nebija tukša, un nācās iet dziedāt pat uz restorānu. Man liekas, ka labi, ka esmu laikus beigusi dziedāt!”

1962. gadā Mežaparka estrādē pie klavierēm Raimonds Pauls, diriģē Ringolds Ore

Silavas valsis

Induļa Kalniņa mūzika, (Venta Vīgante teksts)

*Silti vēji priežu silus glāsta,
Bites zilos viršos rāmi san,
Upe ko mums šalcot klusi stāsta,
Neaizmirst nekad to tev un man.*

*Neaizmirst nekad to rudens dienu,
Bikli soļi skolai pretī nes,
Un starp simtām tikai tevi vienu
Pirmo reizi ieraudzīju es.*

*Ko man šovakar tev vairāk sacīt,
Sirds kad tā kā medus bite san?
Manās acīs izlasīt to vari,
Kopā dzīvē jāiet tev un man.*

arī viesizrādēs Rīgā, Krievu drāmas teātri. Interesanti, ka studiju gados man iznāca arī tur pastrādāt par pianisti, bet ļoti īsu brīdi, jo darbs bija tiešām grūts. Tā nu pēc trim gadiem vokālajā nodaļā devos uz Konservatoriju, kur togad bija 45 “gribētāji” uz septiņām vietām!”

Pēc veiksmīgi nokārtotiem eksāmeņiem un lieliem pārdzīvojumiem Butāne savu vārdu atrada uzņemto sarakstā un tika iedalīta specialitātē pie Doras Brutānes, kuŗas balsi Valentīna atcerējās vēl no pirmskara radio pārraidēm. „Brutāne bija ārkārtīgi mīļa, zilaicaina blondīne, sarokojāties un smējāties, ka mums līdzīgi uzvārdi. Noskaid-

reizējais kursabiedrs no Daugavpils. Tur es dziedāju Marženkas āriju no *Pārdotās līgavas*, notika arī paraugstundas, vēl no Konservatorijas braucām uz Maskavu – Latvijas kultūras dekādī. Man pie klavierēm bija Hermanis Brauns, dziedāju Agneses āriju no Čaikovska *Orleānas jaunavas*. Tā bija ārkārtīgi skaista, bet šausmīgi grūta – vienpadsmit *si bemol* un tik augsta tesitūra! Es tikai pametu acis uz Hermani, viņš, savukārt, man ar acīm meta tādus zibšņus!

Konservatorijā biju slavens studentu vidū arī ar dueti kopā ar mecosoprānu Gaļinu Čumačenko – mana balss bija siltāka, ar vibrāciju, viņa dziedāja

Valentīna Butāne dzied "Silavas valsis"

mūzikai. „Esmu diezgan daudz dziedājusi kinoteātros *Komjunistis* un *Lāčplēsis*, Viktors Grundulis uzstājās *Pionierī*, bet Veronika Pilāne kino *Rīga* dziedāja klasiskās ārijas. Es, savukārt, dziedāju argentīniešu, meksikāņu dziesmas, melodijas no operetes *Brīvie vēji*.”

Fragmentus no Dunajevska operetes *Brīvie vēji* Butāne dziedājusi arī radiofonā 1961. gadā, te tapuši arī Miļutina *Čanitas skūpsta* (1961) un dziedātājas iemīļotās Karla Millekera *Gasparones* (1958) ieraksti. Teodora Vēja vadībā 1963. gadā radio iestudēta operete *Sikspārnis*, no kuŗas saglabājušies vien pāris fragmentu, kur Butānes

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Lolita Ritmane: “Es ceru, ka kaut kur debesīs Aleksandrs Grīns jūt to, cik dziļi viņa stāsts ir ietekmējis mūs visus.”

15. novembrī, Nacionālās kino balvas “Lielais Kristaps” svinīgajā ceremonijā apbalvoja labākās filmas un filmu nozares profesionāļus. Par labāko pilnmetrāžas spēlfilmu atzīta vēsturiskā kara drāma “Dvēseļu putenis”, savukārt tās režisors Dzintars Dreiberģis saņēma arī balvu par labāko spēlfilmu režiju. Filmas “Dvēseļu putenis” komanda saņēma kopā sešas balvas – kā labākā pilnmetrāžas spēlfilma, par labāko spēlfilmu režiju, par labāko operātoru darbu spēlfilmā, par labāko grima mākslinieka darbu, par labāko mūziku un par labāko montāžas režiju.

Filmu mūzikas autore, pazīstamā un augsti titulētā komponiste Lolita Ritmane pēc Lielā Kristapa balvas paziņojuma Latvijas TV teica:

“Paldies cienītai Lielā Kristapa žūrijai par šo godu! Un apsvēicu visus šī vakara nominētos māksliniekus! Paldies manai “labai rokai” – manam vīram Markam Mattsonam, mūzikas producentam un skaņu režisoram. Mark, viss ir iespējams, kad Tu man esi blakus!

Visi, kuŗi piedalījāties “Dvēseļu puteņa” filmēšanā, – mēs esam saistīti uz mūžu. Es gribu Jūs ietīt mīlestības segā, lai mēs kopā varētu pateikt paldies Dzintaram Dreiberģam un Ingai Praņevskai. Paldies, Dzintar un Inga, par uzticību, sadarbību un

draudzību! Es atceros neskaitāmās stundas, kopā strādājot ar Dzintaru un ar brīnišķīgo montētāju Gati Belogradovu, virtuāli un Rīgā – sapņojām par mūziku un tās nozīmi šai filmai. Pateicos Latvijas Radio 1 vienībai – Varim Kurmiņam, Mārim Briēžkalnam, Gustiņam, Mārim, Ivo, Pāvelam... Studijā kļuvām

par mazu (īstenībā – lielu) ģimeni. Valsts Akadēmiskajam korim “Latvija”, Mārim Ošļejam un diriģentam Mārim Sirmajam... Mīļie mākslinieki! Kad jūs pirmo reizi no lapas sākat dziedāt “Lūgšanu”, sapratu”, ka jūsu balsis ir mūsu latviešu dvēseles, kas kā maģiskas stīgas mūs vieno un stiprina. Izciliem mūzi-

ķiem, orķestrim – milzu paldies! Paldies Edgaram Saksonam, Baibai Čirksei, Larijam Renčam, Aleksandram Vaitsahovskim, Richardam Zaļupem, Sanitai Sparānei, visai, visai ģimenei un visiem šīs filmas labvēļiem! Bez jums šis nebūtu bijis iespējams.

To my non Latvian film music colleagues, friends, fans and critics all over the world - thank you for embracing and internationally recognizing “Blizzard of Souls”, the film itself, cinematography by the brilliant Valdis Celmiņš, my score, and the power and beauty of thousands of Latvians joining together under the magnificent direction of Dzintars Dreiberģis to create this epic film!

Un visbeidzot – paldies manai ģimenei un tuviniekiem gan Amerikā, gan Latvijā, paldies, ka jūs man esat! Zinu, ka mans Tētis no debesīm vēroja un turpina vērot visu. Jutu viņa dvēseli, komponējot katru noti šai filmai. Paldies!”

Kopā četras balvas saņēma režisora Viestura Kairiņa spēlfilmu “Pilsēta pie upes” komanda – par labāko scenāriju, par labāko aktierdarbu gan pirmā, gan otrā plāna lomās, kā arī par labāko skaņu režiju.

Katra pa divām balvām saņēma lentes “Ko zina Klusā Gerda” (par labāko mākslinieka darbu un labāko kostīmu mākslinieka darbu), “Valkātājs” (balva labākajai pilnmetrāžas dokumentā-

lajai filmai un balva par labāko operātoru darbu dokumentālajā filmā) un “Mans mīlākais karš” (balva labākā animācijas filmai un balva par labākā animācijas filmas režiju).

Balvas saņēma arī filmas “Pirmais tilts” (balva labākajai īsmetrāžas dokumentālajai filmai), “Maiņa” (balva labākajai debijas filmai), “Klātbūtne” (balva par labāko dokumentālās filmas režiju), “Gulbju jaunava” (balva par labāko animācijas mākslinieka darbu), “Divas strīpiņas” (balva labākajai studentu filmai).

Starptautiskās kino kritiķu un žurnālistu federācijas FIPRESCI balvu šogad saņēma režisoru Lienes Līndes un Armanda Zača filma “Klātbūtne”.

Laikraksta “Diena” specbalvu piešķīra divām filmām – Lailas Pakalniņas filmai “Pirmais tilts” un Annas Začas un Nila Skapāna filmai “Visi mani draugi ir miruši”.

Izdevuma “Kino Raksti” specbalva aizceļoja pie filmas “Ko zina Klusā Gerda” operātoru Andreja Rudzāta. Operātors Andrejs Rudzāts par filmu “Ko zina Klusā Gerda” saņēma arī “Lielā Kristapa” žūrijas specbalvu – Atzinības rakstu. Žūrija atzinību piešķīra “par oriģinālu gaismas un krāsu pielietojumu, radot jaunu, zaigjošu pasauli, kas skatītāju pārceļ netveramā vietā tarp sapni un īstenību.”

***

Valsts prezidents pasniedz Cildinājuma rakstu un medaļu

14. novembrī Valsts prezidents Egils Levits piedalījās Viņa Eminences kardināla Jāņa Pujata 90 gadu jubilejas Svētajā Misē un pasniedza J. Pujatam Valsts prezidenta Cildinājuma rakstu un medaļu (attēlā).

Savā uzrunā Egils Levits teica: “Jūs kā katoļu garīdznieks esat bijis kopā ar savu tautu smagajos okupācijas gados, kad Latvija nebija brīva un arī cilvēku ticības brīvība un baznīcas darbība tika būtiski ierobežota. Var apbrīnot Jūsu paaudzes garīdznieku ticības spēku un pārliecību, izvēloties savu kalpošanas ceļu apspiestības gados un spēju uzturēt cilvēkos ticību un kristīgās vērtības. (...) Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas Jūsu jau kā Rīgas arhibīskapa metropolita vadībā Romas katoļu baznīca Latvijā sekmīgi iesaistījās sadarbībā un dialogā ar Latvijas valsti un sabiedrību. Cilvēks kā

ticīgais, kā kristietis cenšas īstenot kristietības ideālus, kā pilsonis viņš ir pakļauts valsts likumiem, tādēļ sadarbība un savstarpējs respekts starp valsti un baznīcu – visām mūsu baznīcām – ir ārkārtīgi svarīgs, lai sabiedrība varētu auglīgi un harmoniski attīstīties.”

***

Valsts prezidentam Egilam Levitam

16. novembrī notika tiešsaistes saruna ar Islandes Republikas prezidentu Gudni Jouhannessonu (*Mr Gušni Th. Jóhannesson*).

E. Levits un G. Jouhannessons lielu uzmanību sarunā veltīja abu valstu aktuālajai situācijai sabiedrības veselības jomā, ierobežojot vīrusa COVID-19 izplatību, kā arī apmainījās ar pieredzi par ekonomikas atveseļošanas iespējām. Abi prezidenti bija vienprātīgi, ka ir parādījušās pirmās cerīgās ziņas no zinātniekiem par vakcīnas radīšanu un ka nākamgad pandēmijas krīze tiks pārvarēta. Tāpat prezidenti uzsvēra, ka krīze ir devusi grūdienu, lai valstis un sabiedrības Eiropas Savienībā un Eiropas ekonomiskajā zonā pārstrukturētu savu ekonomiku, iekļaujot tajā “Zaļā kursa” un inovāciju elementus. Islandes prezidents piebilda, ka valsts šobrīd īsteno noteiktas rīcības, lai cīnītos ar pandēmijas radīto bezdarbu, kas skāris, līdzīgi kā citus, arī latviešu kopienu.

Abi prezidenti pārrunāja nākamgad sagaidāmo Baltijas valstu neatkarību atjaunošanas atzīšanas trīsdesmitgadi, uzsverot Islandes nozīmīgo lomu Latvijas neatkarības atjaunošanā. “Islande vēlas pievērst šai gadadienai būtisku uzmanību un arī pārrunāt Islandes un Baltijas valstu turpmāko sadarbību,” sacīja G. Jouhannessons. E. Levits: “Starptautiskajā diplomātijā jūs bijāt ledlauži, tie pirmie, kuri atzina mūsu neatkarības atjaunošanu. Tas bija vērtības un starptautiskajos tiesību principos balstīts drosmīgs Islandes lēmums.”

***

Baltkrievijas opozīcijas lidere Rīgā

Baltkrievijas opozīcijas lidere Svetlana Tichanovska 13. novembrī, Latvijā klātienē tikās ar ārlietu ministru Edgaru Rinkēviču, Valsts prezidentu Egilu Levitu un Ministru prezidentu Krišjāni Kariņu, kā arī ar Saeimas Ārlietu komisijas deputātiem.

Svetlana Tichanovska

Latvijas apmeklējuma laikā Tichanovska attālināti piedalījās arī starptautiskajā drošības un politikas forumā “Rīgas konference 2020”. Tikšanās laikā ar Baltkrievijas opozīcijas kandidāti prezidenta vēlēšanās pārrunāja aktuālo situāciju un iespējamās nākotnes iniciatīvas. Ārlietu ministrs atzīmēja, ka Baltkrievijā sabiedrības protesti nerimst un joprojām acīmredzama ir varas brutālitate. Rinkēvičs uzsvēra, ka šajā jautājumā nav mazsvarīga Krievijas pozīcija, kas turpina atbalstīt pašsludināto prezidentu Aleksandru Lukašenko. Viņš izteica bažas, ka esošā situācija kādu laiku vēl saglabāsies, norādot, ka Covid-19 pandēmijas izraisītā krīze pasliktinās arī Baltkrievijas ekonomiku.

***

Lāčplēšu dienu atzīmē bez tradicionālajiem svinīgajiem pasākumiem

Šogad Lāčplēšu diena Covid-19 ierobežojumu dēļ notiek bez tradicionālajiem svinīgajiem pasākumiem, bet ne mazāk sirsnīgi. Lai arī cilvēki aicināti palikt mājās, bez burzmas un steigas Rīgā, Brāļu kapos pie Mātes Latvijas tēla, un daudzās citās kaŗavīru piemiņas vietās visā Latvijā nogūla ziedus un sveces. Rīgā Lāčplēša dienas pasākumi 11. novembrī, kā ierasts, sākās ar dievkalpojumu. Taču atšķirībā no citām reizēm pirmo reizi svētbriķis notika

Doma baznīcas dārzā un uz to aicināti tikai daži bruņoto spēku un sabiedroto pārstāvji.

Brāļu kapos pie Mātes Latvijas tēla valsts augstākās amatpersonas nolika ziedus ar 15 minūšu intervālu.

Lāčplēšu dienai veltītā ziedu nolikšanas ceremonija Rīgas Brāļu kapos // Foto: LETA

Lāčplēšu dienas pievakarē ap plkst.18 pie Rīgas pils mūŗa bija nolikts liels skaits iedegtu sveču, tomēr cilvēki tuvumā nedrūmējās. Pie svecītēm bija manāmi vien daži cilvēki. Situāciju uzraudzīja policijas darbinieki. Atšķirībā no citiem gadiem, 11. novembra krastmalā šogad Lāčplēšu dienas vakarā nebija slēgta. Mazliet vairāk cilvēku Lāčplēšu dienas pievakarē sastopami pie Brīvības pieminekļa, kuŗa pakājē arī tika liktas sveces, godinot Latvijas Brīvības cīņas un uzvaru pār Bermonta armiju.

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

***

Baltijas aizsardzības kolledža atzīmē Lāčplēša dienu

Ar sveču nolikšanu Tartu Svētā Jāņa kapsētā pie pieminekļa 1. pasaules karā kritušajiem Latviešu karavīriem un bēgļiem Lāčplēšu diena tika atzīmēta arī Baltijas aizsardzības kolledžā, portālu *Sargs.lv* informēja kolledžas lektors pulkvežleitnants Edgars Allers.

Šāda sveču nolikšana jau kļuvusi par tradīciju Baltijas aizsardzības kolledžas studentu un darbinieku vidū, kurā piedalās ne tikai tās studenti, bet arī darbinieki ar ģimene locekļiem.

***

DV Adelaides nodaļas Lāčplēšu piemiņas sarīkojums

Priekšnieces Dr. Ilgas Vēveres uzrunai sekoja Prāv. Dr. Jāņa Priedkalna svētruna, kurā viņš mudināja vienmēr atzīt un paust Latvijas kareivju varonību, īpaši leģionāru, kaut gan nelabvēli cēns leģionāru vārdu apmelnot.

Karoga sardze. Karognesējs Agris Ezeriņš; karoga sardze – vanadžu kopas vadītāja Ilze Mūsiņa un atv. majors Juris Ābols // Foto: Pēteris Strazds

***

Valsts svētku nedēļā visos novados plīvo Latvijas karogi

Lai raisītu svētku noskaņu un izceltu Latvijas dabas un ainavu krāšņumu gada pelēkākajā laikā, Dabas aizsardzības pārvalde (DAP) skatu tornos visā Latvijā valsts svētku nedēļā pacēlusi valsts karogus, informēja DAP pārstāve Maija Rēna.

Latvijas daba ir unikāla, un karogu plīvošanas vietas izvēlētas, lai akcentētu šīs neparastās dabas teritorijas. Piemēram, Lielā Liepukalna karogs pacēlts 323 metrus virs jūras līmeņa – ieskaitot paša kalna 289 augstuma metrus un 34 metrus augsto skatu torni. Kolkā karogs plīvo vietā, kur satiekas Dižjūra un Mazjūra, Kristakrūga skatu tornā karogs sveicina no Latvijā lielākā purva, bet Randu pļavu tornis izceļ neparasto piekrastes ainavu ar putniem nozīmīgajām Randu pļavām. Ka-

rogi plīvo 12 skatu tornos īpaši aizsargājamās dabas teritorijās visā Latvijā – dabas liegumā Randu pļavas Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā, aizsargājamo ainavu apvidū "Veclaicene", dabas liegumā "Burtnieku ezera pļavas", aizsargājamo ainavu apvidū "Ziemeļgauja", Slīteres Nacionālajā parkā, Teiču dabas rezervātā, dabas parkā "Daugavas loki", Rāznas Nacionālajā parkā, dabas liegumā "Liepājas ezers" un Ķemeru Nacionālajā parkā.

***

Latvijā izstrādā antibakteriālu caurspīdīgu pārklājumu ekrāniem

Latvijas zinātnieki izstrādā antibakteriālu caurspīdīgu pārklājumu ekrāniem, kas nākotnē varētu palīdzēt cīnīties ar Covid-19 un citiem vīrusiem. Šobrīd to izstrādā Latvijas Universitātes (LU) Cietvielu fizikas institūtā kopā ar Mikrobioloģijas laboratoriju un Biomedicīnas pētījumu un studiju centru, kā arī Rīgas Tehnisko universitāti.

Mūsdienās gandrīz nekur nevar iztikt bez skārienjutīgiem ekrāniem. Tie ir mūsu telefonos, ūdens automātos un ierīcēs, kuŗas izmantojam, iestājoties rindā, piemēram, bankā. Tomēr visas šīs vietas ir bagātas ar baktērijām un uz tām arī var atrasties vīrusi, tajā skaitā koronavīrusus, kas izraisa Covid-19. Plāno kārtīgu laboratorijas vadītājs Juris Purāns stāsta, ka zinātnieku mērķis ir izveidot caurspīdīgu materiālu. Tad Latvijā radīto jauno pārklājumu, iespējams, nākotnē varētu iestrādāt, piemēram, viedtālrunu ekrānos vai plēvēs, ko uzlīmēt uz telefona.

***

Latvijā ražo sejas maskas

Latvijas inovatīvais sporta aizsargēšanas ražotājs *Blindsave* pandēmijas laikā uzsācis higiēnas sejas masku ražošanu un šobrīd apgādā vairākus vietējos uzņēmumus.

Masku ražošana uzsākta, pateicoties jau iepriekš ieguldītām investīcijām un papildu ieguldījumi nebija nepieciešami. Masku ražošanā tiek izmantota poliestera un medicīnā izmantojamā materiāla "Standard 100 by OEKO-TEX" kombinācija. Maskas ir mazgājamas 60 grados un tām ir speciāli rēgulētāji, lai tās piemērotu jebkuram izmēram. Lai arī pandēmijas sākumā visas sejas maskas pārsvarā tika eksportētas uz ASV, kur bija vislielākais saslimušo skaits ar vīrusu, šobrīd, kad valdība ir pieņēmusi lēmumu, ka sejas masku valkāšana publiskās vietās Latvijā ir obligāta, ievērojami ir pieaudzis pieprasījums vietējā tirgū, īpaši uzņēmumu vidū.

***

Piemin Rubeņa bataljona 1944. gada rudens kauju

14. novembrī, aizsardzības ministrs Artis Pabriks viesojās Kuldīgas novadā, lai apmeklētu ikga-

dejo piemiņas pasākumu, kas veltīts kureliešu leitnanta Roberta Rubeņa vadītā bataljona kaujām 1944. gada rudenī.

Piemiņas pasākuma programma sākās Nacionālās pretošanās kustības muzejā Rendā, un pēcāk turpinājās R. Rubeņa bataljona apmetnes vietā Usmas pagastā, bataljonam veltītajā muzejā Ugālē un Usmas muižā. Piemiņas pasākumus organizē nodibinājums "Rubeņa fonds".

***

Daugavpili atklāts pieminēklis pilsētas atbrīvotājiem

16. novembrī Daugavpilī, Slobodkā, atklāts pieminēklis Polijas un Latvijas virspavēlniekiem, kuŗu vadībā pirms 100 gadiem pilsēta atbrīvota no lieliniekiem, aģentūru LETA informēja pašvaldībā. Lai godinātu varoņu piemiņu – maršalus Juzefu Piłsudski un Edvardu Ridzu-Smigļiju un ģenerāļus Jāni Balodi un Pēteri Radziņu, atklāšanā piedalījās pilsētas vadība, Polijas diplomātiskās misijas, Polijas un Latvijas armijas pārstāvji, poļu diasporas aktīvistu un garīdzniecība.

Pašvaldībā skaidroja, ka Romualda Gibovska pieminēklis simbolizē ciešo saikni starp poļu un latviešu tautām, kuŗas atbalstīja viena otru ļoti grūtos laikos – lielajā apjukumā, kas valdīja pēc Pirmā pasaules kara. To uzsvēra arī Polijas vēstniecības Latvijā pagaidu pilnvarotā konsule Malgožata Hejdūka-Gromeka, kuŗa piedalījās piemiņas vietas atklāšanā, paužot prieku par vietējās poļu kopienas aktivitātēm.

***

ASV vēstniecība Latvijai dāvina medicīniskos izolācijas tērpus un kombinezonus. 16. novembrī, Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra noliktavā Rīgā, Bikšēres ielā 6, ASV vēstnieks Latvijā Džons Kārvails (*John Carwile*) Latvijas valdībai pasniedza individuālo aizsardzības līdzekļu dāvinājumu – 14 000 medicīniskos izolācijas tērpus un 13 500 kombinezonus.

"Globālās pandēmijas radītajos apstākļos sabiedroto sniegtais atbalsts ir būtisks, un mēs to ļoti augstu novērtējam. Šis dāvinājums ir kārtējais apliecinājums labajam attiecībām ar vienu no mūsu ciešākajiem stratēģiskajiem partneriem – ASV," uzsver aizsardzības ministrs Artis Pabriks.

Dāvināto individuālo aizsardzības līdzekļu kopējā vērtība ir aptuveni 135 000 ASV dolaru. Covid-19 globālās pandēmijas ietekmē, tieši šo individuālo aizsardzības līdzekļu iegāde ir izaicinājums visās valstīs. ASV vēstniecības Aizsardzības ministrijas sadarbības birojs Latvijas valsts pārvaldes iestādēm iepriekš ziedoja arī sejas maskas 75 000 dolaru apmērā, dezinfekcijas līdzekļus, sejas vairogus un medicīnas cimdus.

VĒSTNICĪBU ZIŅAS

KANADA. 11. novembrī Latvijas vēstnieks Kanadā Kārlis Eichenbaums un aizsardzības atašējs pulkvedis Agris Ozoliņš, godinot kritušos karavīrus, kā arī visus, kas pilda dienestu, kas iestājās un cīnās par brīvību, cieņu un godu, Piemiņas dienā (*Remembrance Day*) nolika vainagu pie Nacionālā Kara memoriāla Otavā.

ĪRIJA. Ievērojot Īrijā noteikto ārkārtējo situāciju, Latvijas vēstniecība Īrijā 18. novembrī aicināja uz attālinātām svētku svinībām ar latviešu kopienas biedrību, skolu un mākslinieku kopu sagatavotiem priekšnesumiem.

AZERBAIDŽĀNA. 16. novembrī Baku ar preses konferences tika atklāts mūsdienas mākslas festivāls "*Maiden Tower. To be a Women. Women for Peace*", kas norisināsies no 16. līdz 24. novembrim. Atzīmējot Latvijas Valsts svētkus, Latvijas vēstniecība organizē festivālu, kas šogad veltīts temam "Sievietes. Miers. Drošība".

***

EP sāk lemt par Ušakova imunitātes atcelšanu

Eiropas Parlaments (EP) sāk skatīt jautājumu par parlamentārās imunitātes atcelšanu Nilam Ušakovam (*Saskaņa*), lai prokurātūra pret viņu varētu sākt kriminālvajāšanu.

Taču šis Briselē solās būt visai ilgs process. Pēc Ušakova uzklaušanās EP Juridiskā komiteja aizslēgtām durvīm vienosies par ieteikumu parlamentam – vai šo pieprasījumu apstiprināt vai noraidīt. Parlaments par to balsos plenārsēdē ar vienkāršu balsu vairākumu. Pat pēc imunitātes atcelšanas Ušakovs saglabās Eiroparlamenta deputāta pilnvaras, jo tās ir Latvijas valsts piešķirtas pilnvaras viņam kā eiroparlamentārietim un tās neviena cita iestāde nevar atņemt.

***

Mūzikālā Latvija attēlos

Izdevniecībā *Laika grāmata* klajā nācis fotoalbums "Mūzikālā Latvija attēlos: orķestri, diriģenti, solisti". Albumu pēc savulaik populārā 1930. gada Jēkaba Vītoliņa un Roberta Krodera izdevuma "Latvju skaņu mākslinieku portrejas" parauga veidojis kādreizējais Rakstniecības un mūzikas muzeja Mūzikas nodaļas vadītājs Elmārs Zemovičs. Jaunajā albumā fotoattēlos ar īsu informāciju redzami ievērojamākie 20. gadsimta Latvijas simfoniskie orķestri, to diriģenti, viesdiriģenti, vietējie un aizrobežu solisti, kuŗi kopā ar šim kopām sadarbojušies līdz 1944. gadam.

***

Zemessardzes orķestris un reperis R.2.R.S.

izdod singlu un publicē video dziesmai "Mūsu zeme", kas veltīts Lāčplēšu dienai un Latvijas Republikas proklamēšanas 102. gadadienai, informēja Zemessardzes orķestra pārstāvji.

Dziesmas "Mūsu zeme" mūziku radījis komponiste, Zemessardzes orķestra mūziķe Inga Meijere, bet teksta autori ir Artūrs Strēlnieks un Jānis Vēbersts. Dziesmu ieskaņojuši solisti – dziedātāja, Zemessardzes orķestra mūziķe Luīze Krasta un repa mākslinieks Artūrs Strēlnieks ar skatuves vārd R.2.R.S., kuŗš ikdienā ir Militārās policijas karavīrs. Pavadijumu ieskaņojuši Zemessardzes orķestris Nacionālo bruņoto spēku Galvenā diriģenta un Zemessardzes orķestra priekšnieka kap-

teiņa Anda Kareļa vadībā, kā arī Zemessardzes koris "Stars" vecākā zemessarga Ārija Šķepasta vadībā.

***

Ziņas īsumā

- Vien piecas dienas pirms Zolitūdes traģēdijas septītais gadskārtas beidzot sagaidīts Zolitūdes traģēdijas krimināllietas tiesas pilnais spriedums. Ņemot vērā, ka šī ir Latvijas vēsturē apjomīgākā un sarežģītākā krimināllietā, tās iztiesāšanas gaitai un iznākumam tika pievērsta pastiprināta uzmanība, un spriedumā lemtais pārsteidza daudzus. Par vainīgu atzīts apsūdzētais ēkas būvzinātnieks **Ivars Sergets**, kuŗam piespriests seši gadi cietumā. Pārējie astoņi apsūdzētie ir pilnībā attaisnoti.

- VAS "Latvijas pasts" istenojis pēdējo gadu vērienīgāko modernizācijas projektu un 12. novembrī atklāja **pirmo pilnībā automatizēto sūtījumu šķirošanas līniju**. Jaunā iekārta nodrošinās kvalitatīvāku sūtījumu apstrādi – ātrāku apriti šķirošanas kompleksā un precīzākus datus norēķiniem. Iekārta sniegs iespēju šķirot sūtījumus trīs reizes ātrāk, tā spēs sašķirot līdz 6000 sūtījumu stundā.

- Ilga Šuplinska: Covid-19 fināncējums ļaus atbalstīt **Latvijas vadošos pētniekus**. 107 Latvijas zinātnieki istenos sabiedrībai būtiskus pētījumus visās zinātnes nozarēs. Fundamentālo un lietišķo pētījumu (FLPP) 2020. gada zinātnieku individuālo projektu iesniegumu atklātajā konkursā tiks financēti 107 projekti visās zinātnes nozarēs grupās par kopējo summu 10,74 miljoni eiro.

- 10. novembrī valdība apstiprināja **atbalsta mehānismus** vīrusa izplatību ierobežojošo pasākumu ietekmētajiem nodokļu maksātājiem, tostarp kultūras nozarē. Atbalstam varēs pieteikties gan juridiskas personas – uzņēmumi un nevalstiskās organizācijas, gan fiziskas personas – pašnodarbinātie, individuālie komersanti, autoratlidzības saņēmēji un patentmaksas maksātāji, kuŗu darbība cietusi pandēmijas izplatībai noteikto ierobežojumu rezultātā.

- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs **Juris Pūce** (*Attīstībai/Par!*) ir nolēmis demisionēt un par to jau informējis valdības vadītāju Krišjāni Kariņu (*Jaunā Vienotība*).

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Tiklīdz sestdien, 7. novembrī, beidzot izrādījās, ka demokrātu partijas kandidāts ASV prezidenta amatam Džo Baidens ieguvis vairāku ASV pavalstu elektoru 270 balsis, kas automātiski nozīmē, ka viņš uzvarējis un ir ievēlētais (*elected*) Savienoto Valstu prezidents (un pat pārsniedzis šo skaitli, saņemot 283 elektoru balsis), tūdaļ sāka birtin birt apsveikumi no visas pasaules – kā tas pienākas, kā tas klājas. Izraēlas premjers Benjamins (Bibi) Netanjachu, kuŗš Trampam ir daudz pateicības parādā, gan tikai pēc 12 stundām sadūšojās un apsveica Baidenu.

Un tikai Krievijas Federācijas prezidents Vladimirs Putins atteicās (!) apsveikt Džo Baidenu (Ķīnas prezidents Sji vilcinājās sešas dienas, kamēr apsveica). Putina preses sekretārs Dmitrijs Peskovs paskaidroja, ka esot vēl jānogaida "oficiālie rezultāti", kaut gan visas pasaules presi-

dentī, premjēri, karaļi un emīri par vēlēšanu iznākumu nešaubījās.

Tīri formāli 14. decembrī elektoru kolleģijas sapulcei būs "jāapzīmogo" rezultāts, 6. janvārī tas pats būs jādara ASV kongresam, taču tik un tā 20. janvārī beidzas Donalda Trampa prezidentūras termiņš, un viņam būs jāizvācas no Baltā nama (un, ja vajadzēs, tikt aizvāktam ar policijas palīdzību.) Vēl divus mēnešus Tramps skaitīsies "kliba pīle" (*lame duck*): viņš var pieņemt lēmumus, iecelt vai atcelt ierēdņus, bet tas viss ir provizorisks un grozāms.

Donalds Tramps, kā zināms, jau tūlīt pēc vēlēšanām 3. novembrī pasludināja sevi par uzvarētāju un apsūdzēja "Baidena demokratu" balsu zagšanā, pa pastu iesūtīto balsu viltošanā. Viņš mobilizēja veselu advokātu armiju, kas tiesāsies, cik ilgi vien iespējams.

Jāzīst, ka apmēram 48 procenti ASV iedzīvotāju balsoja par Trampu, par viņu "stāv un krit" vairumā maz izglītoti baltie vīrieši, tā sauktās "piepilsētu" (*suburban*) mājāsaimnieces, vairāki miljoni "evangelikānu", kas akli tic katram Bībeles burtam, zvērināti migrācijas pretinieki. Pie reizes atgādināsim, ka Tramps Putinam ir daudz pateicības parādā – par netiešu atbalstu un iejaukšanos viņa labā 2016. gada vēlēšanu kampaņā.

Var manīt, ka Donalds Tramps nojauš, ka spēle zaudēta. Viņš augām dienām pamišus spēlē golfu vai sagumis sēž Baltā nama ēdamistabā un skatās Fox News TV ziņas.

Tā nav nejausība, ka dažos plakātos, ko vicina priecīgie Baidena piekritēji, rakstīts nevis *Biden – Harris*, bet *Haris – Biden*, jo par viceprezidentu izraudzītā Kamala Harisa, krietni jaunāka par 78 gadus veco Baidenu,

tieslietas pieredzējusi, spēš atvieglot viņam pienākumu nastu un ietekmēt politisku lēmumu pieņemšanu. Tas, ka viņas tēvs ir melnādainis imigrants no Jamaikas un māte no Indijas, īpaši "besi" Trampa fanus ne tikai Amerikā...

* * *

Trampa ietiepība – un Putina apķēriba: tas bija Putins, kuŗš naktī no 9. uz 10. novembri, telefonējis ar Azerbaidžānas prezidentu Ilhamu Alijevu un Armēnijas premjērministru Nikolū Pašīanu, panāca "otrā Karabachas kara" izbeigšanu – šis karš sākās 27. septembrī un ilga pusotru mēnesi. Azeru kara spēks jau tuvojas pašpasludinātās Kalnu Karabachas galvaspilsētai Stepanakertai (Hankendi) trīs kilometru attālumā, un šai "otrajai armēņu valstij" jeb Arcahai draudēja traģisks gals.

Panāktā vienošanās paredz, ka visi Azerbaidžānas rajoni,

kas, sākot ar 1994. gadu veidoja buferjoslu visapkārt armēņu apdzīvotajam bij. Kalnu Karabachas autonomajam apgabalam, jāatdod atpakaļ Azerbaidžānai. Kas attiecas uz visai maziņo šī novada serdi, kuŗas statuss "paliek nenoteikts", tā kļūst par Krievijas protektorātu, kur izvietoti krievu militārie "mierneši" (*mirotvorci*) uz pieciem gadiem, vēl uz pieciem gadiem un tā līdz bezgalībai.

Tātad – Krievijas protektorāts pašā Dienvidkaukaza sirdī! Krievu bruņoto "miernešu" kontingents izvietots, kā zināms, arī Piedņestrā, sargājot staļinistisku korumpantu klikī. Tāpat Gruzijai atņemtajā Dienvidosetijā.

Noslēgumā vērts atzīmēt, kā Kremlim pietuvinātie publicisti zoboja par rietumnieciski noskaņoto nelaimīgo Armēnijas premjēru Pašīanu: viņam, lūk, nav pietiekami palīdzējis – uzminiet, kas? – Sorosa fonds...

JURIS
LORENCIS

Atkal veļu laiks, kad pieminam mūsu varoņus un Latvijas dzimšanas dienu. Covid-19 pandēmijas iespaidā svinības ir kļūst sākās nekā parasti. Atcelti publiskie pasākumi un kaŗaspēka parādes. Un tomēr arī šajā Lāčplēšu dienas vakarā Daugavas krastmalā pulcējās cilvēki. Pie Rīgas pils mūŗa mirdzēja sveču liesmas, Brīvības pieminekļa pakājē gulās ziedi. Katrs no mums atceras savus īpašos Valsts svētkus. Man tādi bija pirms trīsdesmit gadiem, 1990. gada nogalē. Tātad gandrīz pa vidu starp 1990. gada 4. maiju, Neatkarības deklarācijas pieņemšanas brīdi, un 1991. gada 19. augustu, militāro puču Maskavā. Tas bija laiks, kad Latvijā valdīja milzīgs garīgs pacēlums, prieks un cerības. Vasarā bija aizvadīti grandiozie Dziesmu un deju svētki, kuŗos pirmo reizi kopā pulcējās latvieši no visas pasaules. Soli pa solim mēs atkarojām savu patstāvību – vismaz toreiz tā likās. Mēs vēl nezinājām, ka priekšā būs Barikādes, ka Maskavā kompartijas, armijas un "čekas" kabinetos jau tiek plānots valsts apvērsums. Bet viss beidzās laimīgi. 1991. gada vasarā pēc tā saucamā Augusta puča izgāšanās padomju impērija sāka brukt kā kāŗu namiņš. Sekoja Baltijas valstu neatkarības atzīšana, bet ar 1991. gada 8. decembra vienošanos Belovežas gāršā, ko parakstīja Baltkrievijas, Krievijas un Ukrainas vadītāji, padomju impērijai tika pielikts punkts. 1991. gada 18. novembrī mēs jau svinējām brīvā Latvija.

Es vēl atceros – Padomju Savienības valsts himnas pirmās

divas rindas latviešu tulkojumā skanēja šādi: "Par brīvu un varenu republikasimī mūs pulcēja diženās Krievzemes balss". Bet šis atdzejojums nav īsti precīzs. Patiesībā precīzs burtisks tulkojums no krievu valodas ir šāds: "lielā Krievzeme mūs vienoja uz mūŗiem". Sazin kādu iemeslu dēļ vārds "uz mūŗiem" latviešu tulkojumā piesardzīgi tikuši aizstāti ar mazliet smalkjūtīgāko "pulcēja". Bet lietas būtību tas nemaina. Padomju valsts bija tikai vēl viens Krievijas iemiesojums, jauna impērijas reinkarnācija, un tas pat netika īpaši slēpts. Un tomēr, neraugoties uz visām "mūŗības" pretenzijām, 1922. gadā dibinātā Padomju Sociālistisko Republiku Savienība pastāvēja vien 49 gadus, nepilnu pusgadsimtu. Latviešu tauta izmantoja brīdi, kad Krievija bija vāja, bet Rietumi – savas varenības zenītā. Bruņošanās sacensība bija izputinājusi Kremļa kasi, veikalos trūka ikdienas preču, tautā brieda neapmierinātība ar kaŗu Afganistānā. Vienlaikus visa pasaule raudzījās uz ASV kā brīvās pasaules līderi. Valstis nevis izstājās no Eiropas Savienības, kā to tagad dara Lielbritānija, bet gan klauvēja pie Eiropas durvīm. Tagad, no laika distances raugoties, mēs saprotam, cik īpašā vēsturiskā laikā esam dzīvojuši. Katru dienu jau impērijas nesabrūk.

Bet kā ir šodien? Nenoteiktība, milzīga, visaptveroša nenoteiktība. Ameriku vājina iekšējie ķīviņi, vienprātības nav arī Eiropā. Rietumi (un tātad arī Latvija) ir saskārušies ar jauniem izaicinājumiem. Tie ir saimnieciskā un

informācijas telpas globālizācija, Ķīnas ietekmes palielināšanās, sabiedrības noslāņošāšanās un vīdusslāņa izžušana, sabiedrības novecošanās, migrācija, radikālais islāms un ar to saistītais terorisms. Sekas – aug politiskais radikālisms un neticība demokratijai. Visam fonā – klimata izmaiņas un Covid-19 pandēmija. Nenoteiktība valda arī Krievijā. Nu jau vairākus gadus viens no centrālajiem jautājumiem tās iekšpolitikā ir – kas notiks ar Putinu? Vai viņš aizies? Ja aizies, tad kad? Kas nāks vietā? Un visai Latvijai tik būtiskais jautājums – kas notiks ar pašu Krieviju? Uz kuriem tā virzās? Ko tā grib? Diemžēl Krievija joprojām domā impēriskās kategorijās. Ne velti Putins ir izteicies, ka Padomju Savienības sabrukums esot "20. gadsimta lielāka ģeopolitiskā katastrofa". Soli pa solim tā mēģina atjaunot kādreizējo varenību un ietekmi, ko visai uzskatāmi pierādīja nesenie notikumi Kaukāzā. Tas skan paradoksāli, bet vienīgais uzvarētājs nesenaļā Armēnijas-Azerbaidžānas kaŗā ir Krievija. 9. novembrī Armēnijas, Azerbaidžānas un Krievijas vadītāji parakstīja vienošanos par kaŗdarbības pārtraukšanu Kalnu Karabachā, miera nodrošināšanai šajā armēņu kontrolētajā, bet Azerbaidžānai piederošajā reģionā ievests Krievijas kara spēks. Krievijas militārās bāzes jau atrodas Armēnijā, Baltkrievijā, Kazachstanā, Kirgizstanā un Tadžikistanā. Vēl vairākās vietās Krievijas kara spēks atrodas nelikumīgi – Moldovas, Gruzijas un Ukrainas anektētajās

(Krima) vai okupētajās (Piedņestra, Abhāzija, Dienvidosetija, Donbass) teritorijās. Tagad krievu kaŗavīri ievesti arī Azerbaidžānā. Pagaidām uz pieciem gadiem. Bet, kā mēdz jokot, – nekas nav ilglaicīgāks par "pagaidām". Ja mēs paraugāmies uz bijušās padomju impērijas karti, tad redzam, ka Krievijas bruņoto spēku šodien nav tikai piecās valstīs – Latvijā, Lietuvā, Igaunijā, Uzbekistanā un Turkmenistanā. Tātad vietās, kur valda demokrātija vai tieši otrādi – absolūts autoritārisms, vēl brutālāks režīms nekā pašā Krievijā. Un ir tikai simboliski, ka 10. novembrī, dienā, kad Krievijas kaŗavīri iemaršēja Azerbaidžānā, vienā no Turkmenistanas galvaspilsētās Ašhabadas centrālajiem laukumiem tika uzstādīta gigantiska, sešus metrus augsta, tīrā zeltā atlieta suņa skulptūra. Prezidentam Gur-

banguli Berdimuhamedovam ļoti patīkot alabaji, īpašā Vidusāzijas aitu suņu suga. Tas notiek zemē, kur atrodas ceturtā daļa patlaban atklāto dabasgāzes iegulu uz mūsu planētas. Valstī, kur vidējā alga ir tikai 230 ASV dolāri mēnesī, vidējā vecuma pensija – ap 90 ASV dolāri mēnesī. Ja mēs dzīvotu padomju laikos, šajā vietā visdrīzāk atrastos kāds Ļeņina piemineklis. Tiesa, komunistu vadoņi bija pieticīgāki, zelta vietā viņi izvēlētos metālu vai akmeni. Jauni laiki, jauni tikumi, jauni ideāli. Granitā kalta Ļeņina vietā – zelta suns! Kārlis Markss esot teicis, ka vēsture atkārtojas divreiz – pirmo reizi kā traģēdija, otro reizi kā fars. Šoreiz nāksies viņam piekrist. Un pateikties Dievam par Latvijai dāvāto iespēju izrauties no tumsas un melu impērijas.

Veļu laika pārdomas

ZIŅAS	BIZNES PORTĀLS NOZARE.LV	ARHĪVS	APSKATI
PR SERVICE	MEDIJU MONITORINGS	TULKOJUMI	FOTO UN VIDEO

nacionālā informācijas aģentūra
 Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502
 marketing@leta.lv
 +371 – 672 225 09
 www.leta.lv

LAIKA GRĀMATAS JAUNUMS

Par ko dzied Ventas vālodze?

Citi audzē tulpes un nelķes, / es audzēju vārdus, / ... pilnus mirzošas rītausmas rāsas / un lapās paslēptas senatnes smaržas – tā dzejniece Karmena Kurzemiece raksta veltījuma dzejoli Dzimtenes dzejniecei. Taču šis rindas precīzi raksturo viņu pašu – sievieti, par kādu mēdz

apņēmu un spēku (*Caur asfaltu ziedam ir jāizaug, / ... caur skaistuma ilgām un slāpēm...*). Kad autorei vaicāju, kāpēc savam dzejnieces vārdam izraudzījusi tieši Karmenu, viņa atbildēja, ka *carmen* latīņu valodā nozīmē gan dziesmu, gan arī dzejoli. Bet es biju nodomājusi, ka

dzejnieces daiļradē allaž bijusi īpaša vieta, vislielākā, visnozīmīgākā.

Par dzejnieces uzvārdu – Kurzemiece gan nav nekādu jautājumu. Nākusi no kurzemnieku cilts, ar saknēm Kuldīgā, kur skolojies, audzis un strādājis viņas tēvs Mārtiņš Kalns, dzimis

mantojumu atstājis dziļu dzimtas zemes un tās cilvēku mīlestību. Viņa to rūpīgi glabājusi un kopusi visus gaŗos trimdas gadus, lai kopš atgriešanās Latvijā 2003. gadā to izbaudītu un izjustu pilnām. Te tapuši arī daudzi viņas dzejoli, veltīti Kurzemei un Kuldīgai, – viņas silta un sirsniņa

„Ne gremdēšanās pagātnes dārzos, bet tagadnes lietu un būtību skatīšana ir dominējošā viņas lirikā,” pēc pirmā dzejoļu krājuma „Dzīpari” (1969) klajā nākšanas rakstīja Gundars Pļavkalns laikrakstā *Austrālijas Latvietis*. Neapšaubāmi šo plašo skatījumu veidojusi dzejnieces izcilā izglītība – viņa ir viena no tām nedaudzajām latvietēm, kas studējusi Sorbonnā. Cita starpā – viņas maģistra darbs ir par Provansas dzejnieku Frederiku Mistrālu. „Parīzes garša”, franču šķelmīgais vieglums joprojām ieskanas arī viņas dzejas rindās un, kā man šķiet, atstājis pēdas viņas personībā, kas brīžiem šķiet tik tāla no praktiskās dzīves rūpēm...

Ir tik interesanti vērot, kā Silkalnu pāris – Selga un Eduards pastaigājas pa Valdemāra ielu Rīgā: viņa – tecīņus, viņš – rimti un lēnām, kā sargājot. Šai inteliģentajā un izglītotajā tandēmā arī izauguši augsti skoloti bērni – mūziķis Nilss un ārlietu speciāliste Solveiga. Tieši Eduarda, kā literatūrkritiķa un rakstnieka, un arī bērnu nopelns ir tas, ka aizvadīto gadu desmitu dzeju autore sadūšojās sakopot un izdot šai krājumā.

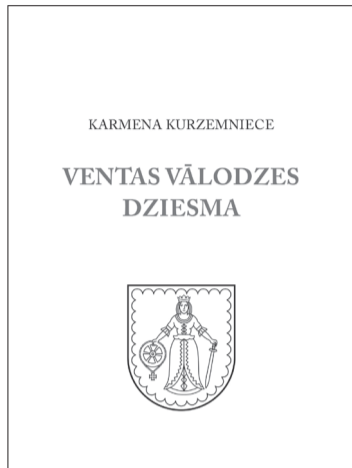
Ja dzintaru pret sauli tur, / tas gaismas kūļos starus raisa, / ... tas saulaināks par sauli laistās, / tam vara uzburt dzirksteli...

Lai top!

LIGITA KOVTUNA,
izdevēja

Karmena Kurzemiece

teikt – „viņai nav vecuma”, jo, neskatoties uz gadskaitļiem biografijā, viņai ir tik raksturīgs gaišs izbrīns un neviltota interese par visu, kas notiek visapkārt un cilvēkos. Par to, ka dzīvē ir pieredzēts un izjūsts daudz, ļoti daudz, atklāj viņas dzejoli, un tajos izlasām gan sāpes (... *ik šķiedra manī ik vakaru brēc, / lai sniegbaltā svītra karogā, / kas asiņu sarkanās strēles šķir, / ne sprīdi tālāk vairs nesarūk...*), gan smeldzi (*Klaudz bruģakmens, spīķeros kaijas kliez, / Kāpēc man liktens pa Rīgu iet liedz?*), gan

viņa to patapinājusi no temperamentīgās spānietes Karmenas, jo kaisme iedegas arī dzejnieces rindās. Viņa spēj uzsaucēt „remdenajiem” – *reiz arī tevi vārdā sauks, no tevis prasīs tavu tiesu un – Ko gaidi? Brāzmas pasaulei pāri kad iet...*

Bet pāri visam ir mīlestība – uz savu zemi, savu tautu, uz Visaugstāko. Karmenas dvēsele dzied uz Viņu, dzied, lūdzot un slavējot. Lielākā daļa dzejoļu šajā krājumā ir dziesmas, kas veltītas „tam spēkam, kas mūs var dziedināt”. Reliģiskajiem motīviem

ES ESMU SAVĀ VALODĀ

*Es esmu savā senču valodā
kā vecāsmātes lielajā lakatā,
kā viņas košajā suitu seģenē
no galvas līdz kājām ietinusies,
un man ir tik silti un labi.*

*Kad diendienā spēcīgi austrenis pūš
un gājēju gandrīz no kājām grūž,
es tajā kā sendienās satinās,
lai no ļaunā vilka paslēptos...*

*Šī seģene, paaudžu paaudzēs
dziesmotiem dzīpariem rakstīta,
ar mūžsenām zintīm caurausta
un daiļuma bārkstiņām rotāta,
sevī sen aizmirstu gudrību slēpj,
ka tautas tikums ir nemirstīgs.*

Kuldīgas novada Kurmāles „Segļos”. Literāts, leģionārs, savulaik pilsētas valdes sekretārs, kuŗš savai meitai kā neatņemamu

atzišanās mīlestībā tam zemes stūrim, kam vienmēr bijusi sava vieta viņas sirdī. Tas, kas bijis grūts un sāpējis, „paslēpts lapās...”

Dzīve un māksla taču turpinās

Režisore Linda Olte intervijā Elizabetei Ludvikai

Linda ir režisore vairākām dokumentālām filmām (“Ielpot”, “Kliedz”, “Nora”, “Jānis. Elza. Mīlas grāmata”, “Roventāls. Septiņi” un citas), kopš 2004. gada aktīvi darbojusies Latvijas Televīzijā, veidojot raidījumu “100 gramu kultūras”. Lindas topošā spēlfilma “Māsas” ieguvusi Itālijas un Baltijas kopražojumu attīstības balvu. Linda ar vīru audzina divus dēlus – 14 un sešus gadus vecus un šobrīd, tāpat kā citi pasaulē, sakarā ar pandēmiju pavada klusas dienas laukos, prom no Rīgas. (saruna notiek pa Skype – Elizabete ir Hamiltonā, Linda – laukos Latvijā.)

Kā turaties šajā izolācijas laikā?

Vakar aizlaidāmie prom no Rīgas! Mēs pirms gadiem sešiem iegādājāmies lauku mājas. Man liekas, laukos vienmēr valda harmonija, kurpretim Rīgā ir stress. Man pašai arī! Vēl pirms braukšanas uz laukiem es ar riteni aizbraucu uz Āgenskalna tirgu nopirkt kādus produktus. Atgriezusies mājās, attapos, ka esmu atstājusi turpat pie letes visus sierus, ko biju nopirkusi... Nekas cits neatlika, kā sēsties atpakaļ uz riteņa un braukt pakaļ. Šobrīd ļoti izbaudu lauku mieru.

Kā tavs vīrs vērtē tavu darbu?

Mans vīrs pēc profesijas ir ģeogrāfiskās informācijas sistēmas speciālists. Bet viņš ir arī pirmais, kam es rādu savas filmas. Viņš man tiešām ir tāds pirmais “filtrs” un kritiķis. Ja viņam kā skatītājam patīk un neliekas garlaicīgi, tad es varu būt pārliecināta, ka arī citi skatīsies ar aizrautību.

Kā tev radās šī ideja par filmu “Māsas”?

Filmas scenārija ideja radās, braucot mājās no Berlīnes filmu festivāla. Vēl biju tadā festivāla izjūtu eiforijā un iespaidā. Sākumā iedomājos, ka gribētu veidot dokumentālu filmu par bērniem, kas no bērnu nama tiek adoptēti, sekot viņu turpmākai dzīvei: kā viņi satiek savu jauko ģimeni, kādas pārmaiņas pārdzīvo, kā viss notiek tai jaunajā dzīvē?

Kāpēc tieši filmu par bērnu nama bērniem?

Es nezinu! Man laikam jau sen sirdī ir ielikts tāds aicinājums – palīdzēt bērniem, kam nav pašiem savas ģimenes. Es tiešām nezinu, kāpēc tas tā gadījies, jo es pati esmu uzaugusi ģimenē, kuŗā man nekad nav trūcis mīlestības. No sešpadsmit gadu vecuma vairākas reizes brīvprātīgi piedalījos nometnēs “Mīsijas pakāpieni”,

UZZIŅAI

Filma ir par divām māsām, kas uzaugušas bērnu namā; vecākajai jau bija 12 gadi, kad kāda ģimene no ASV piesakās viņas abas adoptēt. Apmēram tajā pašā laikā arī māsu bioloģiskā māte tiek izlaista no cietuma un meitenes māti satiek. Bet māte pati ir augusi bērnu namā un nemāk par meitenēm rūpēties. Divpadsmitgadīgajai Anastasijai ir jāizvēlas, ko darīt: vai doties jaunā dzīvē uz Ameriku, vai palikt Latvijā. Filma saņēmusi Latviešu Fonda atbalstu.

kas bija nometnes bērnu nama bērniem. Vēlāk mēs vienu gadu ņēmām vienu puisīti no bērnu nama pie sevis un ieguvām tā saucamo “viesģimenes” statusu. Varbūt tāpēc arī jūtu līdztiem, kam ir bijis mīlestības trūkums. Diemžēl Latvijā vēl arvien ir tuvu pie tūkstoš bērniem, kas mīt bērnu namos.

Tātad – filmas sākums bija dokumentāls, bet tagad tomēr top mākslas filma “Māsas”, nevis dokumentāla filma?

Tad, kad es jau biju pavadījusi

labu laiku, sekojot diviem bērniem no bērnu nama (īstenībā tie ir brālis un māsa, bet filmā es stāstu par divām māsām), iepazinusies, sākusī intervēt audzinātājas un bērnu potenciālos vecākus, tad es sapratu, ka, veidojot dokumentālu filmu, es ļoti riskēšu. Jo bija arī dažādi ētiskas dabas jautājumi, ko būtu bijis grūti atrisināt. Piemēram, atklāt šo bērnu identitātes, riskējot ar viņu turpmākām dzīvē, utt. Bet, tā kā šis dzīves stāsts bija emocionāli ļoti spēcīgs un mani patiesi uzrunāja, es izvēlējos filmu turpināt veidot kā mākslas filmu, nevis dokumentālo filmu.

Bet tev līdz šim nav bijusi pieredze ar mākslas filmām. Vai šī

ir debija mākslas filmu žanrā?

Jā, tā ir, kaut gan visas manas dokumentālās filmas arī ir bijušas tādas “mākslinieciski dokumentālas” (“Jānis. Elza. Mīlas grāmata”, “Nora”). Es savās dokumentālajās filmās arī vienmēr aicinu filmēt aktierus, kas tad spēlē filmas varoņu lomas. Man īstenībā patīk tā mazliet jaukt tos žanrus, žonglējot starp aktieru filmēšanu un dokumentāliem dzīves stāstiem. Kas attiecas uz filmu “Māsas”, mums gāja ļoti interesanti, kamēr atradām aktīsi galvenajai varonei. Uz kastingu pieteicās aptuveni 1500 meiteņu! Gribēju atrast meiteni, kas iespējami dabīgi varētu notēlot filmā vecāko no māsām – Anastasiju.

Mēs esam Saules pusē

Latvijas Republikas Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece intervijā Ligitai Kovtunai

Vispirms par pašu svarīgāko – kā ASV prezidenta vēlēšanas atsauksies uz Latviju?

ASV vienmēr bijis Latvijas nozīmīgākais stratēģiskais partneris, mūsu valstij svarīgākais sabiedrotais aizsardzības un drošības ziņā. Šā gada sākumā kopā ar Baltijas valstu un Polijas parlamentu priekšsēžiem un deputātiem biju vizītē ASV, kur tikāmies ar vairākiem kongresmeņiem kā no republikāņu, tā demokrātu partijām, arī ar Pārštāvju palātas spikeri Nensiju Pelosi, ar mērķi runāt tieši par mūsu reģiona galveno prioritāti – drošības jautājumiem. Šī vizīte man ir ļoti spilgtā atmiņā, pirmām kārtām ar to patīkamo atziņu, cik labi informēti bija kā kongresmeņi tā arī Pelosi kundze par Latviju, Baltiju un Poliju. Līdz vismalkākajām niansēm. Līdz ar to radās pārliecība, ka amerikāņi ir un būs klātesoši un gatavi palīdzēt sargāt mūsu reģionu. Tas šobrīd ir vissvarīgākais, jo tas, kas notiek Austrumos aiz mūsu robežām, ir ļoti satraucoši, tur ir ļoti nemierīgi laiki. Tāpēc ir būtiski, ka ASV kaņavīri kopā ar Kanadas un citu valstu spēkiem ir klātesoši mūsu reģionā. Pats svarīgākais šobrīd ir un paliek tas, lai Latvijā būtu stabilitāte un demokrātija.

Izmantojot izdevību vēlos izteikt patiesu cieņu un pateicību tiem ārvalstīs mītošajiem tautiešiem – Amerikā, Kanadā, Austrālijā, Eiropas valstīs –, kas daudz un gluži praktiski strādā, lai palīdzētu Latvijai. Lai pieminam, piemēram, ALAs Ārlietu nozares un JBANK – Apvienotās Baltiešu nacionālās komitejas Amerikā darbu, rīkojot akcijas, lai organizēti uzrunātu ASV, neatļaujot atslābt tās uzmanībai attiecībā uz drošību mūsu reģionā. Liels paldies kā PBLA un tās dalīborganizācijām, kas turklāt spējušas mainīties līdzīkam, kļūstot par modernu organizētu spēku, kas iestājas par Latvijas drošību. Un paldies ikvienam ārzemēs mītošajam tautietim, kas glabā un sargā mūsu valodu, kultūras mantojumu, savu identitāti, tādējādi paplašinot Latvijas valsts robežas pasaulē!

Runājot par latviešu valodu, – varu iedomāties, ka jūsu žurnālistes dvēsele uzgavilēja, kad mūsu Valsts prezidents aicināja 15. oktobri atzīmēt kā Valsts valodas dienu. Pirms iesaistīšanās politikā bijāt *Latvijas Avīzes* žurnāliste, kas daudz rakstīja tieši par latviešu valodas kā valsts valodas jautājumiem.

Joprojām mana sirds nav mierīga par mūsu valodas likteni, un ar to nedomāju tikai tās lietojumu, bet arī attīstību un pilnveidošanos. Līdz ar jauno tehnoloģiju ienākšanu mūsu dzīvē valoda kļūst aizvien vienkāršāka, tā noplacinās un ir ļoti svarīgi, lai tā neapstātos savā attīstībā. Īpaši bažīgu mani dara tas, ka brīžiem šķiet – valodas mugurkauls nav gana stingrs. Laikā, kad notika referendums par latviešu valodu

kā vienīgo valsts valodu, mēs bijām tik vienoti, ka likās – tas mugurkauls ir stingrs diezgan. Bet ... vai nav tā, ka ļaujoties lejupslidei, līdzīgi, kā rāpjoties Stikla kalnā? Atliek vien apstāties uz mirkli, nedarīt neko un – šļūkam atpakaļ? Domāju, ka atkal ir pienācis brīdis, kad jāsaņem. Egila Levita iniciatīva nāca istajā brīdī.

dažāda... Protams, vēlētos redzēt vairāk augstas raudzes žurnālistikas. Tas ir šobrīd aktuālā terminā “medijpratība” pamats. Ar nostalgiju domāju par žurnālistikas žanru publicistiku, kas sāk izzust. Šai žanrā vislabāk iespējams arī kopt un kultivēt valodu, bet – sabiedrība ir sākusī pierast pie īsām ziņām, ko piedāvā internets, un lielākā

Pirmām kārtām – ir pieņemts lēmums par 8,3 miljonus eiro ieguldījumu, lai sabiedriskie mediji – Radio, TV u. c. “izietu” no reklāmas tirgus, proti, lai tie nebūtu nodarbināti ar saimnieciskās dabas pienākumiem, tādējādi atbrīvojot laiku un iespējas kvalitatīva, neatkarīga satura veidošanai. Finiša taisnē ir Sabiedrisko mediju likuma pie-

paturēt prātā mūsu valsts vērtību telpu.

Politika ir un paliek kompromisu māksla, taču galvenais ir paturēt prātā, ka viss, ko darām ir mūsu Latvijas labā. Latvija ir mūsu ideālais mērķis.

Kā jūs personīgi uzlādējat savas “garīgās baterijas” šai sarežģītajā laikā? Iepriekš bieži bijāt satiekama, piemēram, simfoniskās mūzikas koncertos...

To man ļoti pietrūkst! Koncerti bija neatņemama manas dzīves sastāvdaļa pēc darbdienas Saeimā. Pēdējā laikā biju “atklājusī” latviešu klasiķus, kā Jāni Ivanovu, tā jaunlaiku, piemēram, Pēteri Vasku. Interesanti, ka pēc gadu pieredzes tajos saklausu daudz jauna. Tāpat arī literatūrā – pēdējā laikā īpaši daudz pārslas iepriekš lasītās grāmatas, jo man patīk izbaudīt to jauko sajūtu, kas rodas ar citu, gadu gaitā iegūtas pieredzes skatu. Šobrīd kārtējo reizi pārslas Tomasa Manna “Jāzepu un viņa brāļus”. Paņēmu no plaukta arī Hermaņa Heses “Stepes vilku”, bet... noliku vēlākam laikam. No jaunākās latviešu literatūras izlasīju Paula Bankovska “Pasaules vēsturi”, savilku paralēles ar Umberto Eko, un “pēcgarša”, kas radās, neatstāj mani jau ilgāku laiku. Rosināja domas par “latviešu kodolu”, kas ir un paliek tas pats, kas bijis, lai kādas vēstures brāzmas brāztos pāri. Tas ir stiprs, un tas man ir svarīgi.

Ir Valsts svētku laiks – mītnes zemēs notikums Nr. 1, ko latvieši pasaulē svin, lai cik kuplā skaitā arī izdotos sapulcēties. Šogad būs citādāk, un vairāk nekā jebkad būs vajadzīgi uzmundrinoši vārdi. Ko jūs teiksiet?

Pirmām kārtām to, ka 18. novembrī vienmēr jutos arī mazliet kā savā pašas dzimšanas dienā – ir tāda īpaša svinīguma izjūta. Es teiktu tā – Valsts svētki ir un paliek pacilātu izjūtu svētki, neskatoties uz to, ka aizvadītais gads ir bijis ļoti sarežģīts, un šie svētki būs pavisam citādi. Bet mēs tomēr esam Saules pusē! Mēs tomēr esam veiksminieki! Padomājiet – mūsu valsts neatkarības gadu skaits ir pārsniedzis nebrīves gadus. Tāpēc aicinu skatīties Saules virzienā! Un negaidīt 1. janvāri, lai uzsāktu kaut ko jaunu – sāksim 18. novembrī par godu Latvijai! Nu, piemēram, iemācīsimies kaut ko jaunu, kādu amatu vai prasmi, izlasīsim grāmatu, kam līdz šim nav pieticis laika... Jo mums jābūt gudriem.

Ināra Mūrniece: “Valsts svētki ir un paliek pacilātu izjūtu svētki, neskatoties uz to, ka aizvadītais gads ir bijis ļoti sarežģīts, un šie svētki būs pavisam citādi. Bet mēs tomēr esam Saules pusē! Mēs tomēr esam veiksminieki! Padomājiet – mūsu valsts neatkarības gadu skaits ir pārsniedzis nebrīves gadus. Tāpēc aicinu skatīties Saules virzienā! Un negaidīt 1. janvāri, lai uzsāktu kaut ko jaunu – sāksim 18. novembrī par godu Latvijai!”

Vai, būdama žurnāliste pēc profesijas, esat ar mieru piekrist, ka žurnālistikas kvalitāte valstī gan pēc informācijas sniegšanas līmeņa, gan valsts valodas lietojuma ir labā kvalitātē?

Žurnālistikas kvalitāte, tiklab kā kvalitāte it visās sabiedriskās darbības jomās mēdz būt

nelaime ir tā, ka, vienkāršiem vārdiem izsakoties, arī doma vienkāršojas. Noplacinās – kā valoda, tā arī doma. Saprotams, ka augstvērtīga žurnālistika nav lēts prieks, taču labā ziņa ir tā, ka valsts sniedz savu atbalstu.

Ko dara jūsu vadītais likumdevējs, kādi spēcīgi lēmumi ir pieņemti šai ziņā?

Jau sniegts atbalsts drukātās preses piegādei ar Latvijas Pastu – lai tā sasniegtu pēc iespējas plašāku lasītāju loku.

Un atkal, izmantojot izdevību, vēlos aicināt tautiešus pasaulē vairāk lietot uzticamus, profesionālus medijus, nepaļauties uz tādiem informācijas nesējiem, kas tīmekļa vidē jauc prātus. Īpaši šobrīd, *Covid-19* pandēmijas laikā. Visbiežāk tie darbojas savtīgu interešu vadīt, diemžēl arī, izmantojot tieši tās mūsu dzīves jomas, kur esam visvieglāk ievainojami. Šobrīd – veselības jomā.

Par kvalitāti runājot, – kā, jūsuprāt, attīstījusies valsts likumdevēja darba kvalitāte? Jūs esat otrā Saeimas priekšsēde atjaunotās neatkarības laikā, kas ievēlēja uz otro termiņu (iepriekš – Solvita Āboltiņa; pirmskaņa laikā Pauls Kalniņš četrus sasaukumus bija Saeimas priekšsēdis.

Protams, darbs kļuvis sarežģītāks, jo šobrīd ir piecas valdību veidojušas partijas iepriekšējo trīs vietā. Asāka kļuvusi opozīcija. Bet mūsu darba rādītājs ir tas, ka cilvēku vērtējumā uzticība Saeimai ir kaut nedaudz, taču augusi. Un vēl – šajā sasaukumā deputāti ir gados jaunāki, mazāk pieredzējuši, taču ar tendenci mācīties un pilnveidoties.

Šie divi gadi ir apliecinājuši, ka 13. Saeima tiešām spēj strādāt ļoti sarežģītos apstākļos, pieņemt svarīgus likumprojektus un, izdarot izvēli, vienmēr

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

SVEICAM DAUGAVAS VANAGUS VISĀ PASAULĒ!

Atskats uz sadarbību ar Vītolu fondu

ANNIJA BULLE

Pirms vairākiem gadu desmitiem tur, tūlāmā no savas Tēvzemes, kopā pulcējās tie, “kas var jaunu sauli ik dienas vēl sveikt, var strādāt un sapņot un daudz ko vēl veikt”. Toreiz 1945. gadā piedzima **Daugavas Vanagi** (DV) – organizācija, kuŗas viens no galvenajiem mērķiem bija aizstāvēt Latvijas neatkarību un brīvību, stiprināt ticību Latvijas valstij un saglabāt latviešu tautas vienotību. Kad latvieši izklīda plašajā pasaulē, Daugavas Vanagu organizācija devās viņiem līdzī, un vārds “Daugavas Vanagi, sasauksimies!” gan Austrālijā, gan Rietumeiropā, gan Kanadā un ASV skanēja kā solījums būt vienotiem un nekad neaizmirst savu Tēvzemi.

Šī organizācija ir spējusi pastāvēt, pateicoties daudzu mūsu tautiešu patriotismam un vēlmei ziedot savu laiku un līdzekļus Latvijas labā. Nodibinājums Vītolu fonds ir pateicīgs par ilgtermiņa sadarbību.

Kopš Vītolu fonda dibināšanas ir izveidotas 11 DV nodaļu stipendijas no Austrālijas, Kanadas, Lielbritānijas, ASV, Vācijas. Kopā Latvijas izglītībai ziedots vairāk nekā 1,3 miljoni eiro. Ar vairākām DV nodaļām, vadītājiem aizejot Mūžībā, sadarbība

ir beigusies. Ar pateicību pieminam DV Anglijas fonda priekšsēža Ādolfā Siļā un DV Bedfordas nodaļas priekšsēža Jāņa Tauriņa ieguldīto darbu un sniegto atbalstu jauniešiem Latvijā.

2020./2021. g. Vītolu fonds turpina sadarbību ar vairākām DV nodaļām.

Kopš 2004. gada DV Melburnas nodaļa sadarbojas ar Fondu, pateicoties bijušā priekšsēža Aivara Sauliņa viesošanās reizei, kuŗā tika noslēgts līgums par DV Melburnas nodaļas stipendiju dibināšanu. DV Melburnas stipendija ir bijis atbalsts 11 medicīnas studentiem. Esam pateicīgi, ka sadarbība turpinās ar DV Melburnas esošo priekšēdi Jāni Kārklīņu. Vasarā DV Melburnas nodaļas stipendiāte Renāte Ziemele-Lācīte absolvēja medicīnas studijas un rakstīja pateicības vēstuli nodaļas valdei:

“Rakstīt vēstuli ir tik emocionāli, ik mirkli riešas asaras acīs, jo manī ir tik liela pateicība sirdī par to, ka palīdzējāt un vienmēr esat bijuši blakus! Katra diena šo sešu gadu laikā ir bijusi ar lielu atbalstu un stimulu iet un darīt, piepildīt savus sapņus. Nešaubos, ka ikviens no stipendiātiem dzīvo ar cerību iegūt pastāvīgus, pietiekamus ienākumus, lai nākotnē varētu palīdzēt kādam,

kuŗš ir bijis tādā pašā situācijā kā es pirms sešiem gadiem, kad bija nepieciešams atbalsts. Pateicoties jums, es redzu un ticu, ka esmu spējīga, ka es varu visu!”

Pirms 14 gadiem 2006. gadā fonda valdes priekšsēdētāja Vita Diķe viesojās Kanadā, kur viņu mīļi uzņēma Atis un Balva Bredovski. Brauciena ietvaros tika noklausīts DV viru koŗa 40 gadu jubilejas koncerts un satikts DV Toronto nodaļas toreizējais priekšsēdis Varimants Plūdonis. Toreiz tika dibinātas DV Toronto nodaļas stipendijas. Sadarbība turpinās, organizāciju vadot priekšēdim Atim Bredovskim. Šogad stipendiju saņem trīs jaunieši, kuŗi studē arhitektūru, mechatroniku un būvniecību.

DVM Toronto vanadzē, godinot mūžībā aizgājušo locekli Mariju Viduci, dibināja stipendiju zobārstniecības studentei. Marija Viducis Mūžībā aizgāja 2019. gada 11. janvārī. Toronto viņa pabeidza zobārstniecības studijas un nodibināja ģimeni. Savā dzīves laikā viņa ir sniegusi palīdzību daudziem un to, pateicoties vanadzēm, turpinās arī, aizgājusi Mūžībā.

2010. gadā tika nodibināta DV Kanadas valdes stipendija. Bijušais valdes priekšsēdis Juris Ēglītis fondam rakstīja: “Lai sagla-

bātu Latvijas neatkarību, īpaša uzmanība jāpievērš izglītībai, tāpēc no biedru un sabiedrības saziēdotiem līdzekļiem, kā arī testamentāriem novēlējumiem esam izveidojuši DV Kanadas valdes stipendiju.” Septembrī arhitektūras studijas uzsāka Anta Ziediņa no Amatas novada.

Daugavas Vanagu Notinghamas nodaļas stipendiju dibināja tās valde. Stipendijas kārtošanu uzņēmas Krišs Ligērs. Ik gadu nodaļas biedri plaši svin svarīgas atceres dienas un pulcē apkārtnes latviešus. Šogad stipendija piešķirta audiologopēdijas studentei Annijai Anetei Loginai no Balviem.

Arī Adelaides nodaļas vanagi un vanadzē aktīvi atbalsta Vītolu fonda mērķi, dibinot gan nodaļas Vanagu stipendiju zemessargiem, gan vanadzē – mājturību studējošām studentēm. Paldies par sadarbību Ilgai Vēverei un visiem DV Adelaides nodaļas biedriem!

2019. gadā Guntas Vagars vadībā tika nodibināta Marijas Keņģes piemiņas stipendija. Ierosinājumu saglabāt DV organizācijas vanadzē kustības iedibinātājas un mājturības skolu izveidošanas pamatlīcējas piemiņu, atbalstījušas arī vanadzē no Pertas, Adelaidas, Kanberas,

Melburnas, Sidnejas, Kanadas, ASV un Latvijas. Stipendija piešķirta Latvijas Universitātes mājturības studentei Armandai Višņovai.

Šogad Fonds izmaksā arī DV Kanberas nodaļas bijušā priekšsēža Edvīna Peniķa testamentāro novēlējumu. Edvīns Peniķis savas dzīves laikā ziedoja fonda stipendijām, lai atbalstītu vēstures studentus, tāpat arī saņēmām DV Kanberas nodaļas ziedojumu stipendijām studējošiem zemessargiem. Saglabājot Peniķa dzimtas vērtības un veikto darbu DV Kanberas nodaļā, šogad ar Edvīna Peniķa piemiņas stipendijām studē 20 jaunieši visās Latvijas augstskolās.

Latvijas Valsts svētkos vēlam, lai jūsu rindas papildina jaunā paaudze, lai darbs turpinās. Vēlamies pateikties ikvienai DV nodaļai par sadarbību un sveikt tās nodaļas, kuŗas svin dibināšanas gadskārtu! Jūsu darbs ir cildens, jo joprojām tik daudzās pasaules valstīs kopā pulcējas Daugavas Vanagi un vanadzē, lai uzturētu un koptu latvietību, lai daudzīnātu Latvijas vārdu un turpinātu cīnīties par garā brīvu Latviju. Paldies, ka atbalstāt jauniešus Latvijā!

MĀRA CELLE

Latvijā pienācis rudens. No rītiem gaisma sāk aust tikai pēc septiņiem. Pēcpusdienās satumst jau pēc četriem. Lietus mākoņi nāk un iet. Pa brīžam atspīd saulīte, bet nu jau ar zobiem. Zeme ir kaila. Visas lapas nobirušas, sagrabtas un kaut kur nogādātas. Koki stiepj augšup savus melnos, kaulainos pirkstus. Ir veļu laiks. Laiks arī mūsu Valsts svētkiem.

Bet pirms tam ir Lāčplēšu diena, 11. novembris, kad pieminam un godinām tos, kas cīnījušies par Latvijas brīvību, kas atdevuši savas dzīvības kaujas laukā. Citus gadus notika parāde, ļaudis pulcējās Brāļu kapos un pie Rīgas pils, kur aizdedza tūkstošiem sveču. Šogad pandēmijas dēļ viss ir pavisam citādi – nav parādes, cilvēki tiek acināti palikt mājās, nedrūzmēties pie pils, tur nenest svečes, bet iedegt tās savos mājokļos.

Nemot vērā, ka pēdējos gados neesmu bijusi Latvijā šai gada laikā, bet pašreiz te esmu, tomēr gribas būt daļai no šīs svinīgās dienas. Iestājas tumsa. Es kļīstu viena pa mūsu Mežaparka mājas tukšajām istabām, jo mans vīrs, kādreizējais *Laika* redaktors un līdzstrādnieks Ojārs Celle jau vairāk nekā mēnesi atrodas slimnīcā. Tur es viņu nedrīkstu apciemot. Nevienā slimnīcā

neielaiž apmeklētājus. Varam tikai sazināties. Ārsti spriež, ka Ojāru drīz varēs laist mājās.

Šovakar gribu aizdegt kādu svečiti. Tā būtu jāliek uz tā loga palodzes, kas raugās uz ielas pusi. Bet mūsu pirms 22 gadiem celtajai mājai nav palodzes – gadījies tāds arhitekts, kuŗam palodzes nelikās svarīgas. Kur likt svečites? Man ir pāris palieli lukturi, aiz kuŗu stikla sienām var ievietot sveci. Vienu lukturi ar degošu sveci novietoju uz mājas aizmugures lieveņa margas – to var labi redzēt no ielas. Otru nolieku uz sliekšņa mājas priekšā.

Zinās teica, ka ik vakaru, no sešiem līdz vienpadsmitiem, tiks apgaismots Brīvības pieminekļis, kas ir stāvējis tumsā jau daudzus gadus. Tāpat kā Brīvības pieminekli uzcēla par latviešu tautas saziēdotiem līdzekļiem, arī apgaismošanas tehnikas izdevumi nākuši no ziedojumiem. Tā ir bijušā prezidenta Valža Zatlēra ideja, kas nu īstenojusies. Varbūt televīzijā rādīs, kā pieminekļis atkal mirgo. Bet es gribētu redzēt to dzīvu, savām acīm.

Vai vajadzētu vienai braukt? Vai vajadzētu riskēt... Es nolēmu – vajadzētu! Gribu kaut ko darīt, kaut kur būt, kaut ko redzēt. Gribu arī redzēt, vai māju

logos deg svečites. Eju pa mūsu Mežaparka ielu, kur pa lielai daļai tikai privātmājas – jā, gandrīz visos logos deg svečites. Mums blakus ēkā iekārtojies Montessori bērnu dārzs. Tur mazie bērniņi sarūpējuši svečites un sarindojuši tās gaŗā virknē savas skolas priekšā uz mauriņa. Vēl citur, kur logus aizseguši dzīvzogi, izliktas svečites zemē uz ietves. Nevienas tās nespārda, neapgāz.

Piestātnē esmu vienīgā. Tumsā, no zvērudārza virziena iznirst tramvajs, tam uz pieres plīvo divi sarkanbaltsarkani karodziņi. Tas man atgādina skatu no filmas “Doktors Živago”, kur pa sniegotu Sibīrijas klajumu traucas vilciens, ar citiem plīvojošiem karodziņiem, bet vilcieni vada revolucionārs Strelņikovs. Iespaidīgs skats, kādu ASV neredzēt, jo tur uz vilcienu pierēm neliek karodziņus.

Braucu gaŗām Brāļu kapiem. Tur viss tumsā, kaut Mātes Latvijas tēls tumsā arī esot apgaismots, bet to no tramvaja nevaru redzēt. Tālāk tramvajam jāpiebremzē un jāgaida kāds laiks, kamēr nāk kāds vagona sastāvs pretī, jo nu jau vairāk nekā gadu pieejamas sliedes tikai vienā virzienā pār Brasas tiltu. (Latvijas laikā esot bijis “Brasas tilts”,

komunistu laikos, kāds izlaidis burtu / un tā tas palicis.)

Tur sākas Miera iela. Uz vienas dzīvojamās mājas dzeltenām durvīm ar lieliem sarkanām burtiem uzpindzēti vārdi: IELA IR, MIERA NAV. Tiešām, posmā no Braslas vilciena un tramvaja pietātnes līdz Brīvības bulvārim Miera ielā sardušies daudz veikaliņu un kafējnicu, kur caurām dienām apgrozās publika. Pa apaļi kalto akmeņu ielu drāžas spēkrati, motociklisti un velosipēdisti, brauc tramvaji, klaiņo cilvēki – tad jau laikam miera nav...

Veros augstceltņu logos, vai tur ir aizdegta svečites. Izskatās, ka ļoti maz. Vai tas nozīmē, ka tur neviens nedzīvo? Varbūt nav palodžu? Varbūt cilvēki nezina par svečitēm, varbūt viņiem vienalga?

Izkāpju pie Operas. Jāpauēt mazs gabaliņš gar apstādījumiem. Aiz egļu un citu koku galotnēm pavīd apgaismotais pieminekļa stāvs. Pricīgi iepukstas sirds. Nonāku līdz *Laimas* pulkstenim, no turienes vislabākais skats uz pieminekli. Tam pakājē iedegtas daudzas svečes, bariņš cilvēku stāv, citi nāk un iet. Es neju pārāk tuvu. Uzņemu fotogrāfiju pa gabalu. Ai, cik skaists un mirdzošs ir šis obelisks! Bija

vērts atbraukt un to apskatīt savām acīm.

Varbūt esmu tieši šeit jau stāvējusi pirms vairāk nekā 75 gadiem kā maza meitene, mātei pie rokas. Pa vidu bijusi trimda, tālāka emigrācija, gaŗa dzīve. Tagad stāvu šeit viena – sirmu galvu, spieķīti rokā. Kur palikuši mani laikabiedri? Tie daudzie kādreiz jaunie puīši un meitenes, ar kuŗiem kopā reiz senos laikos Kalamazū un Sanfrancisko dziedājām latviešu dziesmas līdz rīta gaismai? Sev tuvumā neredzu nevienu pazīstamu seju. Kāpēc tik maz no viņiem atgriezušies savā bērības zemē? Nevarēja? Negribēja? Nebija lemts? Varbūt tainība amerikāņu rakstnieka Tomasa Vulfa slavenai grāmatai *You Can't Go Home Again* (Tu nevari atgriezties mājās)?

Ko latviešiem nozīmē šis pieminekļis? Ko nozīmē šī diena, šīs svečites? Jāpadomā par tiem, kuŗus šodien pieminam un godinām. “Uz eziņas galvu liku/sargāj” savu tēvu zemi./ Labāk manu galvu ņēma,/ nekā manu tēvu zemi.” Tik daudz jaunekļu, tik daudz vīru gadu gaitā atdevuši dzīvības, lai mums šodien būtu mūsu brīvā Latvija, lai latvieši atkal un vēl arvien šai dienā varētu nolikt svečites pie Brīvības pieminekļa...

Kā es braucu varoņus godināt

Piezīmes

FRAGMENTS NO TOPOŠĀS GRĀMATAS

SILVIJA GRIGULIS DŽONSA

(Turpinājums no Nr. 43)

Ugunsdzēsēji laistīja džipa brezenta jumtu, neļaujot dzirkstelēm un gružiem no degošajām ēkām to aizdedzināt. Automašīna likumoja starpa gruvešiem, kas bija sakrituši uz ielām. Par laimi braucamas daļas bija pietiekami platas un caurbraucamas. Reizēm tomēr abiem karavīriem vajadzēja lēkt laukā no mašīnas, lai atbrīvotu džipa jumtu no tur sakritušajiem ķieģeļiem, reizēm mašīnu nācās stumšus stumt pāri sakritušo gruvešu kalniem. Kādā no šādām reizēm viens no karavīriem stipri apdedzināja ausi. Visu atlikušo ceļu viņš turēja savu ausi, piespiedis pie galvas plaukstu, un raudāja no sāpēm. Viņam nebija vairāk par sešpadsmit gadiem.

Beidzot braucēji ieradās pilsētas daļā, kas bija mazāk cietusi. Mūsejos izsēdināja netālu no dzelzceļa stacijas.

CUKURS IR SALDS

Mēs satikāties Bornicke (*Börnische*), Berlīnes rietumos.

Pēc šiem smagajiem Berlīnes pārbaudījumiem mans brālis Andrejs smagi saslima ar difteriju. Kļuva skaidrs, ka arī mūsu vecmāmiņai piemetusies tā pati kaite. It kā ar to vēl nebūtu gana, man izsitās pumpas un diagnosticēja masalas. Manam mazajam brālim Viktoram paldies Dievam šīs kaites gāja secen.

Četri no mums bija smagi slimīti ar lipīgām slimībām, bet nevienu ārstu nevarēja atrast. Mātei izdevās ar vienu parunāt pa telefonu. Ārsts ieteica viņai dezinficēt visas lietas, katru virsmu un durvju rokturi un mēģināt saslimušos izolēt vienu no otra. Andreja un vecmāmiņas kaklu ārsts ieteica turēt siltumā, izmantojot karstu linsēklu apsējus. Uz krāsns mutes restēm tika karsēti arī kartupeļi, tad ar tiem piepildīja zeķes un tina ap

kaklu. Neko citu jau tajos apstākļos nevarēja darīt. Par laimi aptiekāram veikalā vēl bija patlicis aspirīns un balinātājs.

Par mūsu ģimenes problēmām apkārtne izplatījās baumas. Kādā rītā mēs mājās pamodamies un sapratām, ka esam palikuši vieni paši. Saimniece un pārējie irnieki bija aizgājuši projām, pat neatvadoties. Nebija jau nekāds brīnums, jo kurš gan gribēja saslimt.

Mēs pārcēlāmies uz saimnieku istabām, un tagad bija iespējama arī ārsta ieteiktā slimnieku izolēšana. Mana māte "šaudījās" no vienas istabas uz otru, no viena slimnieka pie otra. Vecmāmiņa un Andrejs vaidēja lielās sāpēs. Mēs domājām, ka mans brālis neizdzīvos. Vienlaikus turpinājās karš un bombardēšana nebeidzās ne dienu, ne nakti.

Protams, vissvarīgākais bija atrast ko ēdamu. Ārā bija auksts un valdīja haoss. Daudzi cilvēki bija devušies bēgļu gaitās un nekas vairs nestrādāja kā ierasts. Lielākā daļa veikalu bija slēgti, naudai nebija nekādas vērtības. Darbojās tikai preču apmaiņa jeb barters. Tā bartējot, mēs dažreiz saņēmām diezgan neparastas pārtikas preces. Kādu dienu tētis paņēma savu labāko uzvalku, lai to iemainītu pret pārtiku. Toreiz viņš atgriezās ar cukura maisu. Kopš tā laika lielākā daļa mūsu ēdienu bija saldi. Mēs ēdām cukura sviestmaizes, kad bija pieejama maize, un gatavojām irisu konfektes, ja bija piens.

Iespējams, ka cukura saldums mums bija devis papildu enerģiju, jo viens pēc otra mēs atguvāmies no slimības, taču sākās komplikācijas. Man vairs nebija masalas, bet iekaisa ausis, īpaši kreisā, no tās tecēja dzeltenī izdalījumi. Andrejs tik tikko spēja piecelties un ilgi nevarēja staigāt. Tētim viņu visur vajadzēja nēsāt uz rokām. Mūsu vecmāmiņa diezgan ātri un labi atguvās un

vajadzības gadījumā spēja pānest mazo brāli.

Mamma katru dienu devās meklēt jebkāda veida transportu, lai mēs nokļūtu pēc iespējas tālāk uz rietumiem no Berlīnes, cerībā, ka mūs sagūstīs sabiedroto spēki. Bija acimredzams, ka Vācija karu ir zaudējusi. Un tad kādu dienu viņa atgriezās ļoti satraukta.

Jebkurā brīdī – diena vai nakts – mums vajadzēja būt gataviem, lai dotos ceļā. Netālu no meža mamma bija atradusi konvoju, kas gaidīja pavēli pārcelties uz rietumiem. Ja mēs būtu gatavi, kad pienāks šis signāls, viņi mums palīdzētu pārcelties pa izveidoto drošības koridoru. Tā bija liela pretimnākšana no konvoja puses, jo mūsu ģimenē bija bērni, no kuriem viens pat nevarēja staigāt.

Gulēdami drēbēs blakus savām sakravātājām mantām, mēs gaidījām isto brīdi. Signāls pienāca kādā ļoti agrā rīta stundā, kad ārā vēl bija pavisam tumšs. Tētis nesa Andreju, vecāmate – divus gadus veco Viktoru. Mamma un es, drebēdamas no aukstuma gājām aiz viņiem, velkot aiz sevis visu, ko vien varējām. Es neizlaidu no rokām savu lelli Baibu un mazo koferīti, kurā bija iepakotas mantas gadījumam, ja mums nāktos izšķirties.

Karavīri mums palīdzēja ierausties automašīnas kravas kastē un mēs iekārtojāmies tās aizmugurē. Aplūzāmies ar segām un salikām blakus koferus. Vecmāmiņu un mazo brāli iespieda vadītāja kabīnē. Blakus mums kravas automašīnā atradās vēl citi cilvēki, bet mēs sēdējām ne vārda nepārmīdami. Automašīna brauca pa lauku ceļiem un mēs noskatījāmies cilvēkos, kas gāja kājām. Daži no viņiem stūma ratus, citi – saiņiem apkrautus velosipēdus vai piekrautus ratiņus. Visi devās vienā virzienā – uz rietumiem. Kādā ceļā

posmā mēs ieraudzījām kareivju kolonnu, iespējams, tie bija karagūstekņi. Man neviens neko nepaskaidroja un es arī nejautāju. Visu laiku jutos ļoti izsalkusi un man bija auksti.

Vienā brīdī mūsu kravas automašīna apstājās, un mums sacīja, ka tālāk viņi nevar mūs vest. Bijām pateicīgi, ka esam tikuši cauri koridoram, bet mēs atkal atradāmies ceļa malā, turklāt ar visu savu niecīgo iedzīvi. Pratojām, un ko nu?

DUŠAS

Izrausušies no automašīnas kravas kastes, mēs stāvējām krustceļos kaut kur Berlīnes rietumos. Mašīna nogriezās pa labi, atstājot aiz sevis izplūdes gāzu mākonī.

Mums bija līdzīgi vairāki koferi un somas, kurus mēs paslēpām turpat netālu zem dzīvzoga. Bija jāizdomā, kurp doties.

Ziemas vakars bija iestājies ātri, krēsloja. Kāds garāmgājējs mums laipni norādīja virzienu uz kalnā esošo pili, kurā, iespējams, varot uzņemt bēgļus. Devāmies turp, un tad pie horizonta parādījās dažas zemu lidojošas lidmašīnas. Mēs bijām vienīgie uz ceļa, un bija skaidrs, ka esam iespējams apšaudes mērķis. Tētis mani satvēra un burtiski iesvieda grāvī blakus ceļam. Vecmāmiņa, kas nesa Viktoru, mirkli pazuda ceļa otrajā pusē. Mans brālis Andrejs, kas pēc savas nesenās slimības vēl nespēja ne skriet, ne pat lāga staigāt, joprojām stāvēja ceļa vidū. Viņš ietiepās, kad mamma viņu histēriski kļiedzot rāva projām no ceļa. Šī bija vienīgā reize manā mūžā, kad es redzēju savu mammu, pilnībā izgājušu no rāmjiem. "Tev tas jādara, jāiet! Tikai nestāvi!" viņa kļiedza.

Mēs tomēr visi palikām dzīvi un pēc kāda laika turpinājām ceļu.

Pils bija pilna ar vācu karavīriem, un viņi mums lika doties uz nometni, kas atradās turpat

Un ko nu?!

netālu. Kad tur nonācām, bijām priecīgi, jo bēgļu nometne nūdien nebija vissliktākā apmešanās vieta.

Pēc ceļā piedzīvotā mums vispirms vajadzēja savest sevi kārtībā. Mūsu drēbes tika saliktas stieplu grozos un dezinficētas. Kailus kopā ar daudziem citiem cilvēkiem (sievietes un vīriešus atsevišķi) mūs ievada lielā zālē ar dušām, kas bija piestiprinātas tieši pie griestiem. Tās tika ieslēgtas pēkšņi un visas reizē. Par laimi ūdens bija remdens – ne pārāk karsts, ne pārāk auksts. Kad bijām šādi noskaloti, mēs iznācām laukā otrā dušas pusē un saņēmām atpakaļ drēbes. Neatceros, vai mums deva arī kaut ko ēdamu. Varbūt. Pēc tam mums ieradīja gulvietas. Ārā jau bija ļoti vēls un pilnīgi satumsis.

Mūs izmitināja koka barakās, kas stāvēja rindā viena aiz otras. To iekšpusē tādās pašās rindās bija izvietotas trīsstāvu un divstāvu gultas. Katrā no tām bija salmu matracis un sega. Lielākā daļa cilvēku jau gulēja, un visas apakšējās gultas bija aizņemtas. Mūsu vecmāmiņa tomēr vienu atrada un paņēma Viktoru pie sevis. Pārējiem nācās samierināties ar augstākajiem stāviem, kas atradās teju pie pašiem griestiem. Andrejs bija jāceļ augšā ar celšanu. Tas viss notika pustumā, jo vienīgā nelielā spuldzīte meta tikai vāju, blāvu gaismu. Diviem zemāk guļošajiem cilvēkiem mūsu rosišanās traucēja un skaidrs, ka viņi bija neapmierināti.

Vēlāk naktī bija dzirdami divvaini trokšņi, bet es biju tik nogurusi, ka tiem nepievērsu nekādu uzmanību. No rīta dzirdēju, ka Andrejam nakts laikā ir noticis negadījums. Cilvēks zem divstāvu gultas bija sajutis, ka kaut kas slapjš list cauri salmu matracim no augšas. Viņš bija piecēlies lādējies un lamājies nepazīstamā valodā.

(Turpinājums sekos)

Anšlava Eglīša un Veronikas Janelsiņas fonda 2020. gada balva

LELDE B. GILMANE

Anšlava Eglīša un Veronikas Janelsiņas fonds piešķir gadskārtēju balvu pārmaiņus literatūrā un mākslā, rakstniekiem un māksliniekiem, kas, dzīvojot ārpus Latvijas, ar saviem darbiem bagātina latviešu moderno mākslu un literatūru, šo mākslu plašākā nozīmē. Balvas lielums ir 20 000 ASV dolāru.

Šī gada mākslas balva tiek piešķirta **Kristai Svalbonas**, atzinībā par viņas arhitektūras/fotografijas/bēgļu dzīves projektu "*Displacement*". (Šis projekts ir plaši aprakstīts tīmeklī un to var atrast zem viņas un projekta vārdiem.)

Krista stāsta par savu projektu: "Domas par mājām un "dislo-

kāciju" vai spiestu pārvietošanos ir mani vienmēr saistījušas. Es esmu imigrantu bērns, mani vecāki Amerikā ieradās kā bēgļi pēc Otrā pasaules kara. Dzimuši Latvijā un Lietuvā, pēc kara astoņus gadus pavadījuši Vācijas dīpišu nometnēs, pirms viņus ielaida šai zemē. Savā projektā esmu mēģinājusi izsekot šai vēsturei un to sev iztēlot.

Manas ģimenes pārvietošana ir daļa no tautu vēstures, kuŗu ideju par mājām sagrāva politiskās programmas. Manu vecāku mājas bija bezpersoniskas struktūras, kas agrāk tika izmantotas citiem civiliem un militāriem mērķiem, bet pēc kara tajās

izmitināja tūkstošiem bēgļu. Viņi vienmēr uzskatīja šos mājokļus par "pagaidu mitekļiem," un es nekad nesagaidīju, ka pati kādreiz redzēšu šīs ēkas. Pēc intensīvas arhīvu pētīšanas man pavērās iespēja atrast, apmeklēt un nofotografēt vairākas ēkas bijušajās DP nometņās vietās Vācijā.

Mūsdienās šīs ēkas nespēj vairs mums ko stāstīt par pēckara bēgļu drūmo dzīvi, par bezvalstniekiem ar nezināmu un nedrošu nākotni. Lai labāk izprastu, atzīmētu un godinātu viņu cīņu ar bezcerību, es arhīvos pievērsos Baltijas valstu bēgļu vēstulju kopijām, kuŗas tika

nosūtītas ASV, Kanadas un Anglijas valdībām. Vēstulēs bēgļi lūdza pārtiku, gultas veļu un medikamentus, mēģina izskaidrot skarbo likteni, kas viņus sagaidītu, ja repatriētu uz Padomju Savienību.

Es apvienoju šos sāpīgos stāstus ar DP nometņu fotografijām, izmantojot dedzināšanas metodi, kā atbalsi no kara bēgļu pārciestajām traumām. Beigās šīs ēkas pašas paliek trauslas, kā neatdalāma daļa no tām nestabilām un trauslām dzīvībām, kas viņās mitinājās.

Portreti, kas pievienoti šim darbam, ir no bijušajiem dīpišiem, kuŗi mitinājās manis do-

kumentētās nometnēs. Es esmu ceļojusi pa ASV un Kanadu, fotografējot un ierakstot šo bijušo dīpišu mutvārdu vēstures. Mans mērķis ir ne tikai saglabāt šo vēsturi, bet arī paplašināt tās stāstījumu. Šī dokumentācija un ieraksti ir ļoti svarīgi, jo šī vēsturiskā posma tiešie liecinieki aizvien iet mazumā."

Anšlava Eglīša un Veronikas Janelsiņas fonds apsveic mākslinieci par šo vērtīgo un aizkustinošo darbu. Fonda dibinātājiem – rakstniekam A. Eglītim un gleznotājam V. Janelsiņai arī bija jādzīvo apstākļos un mītnēs, kādas Krista Svalbonas ir iemūžinājusi savā projektā.

Valsts augstākā atzinība izciliem tautiešiem ārzemēs

Valsts prezidents Egils Levits un Ordeņu kapituls par sevišķiem nopelniem Latvijas valsts labā nolēma:

Iecelt par Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieku

- ilggadējo Kanadas latviešu sabiedrisko darbinieku un mecenātu, organizācijas Daugavas Vanagi Toronto nodaļas vadītāju **Ati Otto Bredovski**;

- komponistu, diriģentu, čellistu un mūzikas pedagogu, Latviešu Dziesmu svētku biedrības Kanadā valdes priekšsēdi, PBLA Kultūras fonda priekšsēdi **Juri Ķeniņu**;

- ilggadējo Latviešu Nacionālās padomes Lielbritānijā izglītības nozares vadītāju **Māri Valdi Pūli**;

- ilggadējo Kanadas latviešu izglītības, kultūras un sabiedrisko darbinieku **Albertu Māri Vītolu**;

Iecelt par Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieri

- ilggadējo latviešu sabiedrisko darbinieci Amerikas Savienotajās Valstīs **Rūtu Margareti Beķeri**;

- ilggadējo latviešu izglītības un sabiedrisko darbinieci Amerikas Savienotajās Valstīs un Latvijā **Ingrīdu Miemi**;

Iecelt par Atzinības krusta komandieri bijušo Latvijas Republikas goda konsuli Ziemeļkalifornijas pavalstī Amerikas Savienotajās Valstīs **Līgu Elizabeti Hoju (Liga Elizabeth Bauer Hoy)**;

Iecelt par Atzinības krusta virsniecēm

- Kanadas latviešu kultūras darbinieci, kultūras menedžeri **Lauru Irēni Adleri**;

- Kanadas latviešu kultūras darbinieci, mūzikas pedagoģi, diriģenti **Brigitu Alku**;

Iecelt par Atzinības krusta kavalieri latviešu altisti un alta spēles pedagoģi Vācijas Federatīvajā Republikā **Andru Ilzi Dārziņu**

No sirds sveicam!

Māris Valdis Pūlis

Ingrīda Mieme

Laura Irēna Adlere

Rūta Margareta Beķere

Līga Elizabete Hoja

Brigita Alka

Alberts Māris Vītols

Atis Otto Bredovskis

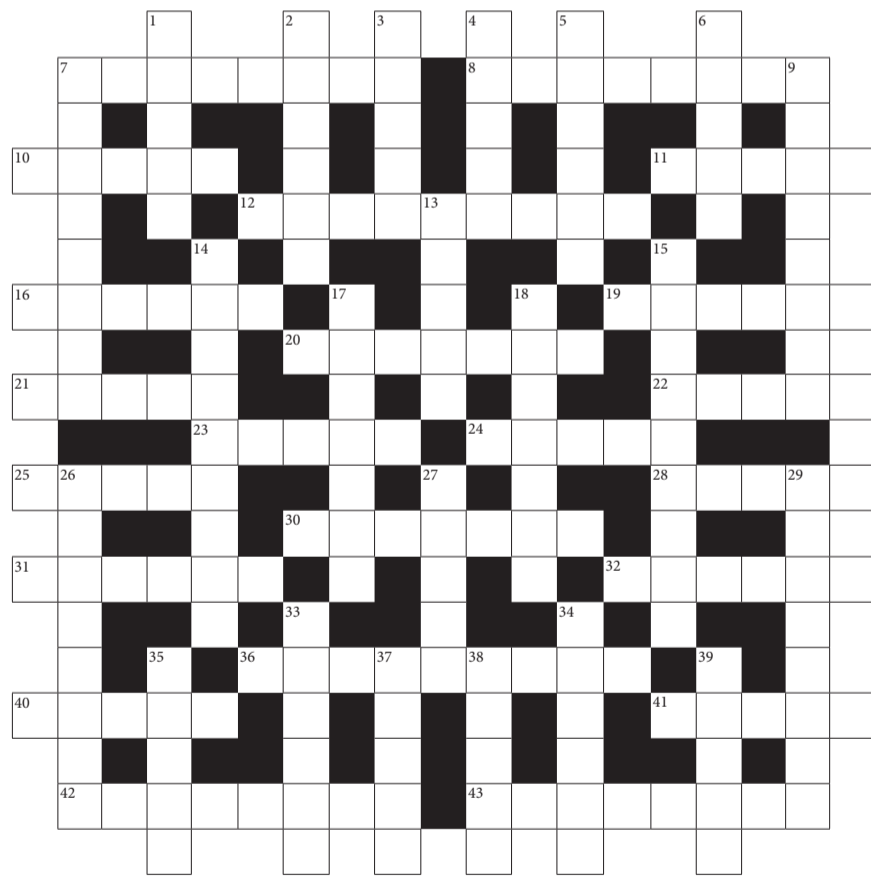
Juris Ķeniņš

Andra Ilze Dārziņa

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

Līmeniski. 2. Daiļava. 7. Latviešu dziedātājs (1907-1987). 8. Sermuļu dzimtas dzīvnieks. 9. Apdzīvota vieta Aknīstes novadā. 11. Dreifējošs jūras ledus polārajās ūdens baseinos. 12. Siļķveidīgo kārtas zivis. 13. Stāt! 17. Apdzīvota vieta Kuldiģas novadā. 19. Latviešu rakstniece, literatūrzinātniece (1932-2004). 21. Tirgus laukums un tautas sapulču vieta Senās Grieķijas pilsētās. 23. Sens krievu mūzikas instruments. 24. Mūžzaļš arāliju dzimtas krūms. 25. Dabiska dzeltenīgi brūna minerālkrāsa. 26. Uzmetums tēlotājā mākslā.

28. Augsts stāvspogulis. 29. Franču gleznotājs (1859-1891). 31. Garšviela. 34. Izdomājums, nepareiza ziņa. 38. Gatve. 39. Skatuves deļa. 40. Pilsēta Krimas pussalā. 41. Sala Austrālijas dienvidaustrumu piekrastē.

Stateniski. 1. Itāļu dziedātājs (1889-1965). 2. Apdzīvota vieta Pāvilstas novadā. 3. Ventas pieteka. 4. Pilsēta Lietuvas ziemeļaustrumos. 5. Vulkāns Sicīlijā. 6. Austrālijas savvaļas suns. 10. Amariļļu dzimtas augs. 11. Optiska ierīce novērošanai no aizsega. 14. Organismu kopums, kas atrodas ūdens baseina

dzelmē un ko pārvieto ūdens straumes. 15. Neliels pašgājējs kuģis. 16. Dokuments, kas dod tiesības nodarboties ar amatniecību vai tirdzniecību. 18. Pilsēta Francijas rietumos. 19. Sadragāts, salauzts kuģis. 20. Pilsēta Vācijā, Rūrā. 22. Žirafu dzimtas dzīvnieks. 27. Dekoratīvs krustziežu dzimtas augs. 30. Mūza, dzejas sargātāja sengrieķu mitoloģijā. 32. Seno grieķu un romiešu rēķinu galdiņš. 33. Garīdznieki, kas mošejās vada kopīgo lūgšanu. 35. Noslēgts nocietinājums. 36. Strādāt ar stellēm. 37. Ūdens navigācijas zīme.

Krustvārdu mīklas (Nr. 43) atrisinājums

Līmeniski. 7. Saksaus. 8. Apātiska. 10. Hidra. 11. Farss. 12. Tarantuls. 16. Seklas. 19. Rainis. 20. Kredīts. 21. Velsa. 22. Kūkas. 23. Nieki. 24. Palma. 25. Samīt. 28. Rente. 30. Pagodas. 31. Benina. 32. Kliene. 36. Ceraukste. 40. Usuri. 41. Purns. 42. Spartaks. 43. Staicele.

Stateniski. 1. Ekers. 2. Kuslas. 3. Osaka. 4. Karot. 5. Bāzele. 6. Īstas. 7. Smiltene. 9. Austrija. 13. Nauda. 14. Karantina. 15. Barkarola. 17. Treknas. 18. Atmatas. 26. Ametists. 27. Portu. 29. Tendence. 33. Teikas. 34. Staras. 35. Arkas. 37. Atoss. 38. Kauss. 39. Butes.

Uz salas Daugavā pie Kokneses top Likteņdārzs – gaišas atceres vieta, kur svinēt latviešu tautas izturību un spēku. Tas ir arī Tavas ģimenes un dzimtas Likteņdārzs, veltīts visiem latviešiem, kas 20. gadsimtā gājuši bojā vai cietuši svešu varu dēļ. Likteņdārzs top kopdarbībā un par ziedojumiem, tā atbalstītāju skaits jau pārsniedz 500 tūkstošus. Mūsu nākamais lielais kopdarbs — uzcelt Saieta namu! **Palidzi! Ziedo!**

Nodibinājums "Kokneses fonds"
Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija
info@koknesesfonds.lv

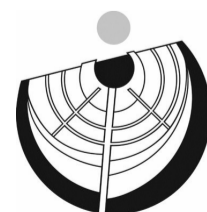
Ziedojumiem EUR:

AS "Citadele banka"
Konts: LV94PARX0015211160001
SWIFT: PARXLV22

Starpniekbanka ziedojumiem USD:

USA CITIBANK, N.A., NEW YORK
Konts: 36392149
SWIFT/BIC: CITIUS33

Vairāk informācijas
www.liktendarzs.lv

LIKTEŅDĀRZS

SPORTS

„Bertāns perfekti iederas mūsu komandā”

Dāvis Bertāns arī turpmāk iedersies Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) komandas Vašingtonas *Wizards* modelī, podkāstā pie ESPN žurnālista Zeka Louva pauda vienības ģenerālmenedžeris Tomijs Šepards.

Dāvis Bertāns

Tuvojoties brīvo aģentu tirgum, daži Ziemeļamerikas mediji ziņoja, ka vairākas komandas ir gatavas iesaistīties darījumos, lai savā īpašumā iegūtu Bertānu. *Wizards* ģenerālmenedžeris arī atzīmēja, ka Bertānam spēlēšana kopā ar Bredliju Bilu ļāva „atvērties. “Viņš pierādīja visai ligai, ka ir viens no labākajiem metējiem NBA. Pievienojam vēl klāt Džonu Volu, kurš var labi piespēlēt. Komanda būs grūti sedzama un kāds paliks brīvs – Dāvis par to būs tikai priecīgs,” uzsvēra Šepards. NBC ziņoja, ka vairākas komandas ir gatavas iesaistīties *sign and trade* darījumos, lai iegūtu Bertānu, jo brīvajos līdzekļos nav tik lielas summas, lai spēlētājam izteiktu pilnvērtīgu piedāvājumu. Louvs minēja, ka *Wizards* šis darījums dotu daudzus ieguvumus, tomēr Šepards plašāk par šo temu nerunāja, vien apgalvojot jau iepriekš pausto, ka vēlas Bertānu paturēt sastāvā. “Sezonas beigās teicām, ka jauns līgums ar viņu ir mūsu

prioritāte starpsezonā, un nekas nav mainījies. Viņš perfekti iederas mūsu komandā un mēs saderam ar viņa spēles stila,” stāstīja Šepards.

Kuruca vienībai – 1000. uzvara

Latvijas basketbolists Artūrs Kurucs guva astoņus punktus Spānijas augstākās ligas (ACB) spēlē, palīdzot Vitorijas *Baskonia* komandai svinēt uzvaru.

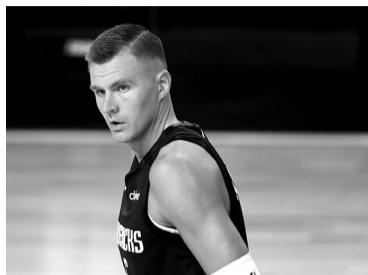

Baskonia savā laukumā ar rezultātu 80:74 pārspēja Kompostelas *Monbus Odraido* vienību. Vitorijas komandai šī bija tūkstošā uzvara Spānijas čempionātā. Kurucs spēli sāka starta piecniekā, laukumā pavadot 15 minūtes un 41 sekundi. Viņš grozā raidīja abus divus tālmetienus un vienu no trim divpunktu metieniem. Divi tālmetieni un astoņi punkti viņam ir jauns rekords ACB. Viņš divreiz rezultātīvi piespēlēja, pārtvēra vienu bumbu, četras reizes pārkāpa noteikumus un tika pie pieciem efektivitātes koeficienta punktiem. Ar Kurucu laukumā *Baskonia* guva par 17 punktiem vairāk nekā ielaida, kas bija labākais rādītājs komandā.

NBA klubs Dalasas *Mavericks*

ir gatavs jauno sezonu sākt bez Kristapa Porziņģa, kurš turpina atgūt spēkus pēc labā

ceļgala operācijas, vēstīja ASV izdevums *The Dallas Morning News*.

Kristaps Porziņģis

Dalassas kluba basketbola operāciju prezidents Donijs Nelsons paskaidroja, ka 25 gadus vecais Porziņģis varētu atgriezties janvāra sākumā. NBA sezonā pirmās spēles ir plānotas 22. decembrī. “Mēs ļoti, ļoti pievēršam uzmanību tam, lai Porziņģis atgrieztos īstajā laikā,” teica Nelsons. “Steiga nebūs. Uz viņa rehabilitāciju raugāties ilgtermiņā.”

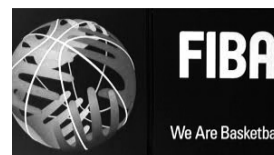
***

Latvijas basketbolists Rolands Šmits *Barcelona* komandas labā ULEB Eirolīgas spēlē guva 20 punktus, kas viņam ir jauns rezultativitātes rekords šajā turnīrā.

Rolands Šmits

Šmits laukumā pavadīja 16 minūtes un 17 sekundes, trāpīja 7 no 8 divpunktu metieniem un 2 no 2 tālmetieniem, kā arī izcīnīja piecas atlēkušās bumbas, spēli pabeidzot ar 23 efektivitātes punktiem.

Divas spēles, viena uzvara

Latvija – Vācija 67:73 (20:13, 12:13, 16:21, 19:26). Turpinās 2021. gada Eiropas sieviešu

čempionāta kvalifikācijas spēles. Latvijas valsts vienība mājās aizvadīja divas svarīgas spēles.

Spēlē ar Vācijas basketbolistēm tika piedzīvots zaudējums – 67:73 (20:13, 32:26, 48:47). Neveiksme sarežģīja Latvijas komandas izredzes kvalificēties finālturnīram, atkāpjoties apakšgrupā uz trešo pozīciju.

(Turpināts 20. lpp.)

Jūsu partneris darījumos ar mežiem Latvijā

mežu apsaimniekošana
mežu pirkšana un pārdošana
mežu taksācija (inventarizācija)
juridiskie pakalpojumi ar meža īpašumu
mežu stādīšana, jaunaudžu kopšana
u.c. pakalpojumi

26881283

www.vdm.lv

VIDUSDAUGAVAS
MEŽI

PĒRK ĪRES NAMU

**Pērk daudzīvokļu namu vai tā daļu Rīgā;
**Namu apsaimniekošana, juridiskie pakalpojumi;

A.Batarags 201-788-5315 (NJ)
abatarags@optonline.net
A.Padegs 845-462-3317 (NY)
apadegs@optonline.net

LATVĪSKA MASKA PAR ATBALSTU ALPF

LRFA.org/donate

LRFA.org
215.635.4137
info@LRFA.org

IZDEVĪGI APDROŠINĀJUMI

Veselības | Medicare | Dzīvības | Ceļojumu

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **jūras transports**, **gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

Vāksim Ziemsvētku sūtījumu no 15. oktobra līdz 1. novembrim!

Izmantojiet mūsu sagatavoto Ziemsvētku saiņu piedāvājumu COVID gadā!

Turpmāka info. nākamās laikraksta LAIKS numuros un www.lasl.com!

Ar jautājumiem lūdzam: zvanīt: 1-888-LATVIAN • rakstīt: info@lasl.com

Latviešu Ziemsvētku Vecītis

ar istu kažoka garnitūru

un porcelāna tautiskās lelles

Dāvana īpašiem gadījumiem var tikt nodotas
no paaudzes uz paaudzi

Latvian Santa Claus

with Genuine Fur Trim

also Porcelain Folk Dolls

Gifts for Special Occasions can be handed
down from Generation to Generation

Maija Streingart

262-786-1553 Maija@BalticSantas.com

PĀRDOD

Māja pie jūras Latvijā jau nākamajā vasarā? Tas ir iespējams! Labākā recepte pret COVID un citiem mūsdienu draņķiem. Īpašnieks bez starpniekiem piedāvā kārtīgam pircējam vienu no diviem ekskluzīviem zemesgabaliem pie pašas jūras ar oficiāli apliecinātām apbūves iespējām Vidzemē – Ķurmragā 1. un 2. līnijā no plūdmales. Īpašnieks otru īpašumu patur sev un palīdzēs pircējam apbūvēt un apsaimniekot iegādāto īpašumu. Visa informācija pieejama www.zemepiejuras.lv un pa tālruni. Droši zvaniet! Tāl. +371 26642420.

Aicinām gatavoties Latviešu fonda 2021. gada projektu konkursam!

Filmas "Dvēseļu putenis" radošā komanda gaviļē par panākumiem

Tuvojas 2021. gada projektu konkurss un Latviešu fonda turpina savu darbu. Aicinām radošus cilvēkus visā pasaulē apsvērt iespēju pieteikties 2021. gada konkursam un bagātināt latviešu kultūru un izglītību!

Latviešu fonda atbalsts tiek piešķirts konkursa kārtībā un dalās Lielo un Mazo projektu kategorijās. Lielo projektu bal-

vas ir līdz \$10,000, bet Mazo projektu balvas – līdz \$2000. LF projektu pieteikumus (latviešu vai angļu valodā) pieņemsim no 2021. gada 1. janvāra līdz 1. februārim. Tuvāka informācija par konkursa noteikumiem, norises kārtību un elektronisko pieteikšanās anketu atrodama LF mājaslapā www.latviesufonds.com.

Gribam uzsvērt, ka ikkatru

gadu Latviešu fonds priecājas par lielo pieteikumu dažādību; ideja pārvērsta realitātē balsta mūsu misiju stiprināt latvietību. Mēs ar sirsnību apsveicam veiksmīgos projektus, un ar īpašām akcijām *crowdsourcing* cenšamies atrast līdzekļus vismaz dažiem projektiem, kam pietrūkst LF resursi.

Šī gada konkursa ietvaros LF palīdzēja financēt nākamos

Režisors Dzintars Dreibergs un producente Inga Praņevska ar Kristapiem

Latviešu Dziesmu svētkus Minnesotā, Bostonas Baltiešu filmu festivālu, latviešu rokgrupas "Akacis" diskografijas izdošanu digitālā formātā, grupas "Trīs no Pārdaugavas" mūzikas jauniestudējumu Latvijas ansambļa "Ducele" izpildījumā, foto un mutvārdu vēstures izstādi par Otrā pasaules kara bēgļu gaitām un citus projektus. Priecājamies kopā par LF atbalstīto Lielā Kristapa balvas ieguvēju, filmu "Dvēseļu putenis"! Kaut globālā pandēmija vēl aizvien

rada šķēršļus normālai dzīvei, visi 2020. gada konkursa uzvarētāji ir apliecinājuši, ka savus projektus varēs īstenot!

Aicinām 2021.gada projektu pieteicējus ieskatīties Latviešu fonda mājaslapā, lai sagatavotos konkursam un iepazītos ar iepriekš veiktajiem LF projektiem, kā arī ar mūsu organizāciju un dalībniekiem. Mēs ceram arī ar jums tuvāk iepazīties!

MĀRTIŅŠ HILDEBRANTS

"Duceles" mūzikanti atvēruši grāmatu un ieskandējuši disku par grupu "Trīs no Pārdaugavas"

Jaunā grāmata un disks

SARĪKOJUMI

SARĪKOJUMI

Redakcija lūdz lasītājus sazināties ar sarīkojumu un dievkalpojumu rīkotājiem, precizējot, vai paredzētie sarīkojumi notiks, vai tie ir atcelti!

LOSANDŽELOSA (CA)

Losandželosas latviešu namā (1955 Riverside Dr., Los Angeles, CA 90034). Mūsu draudze vēl nedrīkst rīkot dievkalpojumus Losandželosā.

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais

centrs (11710 3rd Ave. N. E. Seattle, WA98125). Mājas lapa: www.seattlelatviancenter.com

SV. PĒTERSBURGA (FL)

Sv. Pētersburgas latviešu biedrība (5220 Brittany Dr. S, Apt. 1410, St. Petersburg, FL 33715), tālr: 727-827-2338.

Uzmanību! Mainījies biedrības Facebook lapa, lūdzam sekot mūsu jaunajai lapai "Latviešu Biedrība St. Petersburg FL". Sīkāku informāciju par pasākumiem var uzzināt Biedrības Facebook lapā vai zvanot Dacei Nebarei Tel: 917-755-1391

TĒRVETE

Valdes sēdes – katru ceturtdienu 19:30 Centrā. Pensionāru sanāksmes pirmdienās, 13:00, Info: 514-992-9700. www.tervete.org

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com.

DIEVKALPOJUMI

• Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr: (58 Irving st, Brookline

MA 02445). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonas-trimdasdraudze@gmail.com, tālr: 617-232-5994. Māc. Igors Safins. Tālr: 617-935-4917. E-pasts: igorssafins@gmail.com.

Dievkalpojumi tiek elektroniski piesūtīti draudzes locekļiem. Tāpat Bībeles stundu pārrunas. Lūdzu sekot iknedēļas draudzes ziņām.

Čikāgas latv. ev. lut. Ciānas dr: (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr: 773-725-3820; e-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/

Čikāgas-Ciānas draudze 255043897965234. Dievk. Notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds. Māc. Gundega Puidza, tālr. biroja: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, E-pasts: puidza@yahoo.com

Čikāgas latv. ev. lut. Sv. Pēteru dr: (450 Forest Preserve Dr, Wood Dale IL 60191). Tālr: 630-595-0143. Māc. Ojārs Freimanis. Dr.pr. Uldis Pūliņš. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds.

(Turpināts 19. lpp.)

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

Čikāgas latv. baptistu dr.: (820 Ontario St, Oak Park, IL 60302). Māc. Oļģerts Cakars. Tālr.: 708-383-5285.

Denveras latv. ev. lut. dr.: (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Birojs atvērts ceturtdienās no 10:00 līdz 14:00. E-pasts: reglite@aol.com **Dievk. notiek svētdienās 9:30.** Pēc dievk. sadraudzība.

Detroitas Sv. Paula latv. ev. lut. dr.: (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Dievk. notiek svētdienās 10:00. Seko sadraudzības stunda.

Dienvīdflorīdas latv. ev. lut. dr.: Shepherd of the Coast Luth. Church (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308). Info: Ilze Folkmane Gibbs, e-pasts: folkmane@hotmail.com **Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050.** Dievk. notiek 14:00. Pēc dievk. visi lūgti pie kafijas galda!

Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.: baznīca (1927 Riverside Dr., Los Angeles CA 90039). Dievk. kalpojumi notiek plkst. 11:00. Mūsu baznīcā vēl arvien nedrīkst rīkot dievkalpojumus. Turpinām izsludināt virtuālos dievkalpojumus.

Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.: Unitarian Congregational Parish of Norton (2 W Main St, Norton, MA 02766). Svētdienās 11:00 Dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, draudzes sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.: (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 6103532227. Māc. Ieva Dzelzgalvis.

Grandrapīdu latv. ev. lut. dr.: Faith Lutheran Church. 2740 Fuller Ave NE, Grand Rapids MI 49505. Tālr.: 616-361-6003. Māc. prāv. Ilze Larsen, tālr.: 269-214-1010. Dr. pr. Ivars Petrovskis, tālr.: 616-975-2705. **Dievk. notiek 2x mēnesī 10:00.** Pēc dievk. kafijas galds.

Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.: (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49996). Māc. A. Graham. Dievk. notiek 10:00. Pēc Dievk. kafijas galds.

Kalamazū latviešu ev. lut. apvienotā draudze seko noteikumiem un pašlaik nenotur dievkalpojumus baznīcā, bet arī mums nav nolemts datums, kad dievnamu atkal atvērs.

Svētdienu svētbrīži māc. A. Graham vadībā notiek plkst. 10:00 (pēc Austrumu laika) virtuālā vidē. Facebook mājas lapa Latvian Lutheran united church in Kalamazoo, un Youtube, atrodot kanālu Latviešu apvienotā draudze Kalamazoo.

Klīvlāndes apvienotā latv. ev. lut. dr.: (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107) Draudzes dievk. notiek svētdienās 11:00. Bībeles stundas notiek 10:00 katra mēneša otrajā ceturtdienā trešdienā. Baptistu dr.: Bethel Baptist Church (2706 Noble Rd, Cleveland 44121) Dievk. notiek svētdienās 14:30.

Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.: (3300 C St, Lincoln NE

68510). Māc. Gija Galiņa, tālr.: 402-475-8106. Dr. pr. Kārlis Indriksons, tālr.: 402-438-3036. Dievk. notiek 1. un 4. svētdienā 10:00. Otrajā svētdienā dievk. angļu valodā. Pensionāru saiets katru otro ceturtdienu.

Mančesteras latv. ev. lut. dr.: (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr. pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062.

Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.: (1853 N 75th St, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Māc. Janis Ginters tālr.: 2607975695 Draudzes priekšnieks: Andrejs Junge tālr.: 4144166157 Dievk. notiek svētdienās 10:00.

Minneapolis – St. Paulas latv. ev. lut. dr.: (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407). Pēc dievk. sadraudzība.

Minneapolis-St. Paulas latviešu evaņģēliski luteriskās draudzes video dievkalpojumi notiek katru nedēļu, tos var skatīties mndraudze.org.

Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.: Trinity Latvian Church (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. www.draudze.org vai www.tervete.org Dievk. vada dr. pr. Jānis Mateus un Vik. Zvirgzds, tālr.: 5144812530, e-pasts: prez@draudze.org. Dievkalpojumi Centrā.

Ņūbransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.: Draudzes dievnams (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ 08816). Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com. Dievk. notiek 13:30.

Ņujorkas latv. ev. lut. dr.: Jonkeru bazn. 254 Valentine Ln, Yonkers NY
Salas bazn. 4 Riga Ln, Melville NY
St. Andrew bazn. 335 Reynolds Ave, Parsippany NJ
Seafarers. 123 East 15th Street, New York, NY
Priedaine. 1017 State Rte 33, Freehold NJ
Salas bazn. plkst. 10.30 dievk., māc. Salinš.

Ročesteras ev. lut. Krusta dr.: Atonement Lutheran Church (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14618).

Saginavas latv. ev. lut. dr.: (128 N Elm St, Saginava, MI 48602)

Mācītāja Biruta Puiķe-Wilson, mob. (269)2675330. Kontaktpersona Mary Beth Dzirnīs, mob. (989)781-1163. E-pasts: dzirnīs@chartermi.net

Dievkalpojumi vienreiz mēnesī, 1.00 pēcpusdienā, seko kafijas galds ar groziņiem.

Sandiego latv. ev. lut. dr.: Ascension Lutheran Church (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdīnš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Pēc Dievk. kafijas galds.

Sentluisas latv. ev. lut. dr.: Christ Lutheran bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119). Dievk. vadīs Māc. Dace Skudiņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314 457 1830, kalninsirene@gmail.com.

Sietlas ev. lut. dr.: (11710 3rd Ave. N.E. Seattle, WA 98125)

Dievkalpojumi notiek 10:30. Prāveste D. Cilne, tālr.: 206-

674-9600; e-pasts: cilnis@earthlink.net. Baznīcas mājaslapa: www.seattlelatvianchurch.org

Skenekedijas latv. ev. lut. dr.: Trinity Lutheran Church (35 Furman St, Schenectady NY 12308). Diakone Linda Sniedze-Taggart.

St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.: draudzes mācītājs Aivars Pelds. 727-368-0935. Sazināties ar Andri Ritumu 727-797-1911.

Sv. Pēterburgas Latviešu ev. luterāņu Draudzes Ziņas:

Sakarā ar vīrusu visā dievkalpojumi un Bībeles stundas notiks Faith Lutheran baznīcā, kas atrodas 2601 49th Street North, St. Petersburg, FL.

Dievkalpojumi Svētdienās: 28. novembrī (*sestdien, 2:00 pm)

Iga Norberga (bēru) aizlūguma svētbrīdis.

Iga bija ilgadīgs Latviešu Biedrības priekšnieks.

6. decembrī dievkalpojums (2:00 pm)

25. decembrī Svētku dievkalpojums (2:00 pm)

Bībeles Stundas, Svētdienās, plkst. 14:00 (2 pm):

13. decembrī

20. decembrī

Tērvete – Trīsvienības draudze: Dievkalpojumi centrā. tālr.: 514-992-9700, www.draudze.org. Māc. Zvirgzda tālr.: 613-400-3288, e-pasts: zvirgzds@me.com. Māc. Jānis Mateus.

Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.: (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, E-pasts: baznica@bellnet.ca. Info: www.stjohns-latvian.ca Māc. Ģirts Grietiņš (adrese: 40 Hollyberry Trail, North York ON M2H 2S1), tālr.: 6479865604, E-pasts: grietins@gmail.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 9053385613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr.vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom.pr. Maija Sukse, tālr.: 4162214309.

Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.: Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@gmail.com Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob. tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr.pr. Dace Zalmane (tālr. 703/442-8458 un epasts-dzalmanis@yahoo.com).

Katru trešdienu, plkst 10:00 SVĒTBRĪDIS (virtuāli)

trešdien, 18. novembrī – 19:30 LATVIJAS VALSTSSVĒTKU SARĪKOJUMS (virtuāli). Rīko LOV * svētdien, 22. novembrī – 11:00

Mīrušo piemiņas dienas SVĒTBRĪDIS & SADRAUDZĪBA

svētdien, 29. novembrī – 11:00 Adventa I SVĒTBRĪDIS & SADRAUDZĪBA

Draudzes virtuālie svētbrīži notiek Zoom platformā.

Pieslēgšanās norādes ir atrodamas draudzes mājas lapā: www.dcdraudze.org

kā arī regulāri tiek izsūtītas elektroniski.

Tie, kas nelieto internetu, var piedalīties iezvanot pa telefonu +1 (301) 715-8592 un ievadīt Meeting ID 5666715765

***

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rigaven@aol.com – Inese Zaķis – ne vēlāk kā PIEKTDIENĀS.

MŪŽĪBĀ AIZGĀJUSI MŪSU MIĻĀ KORPORĀCIJAS GUNDEGA SIETLAS KOPAS LOCEKLE

INESE ABERS,
dzim. CEICHERE

Dzimusi 1930. gada 11. janvārī Rīgā,
mirusi 2020. gada 27. oktobrī Seattle, ASV

Miļā piemiņā viņu paturēs Sietlas kopas gundegas:
Māra Bērziņa, Maija Bitte, Indra Burnell, Dzintra Colberg,
Melissa Finn, Austra Gauger, Vija Hafermann, Līga Hoy, Maija Ikstruma, Vija Lindberga,
Maruta un Vita Matīss, Sintija un Zaiga Phillips,
Vija Rauda, Bernadete Razevska, Marisa Turaidis,
Dzidra Upāns, Ināra Vehvilainen un
Ruta York

Tā nu paliek ticība, cerība, mīlestība.
Šās trīs; bet lielākā no tām ir mīlestība.
(Corinthians)

Jo neviens mūsu starpā nedzīvo sev pašam, un neviens nemirst sev pašam.
Jo, ja dzīvojam, dzīvojam savam Kungam, un, ja mirstam, mirstam savam Kungam.
Tātad, vai dzīvojam, vai mirstam, mēs piederam savam Kungam.

Pāvila vēstule romiešiem 14:7-8

DIĀNA IRA FRANCIS

Dzimusi 1936. gada 14. janvārī Kurmalē, Latvijā,
Dieva mierā saukta 2020. gada 15. oktobrī Kalamazū, Mičiganā

DIĀNU PIEMIN DRAUDZENES

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

(Turpināts no 17. lpp.)

Latvija – Vācija

Rezultatīvākā Latvijas izlasē ar 21 punktu un sešām rezultatīvām piespēlēm bija Elīna Babkina, bet par punktu mazāk guva Anete Šteinberga, kuŗas rēķinā arī desmit atlēkušās bumbas un četras rezultatīvas piespēles. Vēl desmit punktus un piecas bumbas zem groziem pievienoja Ungārijā spēlējošā Kristīne Vītola. Vācijas izlasē 20 punktus guva Luīza Geizeldere.

“Sāpīgs zaudējums. Spēles ievadā līdz pat 27. minūtei kontrolējām spēles gaitu. Problēmas sagādāja pretinieču garās spēlētājas. Mēģinājām mainīt aizsardzību, mēģinājām viņas kaut kā izsist no līdzsvara, bet arī pašiem jārealizē metieni, kas mums šī vakara cīņā bija pietiekami labi,” svarīgākos akcentus spēlē izzīmēja izlases galvenais treneris Mārtiņš Gulbis. Daudzie tālmetieni bija labi sagatavoti, bet neapmierināja darbība aizsardzībā.

Latvija – Chorvatija 83:69 (23:12, 21:15, 17:27, 22:15).

Tieši pirms gada latvietes savā laukumā zaudēja pretiniecēm ar 18 punktu starpību – 65:83. Neizdevās apturēt pretinieču lideri. Ivana Dojkiča iemeta 6 no 9 trīspunktu metieniem, guva 27 punktus un izdarīja astoņas rezultatīvas piespēles. Kā veicās atbildes spēlē?

Latvijas vienība revanšējās cieņīgi ar 14 punktu pārsvaru, izcīnot otro panākumu grupā. Galvenais treneris Mārtiņš Gulbis sacīja, ka nekad nebija redzējis tādu enerģiju no valstsvienības spēlētājiem. “Labā spēle, taču otrās ceturtdaļas vidū kaut kur zaudējam koncentrēšanos un četras uzbrukumus pēc kārtas nospēlējām pavirši.

Latvija – Chorvatija. Ar bumbu Elina Babkina

Bija kontrole pār spēli, taču tur zaudējam pirmo pavadīenu. Labi izskatījāmies, spēlējām agresīvi. Otrā puslaiku iesākām veiksmīgi un bijām gatavi tam, ka chorvatiertes reaģēs. Brīdinājām spēlētājas, ka pretinieces centīsies mūs izsist no līdzsvara,” pēc

spēles preses konferencē stāstīja Gulbis. Latvijas basketbolistes šajās divās aizvadītajās spēlēs neizcēlās ar precizitāti aiz perimetra, realizējot vien divus no 24 “trejačiem”. Gulbis to skaidro ar faktu, ka spēlētājam laukumā bija citi uzdevumi, ar ko viņas labi tikušas galā.

Kristīne Vītola cīņā pret Chorvatijas vienības kapteini Ivanu Dojkiču // FOTO: FIBA

Rezultatīvākā Latvijas komandā ar 20 punktiem bija Elīna Babkina, kuŗa iemeta 11 no 14 soda metieniem. Viņai arī sešas atlēkušās bumbas un četras rezultatīvas piespēles. 19 punkti un sešas atlēkušās bumbas Anetei Šteinbergai, 14 punkti Karlīnei Pilāberei, 11 punktus iemeta Kitija Laksa.

Latvijas sievietes basketbola valstsvienība, apspēlējot Chorvatiju, liedza pretiniecēm nekavējoties kvalificēties Eiropas čempionāta finālturnīram. Izšķirošās cīņas notiks 2021. gadā – 4. februārī Vācija–Chorvatija, Latvija–Ziemeļmaķedonija, 7. februārī Latvija –Vācija, Ziemeļmaķedonija – Chorvatija.

Neizdevās tikt pie uzvaras

Latvija – Fēru salas 1:1 (1;1). Latvijas vīriešu futbola izlase UEFA Nāciju līgas D1 grupas spēlē savā laukumā tikās ar Fēru salām. Abas izlases savā starpā spēkosies piekto reizi. Vispirms 2018. gada Pasaules kausa kvalifikācijā Latvija mājās zaudēja ar 0:2, bet viesos spēle noslēdzās neizšķirti 0:0. Aizpērn abas izlases Malagā aizvadīja pārbaudes spēli, kas noslēdzās ar 1:1, bet šāds pats rezultāts tika fiksēts iepriekšējā komandu cīņā UEFA Nāciju līgā. Latvijas izlase FIFA rangā ieņem 142. pozīciju, bet Fēru salas atrodas 107. vietā.

Latvijas izlasei vienīgos vārtus spēles 59. minūtē guva Vladimirs Kamešs, kuŗš labā situācijā nonāca pēc standartsituācijas izspēles. Līdzīgi kā abu komandu savstarpējā spēlē Fēru salās, arī šoreiz pretinieki ātri vārtus atguva jau pēc nepilnas minūtes – pēc centrējuma Gunnars Vatnhamars gaisa cīņā apspēlēja Kasparu Dubru un ar sitienu ar galvu pārspēja Robertu Ozolu.

„Mūsu futbola izlasei pietrūkst koncentrēšanās pēc tam, kad tā ar gūtiem vārtiem izvirzās vadībā,” pēc UEFA Nāciju līgas spēles secināja valstsvienības galvenais treneris Dainis Kazakevičs. “Neizdevās tā kā gribētu spēlēt pozicionālos uzbrukumus un bumbas kontrolē. Vajadzēja kvalitatīvāku uzbrukumu uzsākšanu. Visa spēle pārvērtās par diezgan lielu cīņu, bet rezultāts bija likumsakarīgs. Esam apbē-

dināti, ka tik ātri ielaidām pēc izvirzīšanās vadībā. Mums pietrūkst koncentrēšanās pēc gūtiem vārtiem. Šī epizode patraucēja mums izcīnīt uzvaru.”

Latvijas izlasei šajā Nāciju līgas turnīrā bija atlikusi spēle viesos pret Andoru (17. novembrī), kas iepriekš ar 1:3 zaudēja Maltai. Līdz ar to pirms pēdējās kārtas spēlēm Latvija nevar pakāpties augstāk par trešo vietu D līgas pirmajā grupā.

D līga, 1. grupa. Iegūtie un zaudētie vārti, punkti.

Fēru salas	8:4	11
Malta	7:5	8
Latvija	3:4	4
Andora	1:6	1

***

Iepriekš, demonstrējot nepārliecinošu sniegumu, pārbaudes spēlē Latvijas izlase izbraukumā ar 3:0 uzvarēja Sanmarino vienību.

Sudraba medaļa Pasaules kausā jauniešiem attālināti

Latvijas svarcēlājs **Vlads Prokofjevs**, startējot Ludzā, izcīnīja sudraba medaļu Pasaules kausā jauniešiem, kuŗā sportisti sacenšas katrs savā mītnes zemē, bet rezultāti tiek apkopoti tiešsaistē. 17 gadus vecais Prokofjevs svara kategorijā līdz 73 kilogramiem startēja B grupā, kur rašanās pacēla 128 kilogramus, bet grūšanā – 160 kilogramus. Summā Latvijas svarcēlājs pacēla 288 kilogramus, kas viņam ļāva apsteigt gandrīz visus A grupas svarcēlājus, izņemot indonēzieti Rizki Junjansjahu, kuŗam pa spēkam bija 325 kilogrami (145+180). Trešais ar summā paceltiem 279 kilogramiem (121+158) bija ukraiņis Maksims Demčišins. Šajā svarā piedalījās 30 jaunie svarcēlāji.

Vēl no Latvijas sportistiem **Dmitrijs Fedotovs** svara kategorijā līdz 61 kilogramam pacēla 159 kilogramus (77+82), kas deva 25. vietu. Svara kategorijā līdz 49 kilogramiem **Sandija Keiša** ar summā paceltiem 113 kilogramiem (48+65) bija 16. vietā, bet **Madis Urbāns** (līdz 67 kg) summā pieveica 190 kilogramus (85+105), ieņemot 17. vietu. **Kristiāna Lazovska** svara kategorijā līdz 59 kg ieņēma 13. vietu, summā paceļot 126 kilogramus (55+71).

Hokejs

Latvijas vārtsargs **Ivars Punnenovs** ar teicamu sniegumu palīdzēja Langnau **Tigers** komandai izcīnīt uzvaru Šveices augstākās līgas (NLA) spēlē.

Tigers viesos ar rezultātu 2:1 (1:0, 0:1, 1:0) pārspēja **Bern** vienību, pārtraucot piecu zaudējumu seriju un izcīnot pirmo

uzvaru pēc nepilna mēneša pārtraukuma. Punnenovs šajā duelī atvairīja 40 no 41 pretinieka mestās ripas. Viņš šosezon piedalījies piecās spēlēs, kuŗas caurmērā ielaidis 2,61 ripu un atvairījis 92,02% metienus, kas abos statistikas rādītājos dod vietu labāko vārtsargu astoņniekā. **Tigers** komandu pārstāvošie latviešu uzbrucēji **Toms Andersons** un **Richards Melnalksnis** šajā spēlē palika ārpus pieteikuma.

Citā spēlē **Denisa Smirnova** un **Sanda Smona** pārstāvētā **Zenēvas Servette** viesos ar 5:2 (0:0, 2:1, 3:1) pārspēja **Davos** vienību. Smirnovs uz ledus pavadīja 14 minūtes un vienu sekundi, šajā laikā uzvarot vienā no trīs iemetieniem un tiekot pie neitrāla lietderības koeficienta. **Smons** palika ārpus pieteikuma.

Ronalda Kēniņa pārstāvētā **Lausanne** šobrīd atrodas pašizolācijā, taču joprojām ar 22 punktiem desmit spēlēs saglabā pirmo vietu. **Servette** ar 18 punktiem astoņās spēlēs ir ceturtā, bet **Tigers** ar astoņiem punktiem deviņos duēļos ir priekšpēdējā starp 12 komandām.

Kas satrauc IIHF padomi Baltkrievijā?

Starptautiskās Ledus hokeja federācijas (IIHF) Padomes locekļus Baltkrievijā vairāk uztrauc drošības, nevis politiskā situācija, sarunā ar Latvijas Televīziju minēja Latvijas Hokeja federācijas (LHF) ģenerālsekretārs Viesturs Koziols.

// FOTO: LETA

IIHF Padomes sēdē 18. novembrī, visticamāk, tiks pieņemts lēmums, vai Minska arī turpmāk būs viena no divām 2021. gada pasaules čempionāta saimniecēm. Kā zināms, 2021. gada čempionāta rīkošana uzticēta Minskai un Rīgai.

IIHF Padomē ir 14 locekļi un tajā bez organizācijas prezidenta Renē Fāzela ir arī divi pārstāvji no Vācijas, kā arī pa vienam no Somijas, Kanadas, Honkongas, Ungārijas, Polijas, Dānijas, Francijas, Krievijas, Čehijas, ASV un Baltkrievijas.

Kā sarunā ar Latvijas Televīziju uzsvēra Koziols, LHF nepieņem nekādus lēmumus attiecībā uz to, vai Minska var uzņemt čempionātu. “Mums ir jānodrošina Rīgas grupas spēles pēc iespējas labākā kvalitātē. Nav vērts runāt

par tām lietām, kuŗas nevaram ietekmēt. Mēs nevaram būt atbildīgi un vainīgi par to, kas notiek Baltkrievijā un Minskā. Mums ir jādara tikai tas, ko mēs varam izdarīt,” uzsvēra Koziols.

Notika videokonference, kuŗā piedalījās Latvijas ministru prezidents Krišjānis Kariņš (JV), IIHF prezidents Renē Fāzels un LHF pārstāvji. Pēc Kariņa paustā, sarunā viņš atkārtoti izklāstījis apsvērumus, kāpēc uzskata, ka čempionāta rīkošana Baltkrievijā nav iespējama, un uzsvēris, ka sagaida atbildīgu IIHF lēmumu. Pēc attiecīgā lēmuma saņemšanas Latvijas valdība lemsot par tālāko rīcību.

“Kariņa kungs ļoti korekti vēlreiz vērsa uzmanību uz to, ka atbildība gulstas tikai un vienīgi uz IIHF pleciem. IIHF ir jāizprot drošības un epidemioloģiskie riski. Ekspertu grupas sēde ir notikusi. Zinu to, ka ir 140 lapušu dokuments, kas būs pieejams padomes locekļiem. Kas tur būs rakstīts, pagaidām nezinu, taču mums solīja, ka varēsim iepazīties ar kopsavilkumu,” skaidroja Koziols. Viņaprāt, IIHF izprot situācijas nopietnību, ka protesti Baltkrievijā nerimsies un varētu ielgt līdz nākamā gada pavasarim, kad paredzēts čempionāts. “Manuprāt, jānošķir politiskā situācija no drošības situācijas. Padomes locekļus vairāk uztrauc drošības situācija. Ne tikai Fāzels, bet arī padomes locekļi ir teikuši, ka, ja pasaules čempionātam būtu jānotiek rīt, tas nekādā gadījumā nenotiktu Minskā. Domāju, ka balsis būs līdzvērtīgas un dalīsies,” secināja Koziols.

Baltkrievijas hokeja federācijas prezidentam aizliedz iebraukšanu Latvijā

Latvijas republikas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs paziņojis par Baltkrievijas hokeja federācijas prezidenta Dmitrija Baskova iekļaušanu Latvijai nevēlamo personu sarakstā uz nenoteiktu laiku.

Dmitrijs Baskovs (pa kreisi) preses konferencē

Iepriekš Baltkrievijas medijs **Tribuna** publicējis informāciju, saskaņā ar kuŗu Baskovs bijis klāt uzbrukumā opozīcijas aktīvistam Romānam Bondarenko.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS